

TULIKOMENTOJA

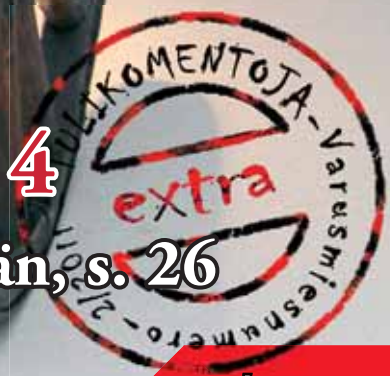
TYKKIMIESTEN LEHTI

**Toiminnallinen
näyttely Tykkistömuseoon, s. 4**

M270 MLRS -järjestelmää ajetaan sisään, s. 26

Amerikkalainen tykkimies, s. 34

2/2011

TULIKOMENTOJA

www.tulikomentoja.fi

Julkaisija:

Suomen Tykistömuseo

Päätoimittaja:

Lauri Haavisto

Toimituskunta:

Lauri Haavisto
Toimituskunnan puheenjohtaja
pt@tulikomentoja.fi

Aki Kinnunen
akiek@me.com

Petri Majuri
Sotilasiantuntija

Tero Mäenpää
Sotilasiantuntija

Sirkka Ojala
Verkkovastaava
sirkka.ojala@tulikomentoja.fi

Jukka Sippola

Juhani Suni
Lehden kiltasivut ja postitusrekisteri
kiltasivut@tulikomentoja.fi
tilaajat@tulikomentoja.fi

Kalevi Virtanen
kalevi.virtanen@tulikomentoja.fi

Ulkoasu:

Maj-Lis Krouvi / Maisan paja
maj-lis@maisinpaja.info

Ilmoitusmyynti:

Pertti Onniselkä / Happyback Oy
pertti.onniselka@happyback.fi

Paino: SLY-LEHTIPAINOT OY KIRJAPAINO UUSIMAA

TOIMITUKSELLINEN AINEISTO

Lauri Haavisto, Hitsaajankatu 13 C 66, 00810 Helsinki
toimitus@tulikomentoja.fi
040 70 44 185

ILMOITUSAINEISTO

Pertti Onniselkä, Aarnintie 26, 28370 PORI
pertti.onniselka@happyback.fi
puh. 0500 590 409, faksi (02) 6356 188

KILTASIVUJEN AINEISTO

Juhani Suni, Käypolku 1 D11, 13500 HÄMEENLINNA
kiltasivut@tulikomentoja.fi
puh. (03)6380 138, 0440 478 602

Osoitteenmuutokset on aina tehtävä oman killan sihteerille.
Ellet tiedä, mihin kiltaan kuulut, kysy tieto Juhani Sunilta.

Amerikkalainen tykkimies

Jonathan Szczechura (kuvassa vasemmalla) on 21-vuotias tykkimies Yhdysvaltain armeijassa. Tulikomentoja-lehti vaihtoi muutaman sanan nuoren sotilaan kanssa palveluksesta rapakon toisella puolella.

Lue lisää sivulta 34.

TULIKOMENTOJA 2/2011

Uusi toiminnallinen näyttely Tykistömuseoon, Mikko Kero	4
Kari Halosesta tykkimiehet ry:n uusi toiminnanjohtaja, Jouko Huhtala	6
Tarkastajan tervehdys.	7
Kiltaperinteistä nykyaikaan, Jaakko Rytty	8
Tykkimiehet ry:n palsta	9
Raimo Jyväsjärvi maavoimien komentajaksi, Lauri Haavisto	10
Kulttuuripainotteinen kokous Länsi-Suomen tykkimiehillä, Sirkka Ojala	11
Jääkärytykistörykmentti juhli Linnankasarmilla, Sirkka Ojala	12
Elokuva-arvostelu: Taisteluverit – Band of Brothers, Lauri Haavisto	13
Kirjallisuutta: Sodan kuvatietokirjat vertailussa, Mikko Turunen	14
Merkkipäivät 2011.	15
Hakkapeliitta-lehti	15
Kilta- ja kokoussivut, Juhani Suni	16
Suomen Tykistömuseossa tapahtuu	20
Salpalinjan merkitys aselevon teon 4.9.1944 jälkeen, Jaakko Kontio	22
Museoesineet kertovat, osa 5, Ilkka Vahtokari	24
Erikoisosaaja puolustusvoimille, Mikko Kero	25
M270 MLRS -järjestelmää ajetaan sisään, Jaakko Bergqvist	26
Tykistörikaatin Kilta lähellä teollisuusneuvos Matti Niemen sydäntä, Sirkka Ojala	28
Pelaamisen sietämätön keveys, Lauri Haavisto	29
Viron vapaustaistelun museo, Jyri Vilamo	30
Perussuunta 2011 -kilpailu, Jyri Vilamo	31
Tykistöseminaari Hämeenlinnassa, Pekka Majuri, Jyri Vilamo	32
Lakeuden tykkimies, Aki Kinnunen	32
Amerikkalainen tykkimies, Lauri Haavisto	34
Vammalan kiltasisaret osallistuivat Sotilaskotiliiton sukkaprojektiin, Sirkka Ojala	37
Pohjoismainen tykistöharjoitus 2010 (NAX10), Paavo Keskiruusi, Riikka Tyrkkö	38

ILMESTYMISAIKATAULU

Numero	Aineisto-päivä	Ilmestyy viikolla
3/11	15.8.	38
4/11	15.10.	47

PÄÄKIRJOITUS

lisuuden ja kiinnostavan ammatin vuoksi, kun varusmiespalvelukseen osallistuminen on laissa säädetty Suomessa. Palkkaus on luonnollisesti kuin eri planeetalta näitä kahta tapausta vertailtaessa, suomalainen varusmies saa muutaman euron päivältä ja Jonathan pari tuhatta dollaria vaivanpalkkaa.

Pienellä maalla valitettavasti ei ole mahdollisuutta maksaa kaikille varusmiehille kunnan korvausta palvelusajasta, ei ainakaan täyttä palkkaa. Varusmiehen korvaus Suomessa on kokemus, jonka palvelusaikana saa ja myös tiedon siitä, että maata suojelee armeija, joka koostuu kaikista Suomen osista ja eri yhteiskuntaluokista olevista miehistä ja naisista.

Oman palvelukseni käydessäni silmäni avautuivat kuinka paljon erilaisia ihmisiä Suomessa on. Jutellessani ruotsalaisten museoalan kollegoideni kanssa Ruotsin yleisen asevelvollisuuden alajajasta, tämä seikka oli heidän suurena huolenaan. Miten eri yhteiskuntaluokista olevat ihmiset, jotka aikaisemmin varusmiespalvelus oli tuonut yhteen, enää kommunikoisivat keskenään? Missä tulisi luonnollista kontaktia yläasteen jälkeen eri ammatteihin suuntautuville ihmiselle muualla kuin armeijassa?

Varusmiespalveluksen vaikutusta ihmisten tietoisuuteen siitä millaisia heidän kanssaihmisensä ovat, ei pitäisi ikinä vähätellä. Yhteiskunnan eriarvoistuessa on hienoa, että vielä löytyy yksi paikka, missä sillä mistä ihminen tulee ei ole merkitystä, vaan ainoastaan hänen teoillaan.

Lauri Haavisto

Tulikomentoja-lehti on neljästi vuodessa ilmestyvä tykkimiesten lehti, jonka tulot perustuvat ilmoitusmyyntiin ja kiltujen maksamaan tilaushintaan. Sitä mitä näillä ei pystytä kattamaan Tykistömuseo ja Tykkimiehet ry joutuvat omasta pussistaan maksamaan. Talouden laskusuhdanteen takia on lehden ilmoitusmyynti heikentynyt ja lehden hintaa korotettiin tästä syystä viidestä eurosta kahdeksaan euroon vuodessa. Miksi otan asian esille? Koska lehden kallistuneesta hinnasta on tullut paljon negatiivista palautetta.

Tosiasia kuitenkin on, että lehden painaminen, taittaminen ja postittaminen vievät kaikki rahaa. Lehden toimituskunta tekee pyyteettömästi ilmaista työtä ja palkkioita lehteen tulevista jutuista ei ole kait koskaan maksettu. Näillä realiteeteille lehden hinnan korottaminen oli välttämätöntä, jotta edes suurin osa kuluista saadaan katettua. Kuitenkin korotuksesta informointi olisi pitänyt killoille tehdä paremmin ja tämän virheen voimme ottaa täysin omaan piikkiimme.

Uskallan kuitenkin sanoa lehden olevan hintansa väärtti. Mistä muualta saa kahdeksalla eurolla neljä numeroa vuodessa tykistön tietoutta kotiovelle kuljetettuna? Samalla lehtemme toimii myös kiltujen tiedotusvälineenä jäsenistölleen ja toivoisinkin kiltujen entistä aktiivisemmin käyttävän tätä mahdollisuutta hyväkseen. Julkaisemme mielellämme lähettämianne artikkeleja ja pieniäkin juttuja lehden sivuilla. Tulikomentoja-lehti alkoi kiltatahtena ja se myös näkyy sisällössä. On myös hyvä muistaa, että lehti välittää tietoa killoista myös varusmiehille ja tämäkin numero jaetaan kaikille tykistön varusmiehille.

Tämä lehti on siis ensimmäinen kahdesti vuodessa ilmestyvästä varusmieserikoisnumerosta. Lehdessämme on erityisesti varusmiehille suunnattuja artikkeleita, esimerkiksi sivulla 34 oleva haastattelu **Jonathan Szczechurasta**, joka palvelee Yhdysvaltain tykistössä. Maailman mahtavimman armeijan palvelualltius haastattelupyynnön suhteen oli esimerkillistä, sillä ensimmäisen sähköpostin jälkeen meni vain pari päivää kun haastattelu aika puhelimitse oli sovittu toiselle puolelle maapalloa asti.

Jonathan on hyvä esimerkki ammattiarmeijan ja yleisen asevelvollisuuden välisistä eroista. Hän liittyi armeijaan isänmaal-

Uusi toiminnallinen näyttely Tykistömuseoon

TEKSTI: MIKKO KERO, KUVAT: SIRKKA OJALA

1.

Toiminnallisuus tunnetaan pedagogisena välineenä tiedekeskuksista, mutta museoissa sitä on harrastettu vähemmän. Yhä suurempi osa kävijöistä kuitenkin odottaa museoilta elämyksellisiä näyttelyitä. Suomen sotahistoriallisissa museoissa tällaista esitystapaa ei laajemmin ole aikaisemmin kokeiltu, sen sijaan Euroopan eri sotamuseoissa kylläkin. Uudenlaiseen hankkeeseen sai Suomen Tykistömuseo Museoviraston innovatiivisen hankeavustuksen ja tukea mm. Wihurin säätiöltä.

Kävijä itse tekee

Näyttely tarjoaa aktiivisen osallistumisen kautta välineitä ymmärtää ja käsitellä sotaa. Näyttelyn alussa kävijä haastetaan sodan problematisointiin: Miksi sotia käydään? Ovatko sodat oikeutettuja? Oliko Suomen talvisota oikeutettu? Näyttelyssä ei tarjota valmiita vastauksia esiin

Suomen Tykistömuseon Tykkipihan erikoisnäytelyrakennuksessa avattiin 6.5.2011 Sotilaan tie niminen toiminnallinen näyttely. Kyse on aivan uudeltaisesta näyttelystä, joka tuo elämyksellisyyden, toiminnallisuuden ja omakohtaisen pohtimisen museovierailuun. Kävijän itsensä on mahdollista kokeilla sotilaan varusteita eri aikakausilta ja tutustua omakohtaisesti sotilaan olosuhteisiin sodan ja rauhan aikana.

nouseviin kysymyksiä, kuten perinteisessä museonäyttelyssä, vaan vierailun aikana annetaan mahdollisuus oman mielipiteen muodostamiseen. Sota koskettaa globaalissa maailmassa jokaista: tv-uutiset, internet, lehdet, elokuvat, koulun historianopetus ja tietokonepelit tuovat sodan ihmisten arkeen. Monelta koululaiselta, lukiolaiselta ja vanhemmalta kuitenkin puuttuvat välineet ymmärtää ja käsitellä sotaa. Näyttelyssä on huomioitu erityisesti koululaisryhmät, mutta siihen

tutustuminen on mielenkiintoista iästä riippumatta.

Kyllä saa koskea

Perinteisessä museonäyttelyssä esineiden on ajateltu olevan todistusvoimaisia jäänteitä, jotka kertovat omaa tarinaansa menneisyyden tapahtumista. Puhutaan esineen museaalista arvosta, jonka takia museo säilyttää niitä kokoelmisinaan. Tässä konseptissa utelias ja kokeileva näyttelyvieras on koettu uhkatekijäksi. Toiminnallisessa näyttelyssä kaikki on kuitenkin toisin, sillä esineet

eivät ole museokokoelmasta, vaan jäljennöksiä. Tarkoituksena on, että niitä saisi kävijä kokeilla, sillä jäljennöksellä ei ole kerrottavanaan samanlaista tarinaa kuin aidolla, mutta toiminnallisuus avaa yhteyden menneisyyteen. Omakohtaisen kokemisen kautta kävijä voi samaistua menneisyyden toimijaan ja oppia toiminnan kautta.

Kaikki tiet vievät Roomaan

Sotilaan tie -näyttely esittelee sotilaan historiaa Rooman imperiumin ajoista tähän päivään asti. Näyttely on toteutettu viiteen eri huoneeseen, josita ensimmäisen teemana on sodan problematisointi ja Rooman vallan aika. Huone toteutettiin Rooman aikaa henkivällä esineistöllä, jota kävijä pääsee tutkimaan. Rooman ajoista lähtevä tarina tarjosi mahdollisuuden tarkastella sotia pitkällä aikajänteellä,

2.

3.

4.

5.

6.

tuoda esille sotien erilaiset syyt ja sotataidon kehityksen. Roomalainen sotilas taisteli ilman ruutia ja tuliaseita, mutta hänellä oli omat keinoonsa. Myös ritariaika ja pitkäjousmiehen tarina käsitellään ensimmäisessä huoneessa.

Tulikomentoja!

Rooman ja ritariajan jälkeen näyttelyn toisessa huoneessa tullaan ruudin aikaan. Tuliaseet mullistivat sodankäynnin ja näyttelyvieras pääsee tutustumaan mustaruudilla ladattaviin tuliaseisiin ja tykkiin.

Hauholainen **Erkki Wuolijoki** teki näyttelyyn 1700-luvun lopun mallin mukaisen replikaatykin, jolla päästään kokeilemaan mustaruutitykin tulikomentoja. Itse ladatessa tykkiä, ymmärtää miten raskasta ja vaarallista tykkimiehen elämä on ollut.

Juoksuhaudaelämää

Seuraavaksi siirrytään ensimmäisen maailmansodan taisteluihin, joissa tykistön tuhovoima oli hirvittävä. Ensimmäistä kertaa taisteltiin modernilla tekniikalla, mutta

vanhanajan taktiikalla. Lyhyen elokuvan jälkeen kävijällä on mahdollisuus laittaa kypärä päähän ja suojanaamari kasvoille sekä astua verhon takana odottavaan juoksuhautaan tähtitaivaineen. Valo- ja äänimaailma vyöryttävät kävijän päälle tykistökeskityksen, jonka jälkeen jokainen ymmärtää, mistä kranaattikauhu nimi on saanut juurensa. Juoksuhaudoissa käyty sota vammautti monet niin henkisesti, kuin fyysisesti ja lukuisille sotilaille juoksuhauta jäi pysyväksi leposijaksi.

Sodan hinta

Juoksuhaudasta aikamatka jatkuu sujuvasti toiseen maailmansotaan. Sitä käsitellään sotilaan arkiesineiden ja haavoittumisen teeman kautta. Vitriiniin tyhjennetyillä sotilaan taskujen esineistöllä ja kirjeellä kotiin kerrotaan siitä tavallisesta sotilaasta, joka usein jää sankarien ja johtajien varjoon. Näyttelyssä luettava sotilaan kirje, johdattaa haavoittumisen teemaan. Sirpale ja käsi-kranaatti kiertävät kädestä käteen ja vieressä aukeaa

Jatkuu sivulle 6 >>

Näyttelyn toteutuksesta vastasi:

Yleissuunnittelu: Lauri Haavisto, Mikko Kero ja Ilkka Vahtokari

Näyttelytekniset rakenteet: Said Askari, Eino Luototie ja Ismo Pekkola, Ilkka Vahtokari, Kai Venho ja Erkki Wuolijoki

Näyttelytaulujen taitto ja AV-tuotanto: Jon Pekkola

Tiedotus ja valokuvaus: Sirkka Ojala

Näyttelyyn tutustuminen vain varauksesta.

Ota yhteyttä Tykistömuseon toimistoon (03) 682 46 00 tai toimisto@tykistomuseo.fi

Huomio! Saa koskea!

1. Tupaan tutustuakseen ei tarvitse mennä armeijaan.
2. Kaurialan lukion oppilaat, etualalla Vili Honkanen ja Anton Palm valmistautuvat sovittamaan kaasunaamareita ennen juoksuhaudan tykistökeskitystä.
3. Näyttelyteknisistä rakenteista vastannut ryhmä Ismo Pekkola, Kai Venho ja Jon Pekkola pääsivät kokeilemaan tulikomentoja.
4. Taisteluliivejä pääsee sovittamaan ylleen.
5. Hämeenlinnan Yhteiskoulun ryhmä sovittelemassa varusteita museomestari Ilkka Vahtokarin opastuksella.
6. Erkki Wuolijoki tutkailee periskoopilla juoksuhaudan etumaastoon.

>> *Jatkoa sivulta 5.*

näkymä joukkosidontapaikalle. Vielä toisessa maailmansodassa parasta mitä vakavasti haavoittaneelle voitiin useasti tarjota oli luusaha. Jalkansa menettäneen sotilaan vieressä on sodan tulos, pyörätuolissa loppuelämänsä viettävä sotainvalidi. Kävijä pääsee kokeilemaan sotainvalidin arkea koittaessaan pukea paidan ja solmia kengännauhat yhdellä kädellä.

Sodat tänään

Tämän jälkeen sotilaan tie jatkuu viimeiseen huoneeseen. Sen teemana on sodat tänään, rauhanturvaaminen, suomalainen asevelvollisuusarmeija sekä sodat viihdeteollisuuden aiheina ja innoittajina. Toisen maailmansodan jälkeen laadittiin Geneven sopimus, johon kirjattiin sodan säännöt. Sopimuksen ovat allekirjoittaneet kaikki maailman valtiot. Säännöistä huolimatta sodat eivät kuitenkaan ole hävinneet. Näyttelyyn toteutettu diagrammi kertoo, että sodissa

kuolee vuosittain satojatuhansia ihmisiä ja parhaillaan on useita kymmeniä sotia käynnissä eri puolilla maailmaa. Tässä yhteydessä esitellään myös kansainvälisen yhteisön yritykset rauhoittaa konfliktitilanteita rauhanturva- ja kriisinhallintatehtävien muodossa. Kaikkiaan lähes 40 000 suomalaista sotilasta on ollut mukana rauhanturvatehtävissä 30:ssä eri operaatiossa.

Intti tutuksi

Näyttely päättyy suomalaisen varusmiehen tupaan, jossa on mahdollisuus sovittaa 05-maalista varustusta. Lumipuvut, suojaliivit, taisteluliivit, kypärät ovat odottamassa vaatepuulla, kuin varusvarastolla. Sovittelun ohessa voi kokeilla sotilaan repun painoa ja pinkan tekoa. Varusmiesosiossa on myös mahdollisuus katsoa Panssariprikaatin joukko-osastojen esittelyfilmejä, valinnan mukaan. Elokuvan kautta avautuu ikkuna sotiin viihdeteollisuuden aiheina ja innoittajina. Länsimaiselle ih-

Sotilaan tie -näyttelyssä pääosassa on toiminnallisuus.

miselle sodista on tullut viihdettä.

Näyttely päättyy tauluun, jossa maastoautot jatkavat

matkaa autiomaahan, kohti uusia taisteluita. Irak, Afganistan, Libya... Sotilaan tie jatkuu. ■

Kari Halosesta tykkimiehet ry:n uusi toiminnanjohtaja

TEKSTI JA KUVA: JOUKO HUHTALA

Eversti evp. Jouko Huhtala luopuu Tykkimiehet ry:n toiminnanjohtajan tehtävästä 1.6.2011. Tehtävän Huhtalalta ottaa vastaan samana päivänä everstiluuantti evp. Kari Halonen.

Vuonna 1958 Sotkamosa syntynyt everstiluutnantti **Kari Halonen** aloitti upseerin uransa Jääkäripatteristossa vuonna 1982. Hän toimi aluksi opetusupseerin, patterin päällikön ja Aliupseerikoulun johtajan tehtävissä, sekä kouluttajana Reserviupseerikoulussa. Suoritettuaan yleisesikuntaupseerin tutkinnon Sotakorkeakoulun teknillisellä opintosuunnalla vuonna 1993, Kari siirtyi osastoiesikuntaupseeriksi Pääesikunnan kenttätykistöosas-

toon. Maanpuolustuskorkeakoulun ja Pääesikunnan koulutusosaston jälkeen alkoi vuonna 2000 tehtävä Niinisalon Tykistökoulun johtajana. Seuraavaksi oli vuorossa palvelus Helsinkiin, ensin Pääesikunnan maavoima-osastoon ja sen jälkeen uudelleen opettajaksi Maanpuolustuskorkeakouluun. Eläkkeelle Kari jäi vuonna 2009.

Järjestöaktiivi

Varsinaisen virkauransa ohessa Halonen on ehtinyt osal-

listua myös järjestötehtäviin. Niinisalon varuskunnan upseerikerhon hallituksen puheenjohtajana hän on toiminut vuosina 2001-2002 ja Tykkimiehet ry:n hallituksen jäsenenä hän on ollut vuosina 2004-2007, joten Tykkimiehet ry on Kari Haloselle jo entuudestaan tuttu yhdistys. Suomen Sotatieteellisen seuran taktiikan jaoston puheenjohtajana Halonen toimi vuosina 2007-2009 ja asunto-osakeyhtiöiden hallitusten jäsenyyksiä sekä puheenjohta-

juuksia hänellä on liki katkeamattomana ketjuna vuodesta 1985 lähtien.

Uuden toiminnanjohtajan vapaa-ajan harrastuksiin kuuluvat metsästys, metsänhoitotyöt, sukututkimus sekä kesäisin pyöräily ja talvisin hiihto. Lisäksi rakennus- ja nikkarointitaitojen kehittämiseen kesämökkikiinteistö tarjoaa lukuisia mahdollisuuksia.

Karin perheeseen kuuluvat vaimo **Päivi** sekä kaksi aikuisikään ehtinyttä lasta. ■

TARKASTAJAN TERVEHDYS

Varusmiehet suuntaavat jälleen kerran Rovajärven harjoituksiin ja kevään vaihtuessa kesään on hyvä luoda katsaus tykistön toimintakykyyn.

Talven selkä tahtuu ja kesä lähestyy päivä päivältä. Kevään tykistöllinen huipennus, Rovajärven harjoitus, on erittäin kustannustehokas ja monipuolinen järjestelmäharjoitus ja voimannäyttötilaisuus. Sitä seurataan niin kotimaassa kuin ulkomailla. Harjoitus ei ole vain tykistön ampumaharjoitus, vaan kattaa myös puolustusvoimien yhteistä suorituskykyä, tiedustelua ja johtamista, eritasoisten johtoportaiden erilaisia vaikuttamiskykyjä, logistiikkaa, huoltoa ja monia muita asioita. Edellä mainittujen yhteistoiminta ja järjestelmäosaaminen on kullanarvoista, jonka merkitystä on vaikea euroilla mitata. Mielestäni kaikille varusmiehille on annettava tehokkain mahdollinen koulutus positiivisine elämyksineen sekä taistelutahtoa ja uskoa kohottavine tapahtumineen. Henkilökunta! Varusmiehet on se joukko, johon maanpuolustustahto kylvetään ja josta tuleva henkilökunta rekrytoidaan!

Rovajärven leiri on vaativa

Maavoimien Esikunnan linjausten mukaisesti Rovajärven harjoitukset johtaa Tykistöprikaatin komentaja. Tarkastajana ohjaan harjoituksen valmisteluja. Itse harjoituksessa pyrin varmistamaan omalta osaltani palvelusturvallisuuden toteutumisen, korkean koulutustason eli tinkimättömyys, tarkkuus, taistelukunto ja tulevien suorituskykyjen kehittämiseen liittyvien tutkimus- ja kehittämistehtävien tarkoituksenmukaisen toteutuksen. Tämä ei onnistu yksin ja onneksi

tukenani ovatkin useiden tykkiammattilaisten silmäparit ja tuntosarvet. Tulevaisuuden taistelulentäällä korostuu hajautettu toiminta ja asemien vaihto patteri-, jaos-, joukkue- ja jopa asekohtaisesti. Näiden lisäksi harjoituksessa korostetaan kääntöasematoimintaa ja tulenantokyvyn säilyttämistä, sekä monipuolisia tulitehtäviä ja ammuksia. Perusasioiden hallinta on perusta nousujohteiselle koulutukselle. Se taas mahdollistaa vaikuttamisjärjestelmän suorituskykyvaatimusten saavuttamisen. Olkaa tietoisia omista, ryhmänne ja jaoksen tavoitteista!

Vähemmän, mutta laadukkaampaa

Maavoimien Esikunta on jatkanut kehittämisohjelmatyötään optimoidakseen rajalliset resurssit, jotta maavoimille syntyisi mahdollisimman ”soiva peli”. Tykistöjoukkojen määrä laskee ja kalustoista 152 H 55, 152 TELAK 91, Cymbeline joudutaan luopumaan. Miten tämä suorituskykyvaje peitetään?

Maavoimien operaatioiden tukeminen ja tukemisen kehittämisen perusajatus on seuraava: ”Mitä vähemmän meillä on taistelevia joukkoja, sitä paremmin niitä on kyettävä tulella tukemaan”. Tulenjohtoon ja valvonnan välineiden ja erilaisten sensoreiden testit ja valinta on käynnissä. Tärkeää on, että näitä välineitä pyritään hankkimaan kaikille tulenjohtoon ja maalinsoitukseen osallistuville ryhmille. Johtamisjärjestelmää digitalisoidaan eri joukkojen ja järjestelmien yhteensopivuutta

parantaen. Samalla kehitetään AHJO -järjestelmän seuraava sukupolvi, joka tukee tulenkäytön ja/tai vaikuttamisen optimoituja johtamista sekä FINGOP -suunnitteluprosessin käyttöä. Raskaan raketinheitinjärjestelmän ammunnan hallinnan päivittäminen on lyöty lukkoon sopimuksella Yhdysvaltojen kanssa ja etenee suunnitellusti. Raskaita patteristoja päivitetään tulevaisuuden haasteiden mukaisesti. Modernit erikoisampumatarvikkeet ovat selvitysten ja tutkimusten kohteena.

Monipuolisuus on valttia

Tavoitteena on tykistölle monipuolinen yhdistelmä suorituskykyjä, josta voidaan valita tarvittavat suorituskyvyt kuhunkin tulitehtävään mahdollisen optimaalisella tavalla. Emme unohda suojaa, liikkuvuutta tai vaikka ampumatarvikkeiden täydennyskykyä. TUKSI -tulenjohtosimulaattorin korvaaminen pyritään käynnistämään tänä vuonna. Tykistökoululla on päivittymässä perusoppaat eli tulenjohto, tuliasema, mittaus ja ampumaopin tarkistaminen, jota tuetaan tutkimus- ja kokeilutoiminnalla. Tykistö tulee ottamaan aimo harppauksen entistä nykyaikaisemmaksi aselajiksi - 24/7 joka sään optimoiduksi tueksi eri operaatioille.

Afganistaniin tykistöosaamista

Vaikka tykistö ei näy mediassa Afganistanissa tai merirosvo-jahdissa, olemme tukeneet Afganistanin operaatiota kouluttamalla viidestä maasta yli 100 henkilöä kouluttamaan paikallisen tykistön henkilöstöä sekä 10 Afganistanin armeijan tykistön henkilökuntaa - tästä Tykistöprikaatille kiitos!

Varusmiehet! Teillä on hieno tilaisuus tutustua Lapin luontoon, pitäkää siitä huolta. Samalla tulette olemaan lenkki tiedustelu-, tulenjohto-, tykki-, heitin-, viesti- ja huoltomiesten ketjua, joka on harjoitellut vaikuttamisjärjestelmän käyttöä vaativissa Lapin olosuhteissa. Näyttäkää parasta osaamistanne, pitäkää järki mukana, tukekaa toisiansa tykkimieshengessä ja voin luvata teille yhden muistorikkaimmista harjoituksista varusmiesajananne!

Toivotan lukijoillemme miellyttäviä lukuhetkiä tykkimiesten lehden parissa ja samalla virkistävää loppukevättä ja alkavaa kesää. Pitäkää itsestänne huolta ja muistakaa kuntoilla!

*Aki Sihvonon
Kirjoittaja on eversti ja
tykistön tarkastaja*

Kiltaperinteistä nykyaikaan

TEKSTI: JAAKKO RYTTY

Keskiajasta tähän päivään on kilta sanan alla kulkenut monenlaista toimijaa. 2000-luvulla killat ovat perinteiden vaalijoita, jotka tekevät arvokasta työtä maanpuolustuksen hyväksi.

Keskiajalla killat olivat paikallisia uskonnollisen elämän ja keskinäisen sosiaalisen avun yhteisöjä. Niillä oli omat suojeluspyhimyksensä, joiden kunniaksi järjestettiin vuosittain suuria juhlia. Myöhemmin killat alkoivat järjestyä ammattikunnittain ja näin myös tykkimiehet ja muut räjäytystöitä tekevät saivat oman suojeluspyhimyksensä. Vielä nykyäänkin tykki- ja heitinmiehet juhliivat 4. joulukuuta **Pyhää Barbaraa**, joka oli tarun mukaan 200-luvulla elänyt neito ja marttyyri. Tarina kertoo Barbaran paenneen tornista, johon hänen isänsä oli hänet vanginnut hajottamalla sen salamaniskulla. Tykkimiehet ottivat hänet myöhemmin suojeluspyhimyksen. Keskinäisen huolenpidon ja ammattiavun lisäksi ammattikillat pyrkivät ylläpitämään ja kehittämään jäsentensä korkeaa ammattitaitoa. Täysivaltaiseksi jäseneksi hyväksyttiin vasta mestarin ohjauksessa riittävän

ammattitaidon hankkinut ja työnäytteet läpäissyt.

Kainuun Tykistö- ja Heittimistökilta ry:n tausta

Talvisodan jälkeen ryhdyttiin kiltaperinteiden hengessä perustamaan samassa joukossa palvelleille ja sotilasarvoon katsomatta asevelihengen elähdyttämiä asevelikiltoja. Myöhemmin rauhanaajan joukko-osastojen ja eri aselajien yhteyteen perustettiin omia kiltoja.

Voimakkaan aselajihengen, tykkimieshengen omaavilla tykistöjoukoilla on perinteisesti ollut omat kiltansa. Vaikka Kainuu sai oman vakinaisen tykistöjoukkonsa, Kainuun Prikaatin Patteriston jo vuonna 1966, alkoi tykistökiltatoiminta täällä lähes kolmekymmentä vuotta myöhemmin Pohjois-Suomen Tykkimieskilan Kainuun paikallisosastona.

Tarvittiin vielä viisitoista vuotta oman killan perustamiseen aina vuoden 2009 alkuun.

Rukajärven muistoa kunnioittaen

Nuori kiltamme otti vaalittavakseen yhteiset perinteet Kainuun Tykistörykmentin kanssa. Vaalimme talvisodan Kainuun taistelujen ja jatkosodan Rukajärven suunnan 14. Divisioonan epäsuorantulen joukkojen kunniakkaita perinteitä. Killan ja rykmentin perindepatteristo on II/KTR 18, jonka Kainuun Suojeluskuntapiiri perusti Nurmeksen Jokikylässä 17.6.1941. Tuo päivä on myös kiltamme perinnepäivä. Killan sekä rykmentin Kranaatinheitinkomppanian perinneyksikkö on KRHK/JR 31. Sen perustaminen alkoi samassa paikassa perindepatteriston perustamisen jälkeen. Näistä joukoista johtaa katkeamaton perinneketju nykyiseen Kainuun Tykistörykmenttiin.

Vietämme ensi kesän perinnepäivää perinnejoukkojemme muistomerkeillä Nurmeksen Lokinkankaalla. Juhlat järjestetään yhteistyössä Nurmeksen kaupungin, alueen veteraanien ja maanpuolustusväen sekä Kainuun Tykistörykmentin kanssa. Perinnejuhlamme liittyy jatkosodan alkamisen 70-vuotis muistopäivän juh-

lallisuuksiin Nurmeksessa.

Perinteiden velvoittamana

Kunnioittaessamme perinnejoukkojamme ja veteraanijamme sekä heidän työtään osoitamme samalla arvostustamme myös nykypolven maanpuolustajille, varusmiehille ja reserviläisille. Arvostamme työtänne ja uhrauksianne isänmaamme puolustamiseksi. Me killan jäsenet ja vanhat tykki- ja heitinmestarit seuraamme kiinnostuksella aselajin kehitystä, sekä osaavaa toimintaanne varuskunnissa ja ampumaleireillä. Olemme nähneet toimintanne tehokkuuden ja todenneet miehistön saavuttaneen aselajin täysivaltaisen jäsenen taidot sekä johtajaksi koulutettujen suoriutuneen kisällintyöstään.

Ylpeinä taidoistanne toivotamme jokaisen uuden ikäluokan tervetulleeksi joukkoomme. Kiltaperinteiden hengessä kiltamme pyrkii kannustamaan Kainuun Tykistörykmentin tykki- ja heitinmiehiä kehittämään omaa ammattitaitoaan. Lahjoitamme rykmentille stipendejä ja kiltapuukkoja varusmiesten ja reserviläisten palkitsemiseen. Teemme vastaavia lahjoituksia myös Jääkäriprikaatin kranaatinheitinkoulutuksen saaneille. Toivomme tykki- heitinmiestaitojenne edelleen kehittyvän uusissakin haasteissa ja että saatte onnistumisen kokemuksia niissä! ■

Kiltalaiset ja heitinmestari koulutukseen tutustumassa.

Tykkimiesten ja Tykistömuseon toiminta jatkuu aktiivisena kesän lähestyessä, sillä tulella on useampiakin rautoja yhtä aikaa museoit- ten yhdistymisen ja dokumenttiprojektin tiimoilta.

Tämän vuoden osalta on päästy jälleen erääseen taitekohtaan kun Suomen Tykistön Päivää juhlittiin perinteiseen tapaan tykistönkenraali **Nenosen** syntymäpäivänä 6. maaliskuuta. Päivän tilaisuudet alkoivat seppeleenlaskulla tykistönkenraalin haudalle, jossa kenttätykistökerho ry:n upseerit seisoivat jälleen ryhdikkäästi kunniavartiossa. Iltapäivällä oli Ravintola Tekniskassa ohjelmassa Suomen Kenttätykistösäätiön ja Tykkimiehet ry:n sääntömääräiset kokoukset. Kenttätykistökerho ry juhli samanaikaisesti 70-vuotispäiväänsä vastaanoton merkeissä ja päivä huipentui klo 19 alkaneeeseen Tykkimiesiltaan. Iltajuhlissa tykistön tarkastaja **Aki Sihvonen** piti esitelmän, ansioituneita henkilöitä palkittiin ja iltaa vietettiin hyvässä tykkimieshengessä.

Kevätkokouksen satoa

Kevätkokouksessa oli vuoden 2010 tilinpäätöksen aika. Puhetta johti **Jyri Vilamo** ja sihteerinä toimi allekirjoittanut. Kokous hyväksyi hallituksen laatimat toimintakertomukset sekä tilit.

Kokouksessa käsiteltiin myös hallituksen esitys Suomen Tykistömuseon laajen-

tamisesta sotilasmuseoita yhdistämällä. Kokous valtuutti hallituksen jatkamaan valmisteluja siten, että museoiden siirtäminen, keskittäminen ja toiminnan käynnistäminen uudessa kokoonpanossa on mahdollista suunnitelman mukaisesti vuonna 2012. Samoin hallitukselle annettiin tehtäväksi toteuttaa kiinteistö- ja tilaneuvottelut, sekä laatia sopimukset Senaatti-kiinteistön, Hämeenlinnan kaupungin sekä Pioneeri- ja Viestimuseoiden kanssa siten, että saavutetaan taloudellisesti toteuttamiskelpoinen ratkaisu. Tykkimiehet ry sai kokouksessa myös uuden kunniajäsenen, kun kevätkokous kutsui yksimielisesti yhdistyksen kunniajäseneksi n:o 14 rakennusmestari **Arvo Ala-Lahden** Ilmajoelta. Arvosta löytyy kirjoitus myös tämän lehden sivulta 33.

Jäsenkirje 1/2011

Yhdistyksen henkilöjäsenille sekä jäsenyhdistyksille on lähetetty maaliskuussa jäsenkirje, jossa on kerrottu Tykkimiehet ry:n toiminnasta vuonna 2010. Yhdistyksen taloudellinen tilanne on myös esitetty kirjeessä ja kirjeen mukana lähti liikkeelle myös ”välttä-

mätön paha”, jäsenmaksulomake vuodelle 2011. Sihteerinä muistutan tietenkin maksun suorituksesta ajoissa – siirtämällä maksua se helposti unohtuu.

Dokumenttielokuva- projekti etenee

Filmityöryhmä on jatkanut tiiviisti ”Sodasta rauhaan” -dokumenttielokuvan valmisteluja. Käsikirjoitusta valmistellaan koko ajan ja se elää varmasti aivan elokuvan valmistumisen viime metreille asti. Kuvauksien osalta on tullut hieman takapakkia, kun puolustusvoimat eivät pysty tänä vuonna tukemaan filmauksia toivomassamme laajuudessa ja osa kuvauksista siirtyy talville 2012. Tavoitteena on kuitenkin, että filmi valmistuisi suunnitellusti veteraanipäiväksi 2012.

Tykkimiehet ry:lle uusi toiminnanjohtaja

Koska seuraava lehden numero eli 3/2011 ilmestyy vasta syksyllä, haluan jo nyt kertoa lukijoille, että olen irtisanoutunut Tykkimiehet ry:n toiminnanjohtajan tehtävästä. Evers-tiluutnantti **Kari Halonen** on lupautunut seuraajakseni ja tehtävien vaihto tapahtuu

kesän kynnyksellä 1.6.2011. Tämä ajankohta nähtiin parhaimmaksi tehtävään perhe-tymistä ja ensi vuoden suunnitelmien laatimista ajatellen. Karin tarkempi esittely löytyy lehden sivulta 6 ja hänen yhteystietonsa ovat kiltapalstalla. Haluan kiittää yhdistyksen hallitusta, neuvottelukuntaa, jäseniä sekä kiltakenttää hyvästä yhteistoiminnasta viimeisen puolentoista vuoden aikana, teidän kanssanne on ollut todella ilo työskennellä. Samalla toivotan seuraajalleni menestystä tulevassa tehtävässä ja voin luvata, että tehtävä on erittäin mielenkiintoinen, mutta samalla myös työte-
liäs. Tuntien Karin pitkältä ajalta tiedän, että jäsenistö ja kyllä saavat hänestä hyvän yhteistyökumppanin.

Toivotan kaikille lukijoille hyvää kevään ja kesän odotusta. Lopetan tälle palstalle kirjoittelun ja siirryn pelkästään lehtemme lukijakuntaan.

Jouko Huhtala

UUTISIA

SM-mitalisaalis Tykistöprikaatille

Tykistöprikaati niitti menestystä 21.-24.3. Pohjois-Karjalan Prikaatissa käydyissä hiihdon sotilaiden SM-kilpailuissa. Alikersantti **Risto Hakola** otti mestaruudet niin ampuma- kuin maastohiihdon sarjoissa ja Tykistöprikaatin joukkue sijoitui toiseksi 3x5 km maastohiihdos-

sa. Tämän vuoksi hiihtäjät pääsivät kahvittelemaan Tykistöprikaatin komentajan, eversti **Markku Myllykankaan** kanssa.

Kahvitteletilaisuudessa tuplamestari Risto Hakola kiitteli Tykistöprikaatin joukkueen yhteishengen olleen hyvä ja kertoi tämän autta-

neen painamaan eteenpäin. Hakolalle jäi aivan konkreettinen muisto käteen voitoista, nimittäin 2 700 euron arvoinen pienoiskivääri. Perinteen mukaan Puolustusvoimien komentajan **Ari Puhelaisen** lahjoittaman rynnäkkökiväärin saa ampu-
mahiihdon voittaja.

Raimo Jyväsjärvi maavoimien komentajaksi

LAURI HAAVISTO

Kenraalimajuri Raimo Jyväsjärvi aloittaa maavoimien komentajana 1.7.2011 kenraaliluutnantti Ilkka Asparan siirtyessä reserviin. Tulikomentaja-lehti haastatteli tulevaa maavoimien komentajaa.

Millaisia tunteja uusi tehtävänne maavoimien komentajana teissä herättää?

Päällimmäisenä se herättää kiitollisuutta, kunnioitusta ja nöyryyttä. Kiitollisuutta siitä, että tähän asti tehty työ on nähty tulevan haasteen arvoiseksi. Tosin mikään tehtävä puolustusvoimissa ei ole palkkio menneistä saavutuksista, vaan uuteen tehtävään liittyy vahvat odotukset sen hyvästä hoidosta. Kunnioitukseni osoitan maavoimapäälliköille, maavoimien komentajalle ja kaikille muille valmistelijoille, jotka ovat luoneet onnistuneesti maavoimat. Työn tuloksena syntyi uusi puolustushaara, joka täyttää täysin tehtävänsä. Siltä pohjalta on hyvä aloittaa. Nöyryyttä tunnen siksi, että mitään näistä töistä ei tehdä yksin. Tämä on lopulta tiimityötä, vaikka komentaja kantaakin vastuun. Hyvät tulokset saavutetaan yhteisin tavoittein ja syvällä sitoutumisella.

Millaisia haasteita on komentajan tehtävässä?

Tehtävä on haastava. Asevelvollisten koulutuksen ja maavoimien valmiuden johtaminen ovat jo sinällään mittavia kokonaisuuksia. Oman lisänsä lähivuosille tuo puolustusvoimauudistuksen johtaminen maavoimien osalta. Muutos on välttämätön, jotta maavoimat kykenevät täyttämään tehtävänsä tulevinakin vuosina.

Millainen on ollut palvelusuranne?

Se on ollut varsin monipuolinen ja erittäin antoisa. Olen palvellut lähes kahdessakymmenessä eri tehtävässä 12 jouskossa. Palvelusurani aikana olen saanut lisäksi tutustua Suomeen asumalla seitsemällä eri paikkakunnalla. Ulkomaila olen asunut Israelissa, Kosovossa ja Yhdysvalloissa.

Palvelusuraltani voi löytää kolme erilaista urapolkua. Yksi näistä liittyy oleellisesti varusmiesten ja reserviläisten

koulutukseen. Se alkoi Pohjois-Karjalan Patteristosta keväällä 1979 varusmiesten kouluttajana, jatkui Tiedustelupatteristossa komentajana ja myöhemmin Tykistörikaatissa komentajana. Vaikka kaksi jälkimmäistä ovat selkeästi myös komentajatehtäviä, lasten ne ensisijaisesti kuitenkin varusmiesten ja reserviläisten koulutustehtäviksi. Erityisen tyytyväinen olen yleisesikuntaupseerille suhteellisen harvinaiseen ja pitkään, lähes seitsemän vuoden kokemukseeni Pohjois-Karjalan Patteristossa perusyksikön ja aliupseerikoulun eri tehtävissä. Viimeiset kolme vuotta toimin tykkipatterin päällikkönä. Toteutimme siellä koulutuksessa hyvän johdon ja kouluttajakunnan kanssa periaatteita, joita myöhemmin näkyi kirjatun syväjohtamisen kulmakiviksi.

Toinen urapolkuni liittyy kansainvälisiin tehtäviin. Ne alkoivat perinteisellä YK-operaatiolla Golanilla, jossa toimin vuosina 1986–1987 suomalaisen rauhanturvajoukon kuljetusupseerina. Tehtävässä tulivat hyvin tutuiksi niin Israel, Syyria kun Jordaniakin. Kansainväliset tehtävät jatkuivat Kosovossa Nato-johtoisessa operaatiossa Keskisen Prikaatin apulaiskomentajana vuosina 2003–2004. Ajanjakso oli merkittävä siksi, että tuolloin tilanne jännittyi huippuunsa ensimmäisen kerran sitten vuoden 1999 laajeten koko Kosovon kattaneisiin mellakoihin. Joimme prikaatiamme vuorovedoin etukomentopaikalta keskeltä mellakoita kyynelkaasupilvessä ja kivisateessa ruotsalaisen komentajani kenraali **Anders Bränströmin** kanssa. Myöhempien analyysien perusteella olimme tuolloin parhaiten tehtävämme täyttänyt Prikaati. Kova luottamukseni suomalaisiin, ruotsalaisiin ja norjalaisiin rauhanturvaajiin vain lujittui.

Toistaiseksi viimeisin kansainvälinen tehtäväni oli erityistehtävässä Yhdysvalloissa *National Defence University*ssä. Oli avartavaa katsoa matkan päästä Eurooppaa ja Suomea

ja huomata kuinka hyvin asiat meillä ovat. Oman mielenkiintonsa tehtävään toi se, että sain johtaa 52 maan edustajista koostuvaa kansainvälistä siviili- ja sotilasryhmää osana lähes viittäsatia amerikkalaista korkean tason opiskelijakollegiota. Meille tuttu looginen päätöksenteko, joka pohjautuu aikaisemmille päätöksille ja analyttiselle tilanteenarvioinnille, ei välttämättä ole kovin yleistä maailmalla. Kannustan vahvasti kaikkia osallistumaan kansainvälisiin tehtäviin. Niissä näkee hyvin sen arvostuksen, jota suomalainen sotilas saa maailmalla. Osaa misemme kestää hyvin kansainvälisen vertailun.

Kolmas urapolkuni liittyy suunnittelutehtäviin eri esikunnissa. Tärkein tulevankin tehtävän kannalta oli nelivuotinen jakso Pääesikunnan suunnittelupäällikkönä. Voimavarat ovat meillä aina rajatut, joten ne on kyettävä kohdentamaan oikein.

Mitä perinteet merkitsevät teille?

Perinteet ovat tärkeitä kertoamaan mistä olemme tulleet. Ne antavat myös linjapisteitä katsottaessa tulevaisuuteen. Perinteet eivät saa kuitenkaan muodostua esteeksi kehitettäessä uutta, ne on vain kyettävä siirtämään hyvällä tavalla uudelle vastuulliselle toimijalle.

Millaiseksi näette tykistön tulevaisuuden Suomen armeijassa?

Suomella on perinteisesti vahva tykistö. Se on korvannut meiltä puuttunutta ilmavoimien ilmasta-maahankykyä. Tykistön merkitys tulee säilymään maavoimissa. Määrällisesti tykistö tulee pienenevän mutta vaikuttavuudeltaan kasvamaan. Raskaat raketinheitimet ja tiedustelulennokit yhdessä muodostavat strategisen asejärjestelmän.

Mikä on teistä suurin haaste Puolustusvoimille tulevaisuudessa?

Haasteellisinta on tasapainon säilyttäminen henkilöstön, toi-

minnan ja materiaalisen suorituskyvyn välillä. Jos joku näistä osatekijöistä kasvaa suhteellista osuuttaan suuremmaksi, muut menettävät vastaavasti osuuttaan. Silloin kokonaisuus ei enää toimi. Jos esimerkiksi toiminta, henkilöstökulut ja kiinteistömenot jatkavat kasvuaan viime vuosikymmenen keskimääräisillä luvuilla koko kuluvan vuosikymmenen, materiaaliseen valmiuteen jää enää kymmenyksiä nykyisestä. Jos pohja putoaa maavoimien alueellisilta joukoilta, voidaan kysyä minkä varaan puolustusjärjestelmämme on silloin rakennettavissa.

Tasapainon ylläpitämiseksi ei voida taata riittävää puolustusvoimien toimintakykyä, mikäli puolustusbudjetti tulevaisuudessa pienenee oleellisesti. Uskottava kansallinen puolustus vaatii voimavaroja.

Minkä näette suurimmaksi vahvuudeksi maavoimissa?

Suurin vahvuus on ehdottomasti ammattitaitoinen henkilöstö niin joukko-osastoissa kuin esikunnissakin. Ilman sitä maavoimat ei olisi kyenneet sellaisiin tuloksiin, joita se on viime vuosina saavuttanut. Tulevaisuuskin rakennetaan ammattitaitoisen henkilöstön avulla. Vahvuus on myös se, että kohtaamme suomalaisen yhteiskunnan asevelvollisten kautta kattavasti koko valtakunnan alueella. Maanpuolustustahto on hyvä. Se on merkittävä osa maavoimien suorituskykyä.

Millainen perhe teillä on?

Pieni ydinperhe, joka on elänyt sotilasuran ehdoilla pääosan elintaipaleestamme. Uskon, että myös sen rikkauksista nauttien. Viime vuosina on ollut kuitenkin järkevää ottaa huomioon myös vaimoni Raijan ura. Hän on pitkän linjan pankkiammatilainen palvellessa tällä hetkellä asiakkaitaan Helsingin OP Pankissa Private-konttorin palvelupäällikkönä. ■

Tulikomentaja 2/2011

Kulttuurihistoriallisessa kirkossa pidettyyn kenttähartauteen osallistui kaikkiaan noin 60 Tykistöprikaatin Killan jäsentä. Kuva: Sirkka Ojala

SIRKKA OJALA

Tykistöprikaatin Killan tämän vuoden kevätkokous aloitettiin komeasti kenttähartaudella kulttuuria ja historiaa tihkuvassa kirkossa. Sastamalassa 2.4. pidettyyn tapahtumaan osallistui kaikkiaan noin 60 kiltalaista Suomen eri kolkilta: muun muassa Turusta, Raumalta, Porista, Kankaanpäästä ja Seinäjoelta.

Kokoustapahtuma alkoi Tyrvään Pyhän Olavin kirkossa klo 12, jonne kokoontuttiin Keikyän kappeliseurakunnan kappalaisen, pastori **Olavi Sorvan** pitämään kenttähartauteen. Olavi Sorva työskenteli vuonna 2010 vs. sotilaspastorina Tykistöprikaatissa.

Sorva kertoi *Tyrvään Pyhän Olavin kirkon* seisseen samalla paikalla jo vuodesta 1515 alkaen, jolloin tietävästi piispa **Arvid Kurki** vihki kirkon käyttöön. Vuonna 2010 kirkossa vieraili yli 100 000 matkailijaa. Vuoden 1997 tuhopolton jälkeen kirkko korjattiin talkoolaisten voimin ja yhtenä talkoolaisten ydinjoukkona olivat veteraanit.

Taiteilija **Osmo Rauha** la on maalannut kirkkoon 71 kuvaa ja taiteilija **Kuutti Lavosen** tuotantoa ovat kirkon 29 maalausta. Kuviin sisältyvät kristinuskon keskeisimmät teemat: luominen, lunastus ja viimeinen tuomio. Sorva kiitetti Tykistöprikaatin Killan toiminnan sanoen, että killan jäseniä yhdistää halu teh-

dä työtä omaan maan ja kansan eteen ja isänmaan vapauden puolesta. Hän toivoi että Tyrvään Pyhän Olavin kirkkoa uudelleen rakentaneiden talkoolaisten esimerkki rohkaisee meitä jatkossakin tässä isänmaallisessa työssä.

Soittokunta säästi virret

Juhlavuutta tapahtumaan toi kirkossa esiintynyt Satakunnan Sotilassoittokunta, jota johti kapellimestari musiikkimajuri **Riku Huhtasalo**. Kenttähartauden jälkeen oli mahdollisuus tutustua tarkemmin kirkkoon ja sen maalauksiin.

Kirkonmäeltä kokousväki siirtyi ruokailemaan Heinon leipomon ravintolaan, jossa myös kirkon jälleenrakennustyössä mukana olleet talkoolaiset usein kävivät ruokailemassa.

Kevätkokous sujui joutuisasti ja yksimielisissä tunnelmissa kokouksen puheenjohtajan Vammalan Seudun Tykistökillan jäsenen **Pauli Pitkälä** johdolla, sihteerinä kokouksessa oli killan sihteeri **Sirkka Ojala**.

Palkitut Sirkka Ojala ja Paavo Peltola yhteiskuvassa mitalit ojentaneen eversti Markku Myllykankaan kanssa. Kuva: Raimo Ojala

Kokouksessa luovutettiin tykkimiesmitali soljella (TMsk) Porin Seudun Tykistökillan jäsenelle **Paavo Peltolalle** ja tykkimiesmitali (TM) Tykistöprikaatin Killan sihteerille Sirkka Ojalalle. Mitalit luovutti Tykistöprikaatin komentaja, eversti **Markku Myllykangas**. ■

Jääkärikykistörykmentti juhli Linnankasarmilla

TEKSTI JA KUVAT: SIRKKA OJALA

Linnankasarmien pihapiiri täyttyi jääkärikykistörykmentin varusmiehistä, kun rykmentti juhlisti 95-vuotis perinnepäiväänsä 18. maaliskuuta 2011 Hämeenlinnassa. Menneisyys ja tulevaisuus kohetasivat perinteikkään joukko-osaston juhliessa.

Rykmentin komentaja everstiluutnantti **Ville-Veikko Vuorio** kertoi puheessaan, miten Jääkäripataljoona 27:n yhteyteen perustettiin tykistöjaos 17. maaliskuuta 1916 heti vuoden sen jälkeen, kun suomalaisten jääkäreiden koulutus oli aloitettu *Lockstedtissa*. Tykistöjaokseen kuului tuolloin kaksi 105 mm:n tykkiä. Tänä päivänä Jääkärikykistörykmentti on yksi Panssariprikaatin viidestä joukkoyksiköstä ja sen tärkein kalusto on siirtynyt teloille.

Komentaja Vuorio sanoi puheessaan että seurattuaan tarkasti varusmiesten koulutusta, hän uskoo että rykmentin varusmiehet ovat reserviin päästyään osaavia taistelijoita ja Prikaatin parhaimmista ja se on Vuorion mukaan arvokain asia, millä nuoret voivat osoittaa kunnioitustaan sotiemme veteraaneja kohtaan.

Perinnepäivänä Linnankasarmien kentällä jaettiin myös tykkimiesmitaleita, viestiristi ja jääkärikykkimiesristejä lisäksi alikersantteja ylennettiin kersanteiksi ja Jääkärikykistön kiltä palkitsi kolme ansioitunutta varusmiestä: Upseerikokelas **Lauri Itävuoren**,

Alikersantti **Karri Kauppi-**sen ja Panssarijääkäri **Patrick Rodmanin**. Tykistömuseon hakemat tykkimiesmitalit luovutettiin: Yliluutnantti **Rau-**no Lehtiselle, Opettaja **Reijo Iso-Sipilälle**, Isännöitsijä **Timo Kämärille**, Toimitusjohtaja **Pekka Lyllylle** ja Toimitusjohtaja **Helge Saariselle**.

Perinnepäivän yhteydessä järjestettiin Linnankasarmilla myös kalustoesittely ja mm. Päiväkodin esikoululaisryhmä pääsi tutustumaan Venäläiseen Kuljetuspanssarivaunuun MT-LBV:hen ja Esikuntapanssarivaunuun BT12-50 PUM/YVI sekä 122 mm Panssarihaupitsiin 122PSH74.

Kutsuvieraille järjestettiin vastaanotto hernekeitto ja pannukakkutarjoilun merkeissä Tykkihallissa, jossa hernekeittoilunas syötiin kotoisasti

Soppa maistuu varusmiehille.

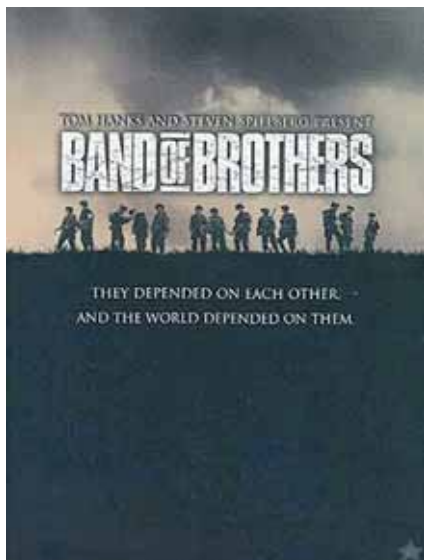

Rivit pysyvät suorina Linnankasarmien pihalla.

pakista. Varusmiehet tarjoilivat kaupunkilaisille hernekeittoa ulkosalla ja se saatiin nauttia kauniissa kevättalven aurin gonpaisteessa kalustoesittelyn lomassa. ■

Varmastikin he ovat liian nuoria vaunumiehistöksi.

Taistelutoverit – Band of Brothers

LAURI HAAVISTO

Tulikomentoja-lehdessä alkaa ilmestyä arvosteluja eri sotaelokuvista ja sarjoista. Ensimmäisenä arvosteltavana on kautta aikojen parhaiden sotasarjojen tittelistä kilpaileva Taistelutoverit.

Harvan tv-sarjan tuottaminen on maksanut yhtä paljon kuin vuonna 2001 tehty Taistelutoverit. Sen huikaiseva budjetti 125 miljoonaa dollaria kertoo, että Yhdysvalloissa pystytään tekemään ainakin sellaista laatua, jossa rahalla on merkitystä. Sarjan historiallinen pohja on vankka, sillä se kertoo E-komppanian *Eazy Company* matkasta aina koulutuksesta Yhdysvalloissa vuonna 1942 taistelemaan Eurooppaan natsseja vastaan Normandian maihinnoususta lähtien. Sarja perustuu **Stephen Ambrosen** kirjaan ja sen tekemisessä on ollut mukana veteraaneja, joista sarja kertoo. Jokainen jakso alkaa varsin erikoisesti dokumentaarisella jaksolla, jossa nimeämättömät veteraanit kertovat niistä tapahtumista, joita jakso kuvaa. Vasta viimeisessä jaksossa paljastetaan näiden sotilaiden nimet.

Kymmenen tuntia taistelukentillä

Sarjassa seurataan kymmenen jakson verran amerikkalaisten sotilaiden elämistä ja kuolemista Euroopan taistelukentillä. Taisteluista kertovat kiihkeitä jaksot vaihtuvat vähitellen sodan hiipussa ja lopuessa tarinoiksi turhautuneiden miesten kotiinpaluun odottelusta. Ainakin Yhdysvaltain Euroopan sodan käynnistä saa katsoja hyvän käsityksen, sillä E-komppanian käymät taistelut ovat suo-

raan koulukirjojen historianlehdiltä kuten *Normandian*, *Arnhem* ja *Ardennien* taistelut. Sarja on yhdistelmä perinteistä kerrontaa sotilaiden toveruudesta ja taisteluiden ankaruudesta, johon on lisätty uutta kerrontaa esimerkiksi siitä millainen haavoittuneiden kohtalo oli.

Rahalla saa

Mihin sarjan vahvuus perustuu? Ensinnäkin se on kuten mainittu suurella budjetilla tehty Yhdysvalloissa, joka on mahtimaa elokuvatuotannossa ja teknisessä toteutuksessa, siinä on ollut mukana tekemässä huippunimet aina **Steven Spielbergiä** ja **Tom Hanksia** myöten, sekä vahvoja käsikirjoittajia. Sarja kertoo todellisista ihmisistä, joten se tuo sodan ikään kuin dokumentaarisella tasolla lähelle katsojaa, jaksosta toiseen vaihdellaan kenen tarinaa seurataan, joten jokainen jakso eroaa rakenteeltaan edellisestä ja tekee niiden katsomisesta yllättävää. Lisäksi toinen maailmansota länsirintamalla on myös suomalaisille tuttua sotaa ja rintamalinjat ovat aika selkeät pahojen natsien ja hyvien amerikkalaisten välillä.

Yksilöiden sota

Olen itse katsonut sarjan kaksi kertaa kokonaan ja yksittäisiä jaksoja useamman kerran. Mikä sen puoleen sitten vetää aina? Vaikka sarjassa

on ylilyöntejä ja satunnaisesti huonoa dialogiakin, on sen mukaansatempaavuus omaa luokkaansa. Alun raaka koulutusjakso, jossa luodaan joukkohenkeä, on yksi parhaita kautta aikojen sota-elokuvissa tai sarjoissa. Sotilaiden elämään pystyy eläytymään sillä seurattaessa yksittäisten sotilaiden kautta taisteluja voi nähdä sen miten eri tavalla taistelun voi kokea. Onko sodan kuva pelkurimainen upseeri, aseeton lääkintämies vai lähitaistelussa pärjäävä rintamajermu, joka menettääkin hermonsa. Useat eri katsontakannat tarjoavat katsojalle mahdollisuuden nähdä sota monesta eri näkökannasta ja kuulla monia eri sodan ääniä.

Suomalaisen sotaveteraanin kommentti

Tykkimiehen kannalta on hyvä katsoa tarkasti jakso Ardennien taistelusta, jossa tykistökeskitys runtelee amerikkalaisia sotilaita. Visuaalisesti ja äänellisesti todella vaikuttava kohtaus, joka heittää katsojan keskelle sotilaiden kokemusta. Juttelin kerran erään sotaveteraanin kanssa kahvipöydässä niitä näitä ja keskustelu ajautui sotaelokuvaan. Hän sanoi, että Tali-Ihantalan taistelun kokeneena hän ei ollut missään elokuvassa nähnyt vastaavaa, mutta Taistelutovereissa oli jakso Ardennelleilla, mis-

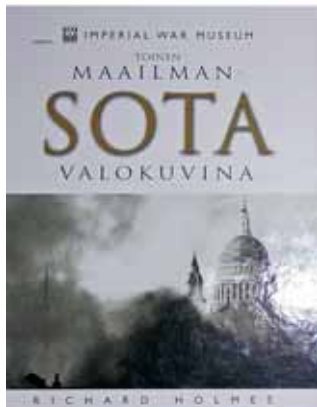
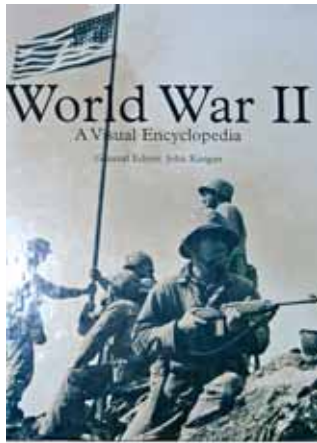

Oikea Richard Winters, joka oli yksi keskeisistä hahmoista sarjassa. s. 1918, k. 2011.

sä sotilaat ovat tykistökeskityksessä ja se muistutti hyvin paljon kesän 1944 keskityksiä kannaksella. Varmasti jo tämä kommentti on riittävän hyvä syy katsoa sarja.

Lopuksi toivoisin joskus vielä näkeväni samanlaisen sarjan myös saksalaisista sotilaista ja miksei vaikka suomalaisista sotilaista, jos elokuvasäätiön rahat siihen joskus riittäisivät. Toistaiseksi täytyy tulla toimeen Taistelutovereilla ja Tuntemattomalla sotilaalla.

Pacific sarja, jota mainostetaan Tyynenmeren taistelutovereina arvostellaan seuraavassa lehdessä.

Richard Holmesin *Toinen maailmansota valokuvina* (suom. Petri Kortesus) perustuu Imperial War Museumin arkistoihin. Suomenkielinen laitos on Kariston kustantama ja osin täydentämä vuodelta 2003. John Keeganin toimittama *WW2: A Visual Encyclopedia* koostuu nimensä mukaisesti tietosanakirja-artikkeleista ja niitä havainnollistavista kuvista sekä grafiikasta. Teoksesta on ilmestynyt useita täydennettyjä painoksia viime vuosinakin, alkuperäinen versio on vuodelta 1977.

Kronologinen kuvakertomus

Toinen maailmansota valokuvina on teoksena näyttävä, mutta tietotekstin osuus on vähäinen: sisältönä on kuvia ja kuvatekstejä, jotka etenevät kronologisesti aikajakson 1939–1945. Kuvien taustoisista ja tapahtumista olisi ollut kiintoisaa lukea laajemmin, sillä kuvat on erinomai-

Sodan kuvatietokirjat vertailussa

Tällä kertaa tarkastelen kahta kuvatietokirjaa:

Richard Holmesin
Toinen maailmansota valokuvina
(suom. Petri Kortesus)

John Keeganin
toimittama *WW2: A Visual Encyclopedia*

sesti valittua. Monista yhteyksistä tutuiksi tulleiden peruskuvien esimerkiksi Jaltan konferenssista lisäksi on paljon kiinnostavia otoksia, jotka laajentavat kuvaa sodan kokonaisuudesta. Tuokiokuvat sotatellisuuden tai siviilien arjesta saavat rinnalleen kuvia harvinaisemmilta rintamilta, kuten Lofoteilta, Burmasta tai Romaniasta. Suomen tapahtumista mukana on jo kliseinenkin aihe talvisodan hiihtojoukoista ja vuonna 1944 välirauhan solmimisen aikainen kuva neuvottelijoista valkolippujen kanssa.

Kiitosta on annettava kiinnostavista kuvavalinnoista. Tärkeiden käännekohtien ohella on ajateltu puhuttelevia yksittäistapauksia. Erikoisuutena voi pitää esimerkiksi kuvaa, jossa taistelulaiva *Bismarckista* pelastuneita nostetaan vedestä. Tällaiset tunnettuihin yksittäistapauksiin liittyviä otokset elävöittävät mielikuvaa historiasta. Sodan raakalaismaisuuksiaan ei ole unohdettu, vaan kuvia on *Katynin* metsistä aina keskitysleireille. Myös teloitukset, itsemurhat ja rujot taistelujen jälkikuvat nivoutuvat asetelmallisten propagandakuvien kanssa monipuoliseksi kokonaisuudeksi.

Kun lähtökohtana on kuvateos, ei tekstiä kovin paljon tarvita. Silti jotkut ilmeisen olennaiset asiat olisi ollut hyvä selittää laajemmin, sillä kaik-

ki lukijat eivät tunne sodan kulun yksityiskohtia. Teoksen painotus on länsiliittoutuneissa, mutta ehkä esimerkiksi japanilaista kuvamateriaalia ei ole säilynyt kovin paljoa. Onnistunutta on sekin, että tavanomaiset maihinnousukahlaillut tai lipunpystytykset on jätetty toistamatta ja näin saatu uutta aiheeseen.

Kuvat aakkosjärjestyksessä

WW2: A Visual Encyclopedia rakentuu aakkostuksen mukaan, mikä helpottaa tiedon hakemista. Keskeisessä osassa ovat erilaiset sotakoneet, joista on sekä kuvia että laajahkoja selostuksia – jopa yksittäisiä aluksia löytyy hakuksanoista. Jonkin verran sorvutaan ”tankki edestä, sivulta ja takaa”-esittelyyn. Kaluston lisäksi korostuvat sodan tärkeät toimijat ja tapahtumat. Suomesta on vain lyhyt yleisluonnehdinta, mutta hajamainintoja on esimerkiksi *Brewster*-koneiden kohdalla.

Valokuvien lisäksi teoksessa on halkileikkauksia, pilakuvia, karttoja ja lehtileikkeitä. Kaikki merkittävät taistelut on esitetty karttana. Henkilöartikkelien kohdalla on ehkä tarpeettomankin runsaasti muotokuvia, koska tunnetuimpien hahmojen piirteet lienevät tutut lukijalle. Erityisen hyödyllisiä ovat sotilaslyhennehakemisto ja luettelo operaatioi-

den koodinimistä, koska alan kirjallisuudessa viitataan usein näihin ilman avaavaa selitystä. Myös akselivaltojen laivastojen vahvuustaulukko antaa hyvää yleiskuvaa, mutta harmillisesti tällainen esitys ei ole systemaattinen: vertailua vaikeuttaa, kun vastaavaa ei ole liittoutuneilta.

WW2: A Visual Encyclopedia on tiivis ja hyödyllinen. Tietosanakirja-artikkelit ovat laajuudeltaan ja yksityiskohdiltaan vaihtelevia, mikä synnyttää epätasaisen vaikutelman. Pientä epätarkkuuttakin on, mutta kokonaisuus puoltaa paikkaansa kätevästä hakeuteksesta. Yksityiskohtaisia selvityksiä tai johonkin kalustoon tai offensiiviin keskittyviä teoksia tämä kirja ei toki haasta, mutta kyseessä onkin yleisesittely.

Toisiaan tukevat teokset

Molemmat kirjat täydentävät toisiaan. Kun *WW2: A Visual Encyclopedia* kuvien yleisilme on kalustoja ja henkilökuvia, *Toinen maailmansota valokuvina* nostaa esiin tilanteita ja tunnelmia. Toisen kirjan kronologinen eteneminen antaa yleiskuvan sodan kulusta, ja yksittäisistä asioista saa lisätietoa toisen teoksen artikkeleista. Tilanekuvat voi sitten suhteuttaa karttoihin. Valokuvateoksessa on parin sivun tiivistelmät jokaisen vuoden tapahtumista ja kuvat ovat puhuttelevia. Ilman Kuvatietosanakirjan hakemistoa näiltä kivilta putoaa helposti historiallinen kehys. Molempien kirjojen taitto on väljä ja lukemaan houkutteleva. Parhaimmassa tilanteessa teoksia voi lueskella rinnakkain, jolloin käsillä on yli 800 sivua toisen maailmansodan historiaa helposti omaksuttavassa muodossa.

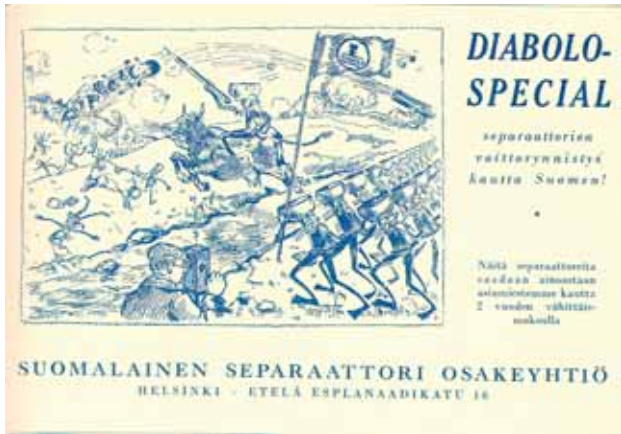
Mikko Turunen
Filosofian tohtori

Merkkipäiviä

Muun muassa seuraavat tykki- ja heitinmiehet sekä kiltaveljet ja kiltasisaret eri puolilta maata viettävät merkkipäiviään heinä-syyskuussa 2011

1.7.	Kauraaja Pentti	Pomarkku	75 v
2.7.	Pesonen Mikko	Lappeenranta	70 v
4.7.	Yliherne Tuomo	Ollila	70 v
5.7.	Mahrberg Teuvo	Turenki	70 v
5.7.	Mattila Risto	Tampere	80 v
8.7.	Koskinen Merja	Vammala	55 v
8.7.	Taipalus Kalevi	Ilmajoki	75 v
9.7.	Junttila Veikko	Nivala	80 v
10.7.	Halonen Pertti	Kajaani	50 v
10.7.	Kinnarinen Tero	Kajaani	50 v
11.7.	Huttunen Pauli	Kuhmo	70 v
11.7.	Vuolevi Matti	Simonniemi	70 v
12.7.	Lappalainen Terttu	Vammala	65 v
12.7.	Peltari Reino	Vojakkala	90 v
12.7.	Tirronen Jorma	Mikkeli	70 v
13.7.	Vuento Aarne	Tornio	85 v
15.7.	Puistomaa Toivo	Kankaanpää	80 v
17.7.	Viitanen Martti	Suurimaa	85 v
18.7.	Rasinperä Kosti	Pori	80 v
20.7.	Malmberg Frej	Tammisaari	70 v
24.7.	Arkkila Juha-Pekka	Turenki	50 v
24.7.	Ruuskanen Mauri	Rantasalmi	50 v
25.7.	Lankinen Matti	Helsinki	60 v
25.7.	Nygård Heikki	Lavia	60 v
25.7.	Tauru Pauli	Kenttätykistökerho	75 v
28.7.	Pietilä Pauli	Vammala	70 v
31.7.	Pajarinen Timo	Kouvola	70 v
31.7.	Särkijärvi Aimo	Alvettula	60 v
3.8.	Merivirta Veikko	Niinisalo	80 v
4.8.	Salonen Matti	Helsinki	70 v
9.8.	Väkelä Erkki	Vaasa	60 v
13.8.	Toivonen Maria	Hämeenlinna	70 v
16.8.	Hyttinen Seppo	Kirkkonummi	75 v
18.8.	Alapeteri Pertti	Rovaniemi	60 v
18.8.	Lösönen Olavi	Rovaniemi	65 v
19.8.	Alanne Ermo	Tuusula	70 v
19.8.	Kunnari Heimo	Helsinki	75 v
20.8.	Paavilainen Ari	Mikkeli	60 v
21.8.	Pilli Jaakko	Lappeenranta	50 v
21.8.	Sivula Asko	Helsinki	75 v
21.8.	Vesa Matti	Nastola	60 v
26.8.	Tuppurainen Pekka	Jyväskylä	70 v
26.8.	Vakkuri Jaakko	Kenttätykistökerho	94 v
1.9.	Toivonen Timo	Paltamo	50 v
2.9.	Kakriainen Atte	Mikkeli	85 v
3.9.	Hänninen Matti	Harjuma	85 v
3.9.	Oksanen Timo	Suomenniemi	70 v
4.9.	Kovanen Pentti	Kenttätykistökerho	80 v
7.9.	Yli-Rämi Antti	Vammala	70 v
8.9.	Laaksonen Markus	Pori	80 v
9.9.	Huhtaniska Hannu	Kemi	60 v
9.9.	Ruokoski Tero	Lohja	70 v
10.9.	Vainio Heikki	Viiala	70 v
12.9.	Hokkanen Taisto	Harjuma	70 v
15.9.	Kivelä Wäinö	Niinisalo	96 v
16.9.	Lehtonen Mauri	Siivikkala	60 v
18.9.	Joensuu Kalevi	Leväsjoki	70 v
19.9.	Kauppi Hannu	Kangasniemi	50 v
19.9.	Kukkola Matti	Parkano	60 v
19.9.	Martikainen Anssi	Mikkeli	50 v
23.9.	Tikkanen Keijo	Mikkeli	85 v
24.9.	Sola Jukka	Tampere	60 v
27.9.	Karvinen Kaarlo	Nurmo	60 v
23.9.	Järvikare Pentti	Helsinki	70 v
29.9.	Kaapro Tapani	Lappeenranta	70 v
29.9.	Kivistö Arto	Uudenmaan Tykistökilta	60 v
30.9.	Toveri Raimo	Hämeenlinna	75 v

Hakkapeliitta 7/1928

Tulikomentaja-lehdessä aletaan julkaista sarjakuvia ja muuta materiaalia Suomen Suojeluskuntajärjestön vuosina 1926-1944 ilmestyneestä Hakkapeliitta-lehdestä. Lehti uutisoi maanpuolustus ja Suojeluskuntajärjestön toiminnasta ja siinä ilmestyi säännöllisesti sarjakuvia, jotka usein käsitelivät sotilaan elämää humoristisesta näkökulmasta. Lisäksi lehdessä oli monia mainoksia ja muita juttuja, jotka voivat tänä päivänä tuntua humoristisilta.

Tällä kertaa lehteen on valittu Suomalainen Separattori Osakeyhtiön mainos separaattoreista, jossa myös tykistö on päässyt ratkaise-

vaan rooliin. Tykistö, Diabolo-separaattori ja lehmät ovat vaarallinen yhdistelmä viholliselle taistelussa. Mainos on vuoden 1928 numerosta 7:n, jonka kansikuva on ohessa.

Kuvat: Sotamuseo

UUTISIA

KV-valmiusjoukon valintakokeet huhtikuussa

Suomen Kansainvälisen Valmiusjoukon valintakokeet käynnistyivät maanantaina 11. huhtikuuta Porin Prikaatissa Säkylässä. Valmiusjoukkoon haki tänä vuonna ennätysmäärä eli yhteensä 610 hakijaa.

Suomen Kansainvälinen Valmiusjoukko on kotimaan puolustuksen nykyaikainen iskujoukko, jonka henkilöstö on saanut koulutuksen myös vaativiin kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin.

Valmiusjoukkoihin koulutetaan vapaaehtoisia va-

rusmiehiä, joilla on varusmiespalveluksen jälkeen halu toimia kriisinhallintatehtävissä ulkomailla. Joukon koulutuksessa ja sen kehittämisessä hyödynnetään aina viimeisintä tietoa vaativista kriisinhallintaoperaatioista.

Valintakokeen osa-alueet:

- Englannin kielen koe (keskeisen sanaston hallinta ja kuullun ymmärtäminen)
- 12 minuutin juoksutesti
- Lihaskuntotesti (alin hyväksyttävä tulos 2300 m)
- Peruskoe 1 ja 2b
- Haastattelu

Tulikomentaja onnittelee merkkipäiviään viettäviä.

Korjataan edellisessä lehdessä (1-2011) ollut merkkipäivätieto: Aarre Seppänen on poistunut keskuudestamme 15.4.2011.

Touko-kesäkuun merkkipäivät löytyvät edellisestä lehdestä (1-2011)

Mikäli et halua, että merkkipäiväsi julkaistaan Tulikomennoissa, ilmoita asiasta ennen seuraavaa aineistopäivää 15.8.2011 oman kiltasi sihteerille, jolta tiedot merkkipäiväluetteloon tulevat. Mikäli taas merkkipäiväsi puuttuu luettelosta, se voi johtua siitä, että tieto tai syntymäaikasi puuttuu kiltasi jäsenrekisteristä.

KILTA- JA KOKOUSSIVUT

Kilta- ja kokoussivuilla tarkoitettu materiaali sekä myös loppuvuoden 2011 merkkipäivät pyydetään toimittamaan ennen seuraavan numeron aineistopäivää Juhani Sunille, osoite Käypolku 1 D 11, 13500 Hämeenlinna, [kiltasivut\(at\)tulikomentoja.fi](mailto:kiltasivut(at)tulikomentoja.fi), pk (03) 638 0138, mpk 0440 478 602 tai mpt 040 451 5229.

Numeron 3/2011 aineistopäivä on 15.8.2011 ja ilmestymisviikko 38.

Tykkimiehet ry

Tulevaa toimintaa:

KOKOUSKUTSU

Hallituksen kokous 5/2011 pidetään 19.5.2011 klo 14.00 Reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen toimitalossa, Döbelninkatu 2, 00260 HELSINKI
Hallituksen kokous 6/2011 pidetään 16.6.2011 klo 14.00 Reserviläis- ja maanpuolustusjärjestöjen toimitalossa, Döbelninkatu 2, 00260 HELSINKI

KOKOUSKUTSU

Neuvottelukunnan kokous 2/2011 pidetään maanantaina 22.8.2011 klo 16.00 Työeläkevakuutusyhtiö Varman toimitiloissa, Salmisaarenranta 11, 00180 HELSINKI.
Kokouskutsu ja työjärjestysesitys lähetetään neuvottelukunnan jäsenille myös henkilökohtaisella kutsulla.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Jouko Alasjärvi**, Sampolankuja 9 C 32, 04310 TUUSULA, pk (09) 2757 161, mp 040 506 6905, [alasarvi\(at\)kolombus.fi](mailto:alasarvi(at)kolombus.fi). Sihteeri **Jouko Huhtala**, Humalniementie 18 A 8, 00840 HELSINKI, pk (09) 698 3863, mp 050 564 7275, [jokke.huhtala\(at\)elisanet.fi](mailto:jokke.huhtala(at)elisanet.fi). Sihteeri 1.6.2011 alkaen **Kari Halonen**, Kasavuorentie 16 A 3, 02700 HELSINKI, mp 040 575 9966, [kari.halonen\(at\)kolombus.fi](mailto:kari.halonen(at)kolombus.fi)

Pankkiyhteys: Nordea 212418-11053

Kenttätykistökerho ry

Uudenmaan tykistökilta ry

Tapahdunutta:

5.3. järjestettiin Hämeenlinnassa Tykistömuseolla tykistöaiheinen seminaari, joka keräsi paikalla lähes 90 osallistujaa. Suurkiitokset todella mielenkiintoisten esitelmien pitäjille! Seminaarikirjaa on saatavana Suomen Tykistömuseosta hintaan 20

€/kpl.

6.3. juhliittiin ravintola Tekniskassa Kenttätykistökerhon 70-vuotispäivää ja samalla järjestettiin perinteinen Suomen tykistön päivän illallinen, jossa juhlaesitelmää vastasi tykistön tarkastaja eversti **Aki Sihvonon**. Molemmat tapahtumat keräsivät paikalle kiitettävästi yhdistyksen jäseniä ja yhteistyökumppaneita.

20.-22.3. suomalaiset ja virolaiset tykkimiehet ottivat toisistaan mittaa Tapassa perinteisessä Perussuunta 2011 – kilpailussa. Isännät olivat tylyinä vieden kaikki mitalisijat, mutta ensikertaa mukana ollut **Jarmo Keto** sai hyvän alun kisauralle sijoittumalla neljänneksi. Onnea Jarmo!

Tulevaa toimintaa:

AMPUMATOIMINTA

Yhdistysten harjoitusvuoro Töölöntorin radalla on parillisten viikkojen keskiviikkona klo.16-19. Oma ase ei ole välttämätön mutta Reserviläisen ampumaturva vakuutus tai muu vakuutus, joka kattaa ampumaharjoittelun on pakollinen. Pakollinen ilmoittautuminen vuorolle tapahtuu edellisen viikon perjantaihin mennessä osoitteeseen: [jyrppy\(at\)hotmail.com](mailto:jyrppy(at)hotmail.com). Samasta osoitteesta saat myös lisätietoja ampumaharrastuksen aloittamiseen liittyen. MUUTA: Tykistöyhdistysten hallitus toivoo eri toimikuntien työskentelystä kiinnostuneita jäseniä ottamaan yhteyttä: toimialueina ovat erilaiset tehtävät nettisivuista veteraanityöhän. Lisätietoja saat parhaiten Markulta tai Pekalta!

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Markku Mante-re**, [puheenjohtaja\(at\)ktkerho.fi](mailto:puheenjohtaja(at)ktkerho.fi). Varapuheenjohtaja **Pekka Vasara**, [pekka.vasara\(at\)luukku.com](mailto:vasara(at)luukku.com), Sihteeri **Patrick Hjelt**, [sihteeri\(at\)kerho.fi](mailto:sihteeri(at)kerho.fi). Lohjan patterin päällikkö **Tero Merjomaa**, mp 0500 841 585 [tero.merjomaa\(at\)nordea.com](mailto:tero.merjomaa(at)nordea.com). Killan verkkosivut: www.tykistokilta.net. KT-kerhon verkkosivut: www.tykisto.fi

Jääkärietykistön Kilta ry

Tapahdunutta:

Killan sääntömääräinen syyskokous pidettiin 29.11.2010 Suomen Tykistömuseon

Pohjola-salissa. Kokous valitsi yhdistyksen puheenjohtajana jatkamaan vuoden 2011 **Antero Rätön**. Toimintakaudeksi 2011-2013 valittiin hallituksen erovuoroiset jäsenet **Timo Kautto** ja **Teuvo Mahrberg** uudelleen. Veli Kaurasen ilmoitettua luopuvansa hallituksen jäsenyydestä hänen tilalleen valittiin **Kaarlo Purhonen**. Tilitarkastajiksi valittiin pääkirjanpitäjä **Pirjo Koskela** ja toimitusjohtaja **Matti Pirhonen**.

Tulevaa toimintaa:

9.7.2011 Matka Merivoimien vuosipäivän tilaisuuksiin Turkuun. Hämeenlinnan Seudun Sotainvalidit järjestävät matkan jolle voivat mukaan ilmoittautua myös sotaveteraanit ja Jääkärietykistön killan jäsenet. Ilmoitus matkalle osallistumisesta puheenjohtajalle 2.7. mennessä.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Antero Rättö**, Karhunlunkontie 23 A, 13100 Hämeenlinna, mp 040 5021 929, [anra\(at\)armas.fi](mailto:anra(at)armas.fi). Sihteeri **Juhani Suni**, Käypolku 1 D11 13500 Hämeenlinna, pk (03) 638 0138, mp 0440 478 602, [posti\(at\)jaakaritykistonkiltta.fi](mailto:posti(at)jaakaritykistonkiltta.fi). Taloudenhoitaja **Timo Kauppila**, Hellämäentie 80, 05800 Hyvinkää, tp (09) 279 8226, mp 0400 480 729.

Killan kotisivut osoitteessa:

www.jaakaritykistonkiltta.fi, [posti\(at\)jaakaritykistonkiltta.fi](mailto:posti(at)jaakaritykistonkiltta.fi).

Kainuun Tykistö- ja Heittimistökiilta

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Jaakko Rytty**, Viertokatu 19 A 87150 Kajaani, mp 0445646667. [jjr\(at\)nic.fi](mailto:jjr(at)nic.fi), sihteeri **Antti Laakkonen**, Metsäpellontie 4 c 11, 87200 Kajaani, mp 0400753865, [antti.laakkonen\(at\)gmail.com](mailto:antti.laakkonen(at)gmail.com), jäsensihteeri **Seppo Möller**, Honkirämeentie 35, 87400 Kajaani, mp 0505668268, [seppomoller\(at\)gmail.com](mailto:seppomoller(at)gmail.com), rahastonhoitaja **Tapio Väisänen**, Romeikonmäentie 10 73100 Lapinlahti, mp 0400218192, [tapio.vaisanen\(at\)upm-kym-mene.com](mailto:tapio.vaisanen(at)upm-kym-mene.com).

Arvoisa kiltamme jäsen:

Mikäli yhteystietosi muuttuvat, niin ilmoita asiasta killan jäsensihteerille mahdollisimman nopeasti.

Karjalan Tykistökillta ry

Tapahdunutta:

13.4 pidettiin kevätkokous Lappeenrannassa.

Karjalan tykistökillan kevätkokous pidettiin perinteisesti Lappeenrannan keskusotilaskodissa 13.4. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin **Urpo Piispa** ja sihteeriksi **Markus Vertanen**. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset kevätkokousasiat. Kokouksesitelmän aiheesta sotilaallisten suorituskykyjen kehittäminen kansainvälisessä yhteistyössä piti Karjalan tykistörykmentin komentaja everstiluutnantti **Pasi Pasivirta**.

8.3. järjestettiin tutustuminen Kymenlaakson aluetoimistoon ja Reserviupseerikouluun.

8.3. oli kevään ensimmäinen kiltailta Hamminassa. Illan aikana kuulumme Kymenlaakson aluetoimiston monipuolisista tehtävistä ja tämän hetken reserviupseerikoulutuksesta. Lisäksi tutustuimme tulasemapterin tiloihin ja koulutukseen. Aluetoimiston päällikkö everstiluutnantti **Markku Hutka** toimi vierailun isäntänä apunaan yliluutnantti **Ari Surakka**. Vierailumme päätteeksi kävimme RUK-museossa. Historian museossa sai elämään evl evp **Eero Laurin** asiantunteva opastus. Kiitämme lämpimästi kaikkia vierailun isäntiä erittäin onnistuneesta kiltailtasta.

15.-17.4. pidettiin MPK:n kouluttajakurssi Vekaranjärvellä. Kurssin koulutusaiheena tänä vuonna oli tulenjohto. Kursin suorittaneet henkilöt voivat toimia mm. rastikouluttajina MPK:n tai puolustusvoimien MPK:lta tilaamalla kursseilla ja harjoituksissa.

Tulevaa toimintaa:

2.9. Kiltaretki ja tutustuminen Upinniemmen varuskuntaan SLMPA:n vieraana.

15.11 Syyskokous ja KarTR:n perinnepäivä Vekaranjärvellä.

Marraskuussa vierailu tykistön ja heittämistön ampuma- ja tulenkäyttöharjoitukseen Pahkajärvellä.

Kaikki killan jäsenet saivat maaliskuussa jäsentiedotteen sekä Tulikomentoja –lehden neljästi ja Karjalan Prikaatin Kilpi –lehden kahdesti vuodessa. Kilta ylläpitää ja edelleen kehittää kotisivujaan.

Tulevista tapahtumista lisää tietoa Karjalan Prikaatin kilpi - ja Tulikomentoja –lehdissä sekä killan kotisivuilla osoitteessa www.karjalantykistokilta.fi.

Kilta tuotteiden myynti

Kiltatuotteita voi tiedustella hallituksen jäseniltä. Lappeenrannassa kiltatuotteita, kuten kitalakkeja, Karjalan tykistöä -kirjaa, killan pinssejä, myy ERÄSAIMAA, osoite Kievarinkatu 5, 53100 Lappeenranta. Puh.0405177799

Jäsenasiat, uudet jäsenet ja osoitteenmuutokset

Muutokset ilmoitetaan killan kotisivuilta tai jäsensihteerille sähkö- tai kirjepostia käyttäen.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Jaakko Janhunen**, Kumpulie 7 A, 45200 Kouvola, mp 040 592 4445,

[pp\(at\)karjalantykistokilta.fi](mailto:pp(at)karjalantykistokilta.fi). Varapuheenjohtaja **Juha Turkki**, Tukkijoentie 4, 45360 Valkeala, mp 050 389 4496, [juha.turkki\(at\)pp.inet.fi](mailto:juha.turkki(at)pp.inet.fi), Yleissihteeriksi **Markus Vertanen**, Karjalan Tykistörykmentti, PL 5, 46141 Vekaranjärvi, pt 0299 431303, [yleissihteeriksi\(at\)karjalantykistokilta.fi](mailto:yleissihteeriksi(at)karjalantykistokilta.fi), Jäsensihteeriksi **Leo Pyöriä**, Kallantie 1 B 15, 45130 Kouvola, [jasensihteeriksi\(at\)karjalantykistokilta.fi](mailto:jasensihteeriksi(at)karjalantykistokilta.fi).

Lahden seudun Tykistökillta ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja: **Aimo Koskentola**, Keskuskatu 3 C 23, 15870 Hollola, [aimo.koskentola\(at\)phnet.fi](mailto:aimo.koskentola(at)phnet.fi). Sihteeriksi: **Heikki Vuori**, Hyttisentie 10, 15110 Lahti, mp 0500-840550, [heikki.vuori\(at\)phnet.fi](mailto:heikki.vuori(at)phnet.fi). Rahastonhoitaja **Pentti Korpimies**, Petäjätie 27, 15900 Lahti, mp 040 5750772, [pentti.korpimies\(at\)phnet.fi](mailto:pentti.korpimies(at)phnet.fi).

Koulutusjaos Rihla, puheenjohtaja **Ari Sausta**, Kuningattarenkatu 40 B 17 17900 Loviisa, mp 0400-994422, [ari.sausta\(at\)pp.inet.fi](mailto:ari.sausta(at)pp.inet.fi).

Mikkelin Seudun Kenttätykistökillta ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Alpo Leinonen**, Mäntypölinkuja 6 N, 50170 Mikkeli, 0440 555 195, [alpo.leinonen\(at\)gmail.com](mailto:alpo.leinonen(at)gmail.com). Sihteeriksi **Seppo Pirinen**, Karkialammen tie 1, 50150 Mikkeli, mp 040 7444131, [seppo.pirinen\(at\)surffi.fi](mailto:seppo.pirinen(at)surffi.fi). Rahastonhoitaja **Antti Haverinen**, Vehmaskyläntie 109, 50100 Mikkeli, mp 0400 291 342, [haverinenantti\(at\)gmail.com](mailto:haverinenantti(at)gmail.com).

Pohjois-Karjalan Tykistökillta ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja: **Pekka T. Hyttinen**, Aallontie 19 A 4, 80160 Joensuu, mp. 050 5615 681, [pekkatapani.hyttinen\(at\)kolumbus.fi](mailto:pekkatapani.hyttinen(at)kolumbus.fi), [pekka.hyttinen\(at\)jns.fi](mailto:pekka.hyttinen(at)jns.fi). Jäsenasiat: **Johannes Ryymin**, Tanhukaari 2 A 17, 40520 Jyväskylä, mp 0400 762 407, [johannes.ryymin\(at\)luukku.com](mailto:johannes.ryymin(at)luukku.com).

Pohjois-Suomen Tykkimieskillta ry

Tapahdunutta:

KILLAN VUOSIKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

28.3.2011 pidettiin Killan vuosikokous Oulun reserviläisjärjestöjen tiloissa. Kokous valitsi Killan puheenjohtajaksi **Raimo Nurmela**.

Sihteerinä toimii **Veikko Mattila** ja rahastonhoitajana **Jorma Autio**. Muut johtokunnan jäsenet ovat **Jorma Karhuma**, **Oiva Korkeamäki**, **Lauri Lajunen**, **Hannu Latvakoski**, **Ilkka Mäkelä**, **Sakari Rajaniemi** ja **Timo Räättäri**, ja varajäsenet **Kari Hautasaari**, **Erkki Palomäki** ja **Aaro Väyrynen**. Tilintarkastajiksi valittiin **Harri Hirvelä** ja **Vilhelm Rousu**.

Jäsenmaksuksi päätettiin 16,00 € ja 4,00 € lisämaksulla saa halutessaan Reserviläisen-lehden kiltapainoksen eli 4 lehteä.

Tulevaa toimintaa:

PUOLUSTUSVOIMAIN LIPPUJUHLAN KUNNIALAUKAUKSET

4.6.2011 klo 9.00 Killan perinnetykkipiios ampua kunnialaukaukset Oulun Linnansaareissa. Kunnialaukausten jälkeen perinteinen kiltalaisten kokoontuminen Tähtitornin kahvilassa. Tervetuloa seuraamaan kunnialaukauksia!

KUNTOKORTTI MYÖS SÄHKÖISENÄ

Kuntokortin vuodelle 2011 saa halutessaan sähköisessä muodossa excel-taulukkona.

Taulukko laskee pisteet yhteen automaattisesti. Pyydä omasi sihteeriltä.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Raimo Nurmela**, Ala-Laanilantie 5 B 9, 90500 Oulu, pk (08) 5566 551. Sihteeriksi **Veikko Mattila**, Suvituulentie 1, 90460 Oulunsalo, [vm\(at\)dnainet.net](mailto:vm(at)dnainet.net).

Riihimäen seudun Tykistökilta ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Juha Vatsia**, Riuttantie 184 1190 Riihimäki, mp 0400 516 990, [juha.vatsia\(at\)apricon.fi](mailto:juha.vatsia(at)apricon.fi). Sihteeri **Sami Saarinen**, Pälshintie 161, 12630 Sajaniemi, mp 040 55 22 710, [sokki74\(at\)gmail.com](mailto:sokki74(at)gmail.com). Rahastonhoitaja **Lauri Gisselberg**, Karakatu 12 B 10 11120 Riihimäki, kp (019) 734 117, mp 0505246316, [lasse.gisselberg\(at\)elisanaet.fi](mailto:lasse.gisselberg(at)elisanaet.fi), Killan verkkosivut löytyvät osoitteesta www.riihitykki.fi.

Gillesartilleristerna inom Nylands Brigads Gille

Funktionärer:

Ordförande **Björn Holmberg**, Gruvstävägen 6 B 31, 01610 Vanda, tel 050 5637 729, [bhh\(at\)elisanaet.fi](mailto:bhh(at)elisanaet.fi). Viceordf **Risto Lindgren**, Brunngatan 10, 10600 Ekenäs, gsm 040 5634 322

Besök våra hemsidor:

www.gillesartilleristerna.com och www.mulliradio.net

Tykistöprikaatin Kilta ry

Pääkillan toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Jorma Ruuskanen**, Koisportaantie 46, 38210 Sastamala, (03) 514 1144, mp 0500 308876, [jorma.ruuskanen\(at\)kopteri.net](mailto:jorma.ruuskanen(at)kopteri.net). Varapuheenjohtaja **Kalervo (Kalle) Salonen**, Kiertokatu 10 as. 13, 28130 Pori, [kalle.salonen\(at\)pori.fi](mailto:kalle.salonen(at)pori.fi), Sihteeri ja verkkovastaava **Sirkka Ojala**, Kallinlahdenkatu 5, 39500 Ikaalinen, mp 050 3688 460, [sirkka.ojala\(at\)gmail.com](mailto:sirkka.ojala(at)gmail.com). Taloudenhoitaja **Hannu Vettenranta**, Jäkäläkatu 5, 38700 Kankaanpää, mp 044 5305943, [hannu.vettenranta\(at\)dnainternet.net](mailto:hannu.vettenranta(at)dnainternet.net)

Killan verkkosivut löytyvät osoitteesta:

www.tykistoprikaatinkilta.fi

Tykistöprikaatin Killan paikallisosastot:

Porin Seudun Tykistökilta

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Kalevi Virtanen**, Peräalhontie 25, 29350 Palus, puh. 044 2100 572, [kalevi.virtanen\(at\)dnainternet.net](mailto:kalevi.virtanen(at)dnainternet.net). Sihteeri/rahastonhoitaja **Pertti Onniskä**, Aarnintie 26, 28370 Pori, pk (02)6355 448, mp 0500 590 409, [pertti.onniskä\(at\)happyback.fi](mailto:pertti.onniskä(at)happyback.fi)

Killan verkkosivut www.tykistoprikaatinkilta.fi/pori.htm.

Rauman Seudun Tykistökilta

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Heikki M. Nurmi**, Kertulantie 13 L, 26660 Rauma, mp 0400-78 0696, [heikki.nurmi\(at\)rsk.fi](mailto:heikki.nurmi(at)rsk.fi). Varapuheenjohtaja **Reino Heininen**, Nestvedinkatu 7 D, 26100 Rauma, pk (02) 821 1453, mp 040 7048 230. Sihteeri **Markku Koskimäki**, Lotskerintie 45, 28200 Pori, mp 0400-653733, [markku.koskimaki\(at\)dnainternet.net](mailto:markku.koskimaki(at)dnainternet.net).

Turun Seudun Tykistökilta

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Orvo Haavisto**, Itäpelontie 26, 20300 Turku, pk (02) 239 1687, mp 050 3760371, [orvo.haavisto.tk\(at\)kolumbus.fi](mailto:orvo.haavisto.tk(at)kolumbus.fi). Sihteeri **Päivi Pansio**, Petäjätie 1 E, 24260 Salo, mp 040779 3059, [paivi.pansio\(at\)suomi24.fi](mailto:paivi.pansio(at)suomi24.fi).

Vammalan Seudun Tykistökilta

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Matti Niemi**, Rautajoentie 65, 38210 Sastamala, pk (03) 5115077, pt (03) 5124600, mp 0500-631431, [matti.niemi\(at\)niementehdaat.fi](mailto:matti.niemi(at)niementehdaat.fi). Sihteeri **Jorma Ruuskanen**, Koisportaantie 46, 38210 Sastamala, pk (03) 5141144, mp 0500 308876, [jorma.ruuskanen\(at\)kopteri.net](mailto:jorma.ruuskanen(at)kopteri.net). Rahastonhoitaja **Rauno Heino**, Vaununperäntie 249, 38210 Sastamala, pk (03) 5152202

Tykistöprikaatin Killan rekisteröidyt jäsenyhdistykset:

Etelä-Pohjanmaan Tykistökilta ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Seppo Rinta-Hoiska**, Untamonsola 1, 60120 Seinäjoki,

mp 044 021 0549, mpt 0405244373, [sepporb\(at\)gmail.com](mailto:sepporb(at)gmail.com). Varapuheenjohtaja **Arvo Hakamaa**, Ruukintie, 60120 Seinäjoki, Kunniapuheenjohtaja **Antti Vainio**, Siipipyöränkatu 29 B Seinäjoki, Sihteeri **Aki Kinnunen**, Pultrantie 55, 60120 Seinäjoki, mp 0400 666343, [aki.kinnunen\(at\)marttilankortteeri.fi](mailto:aki.kinnunen(at)marttilankortteeri.fi). Jäsen sihteeri ja rahastonhoitaja **Samuli Niinistö**, Ilkantie 16, 60800 Ilmajoki, pt ja pk (06) 4246 931, mp 040 7720437, [samuli.niinisto\(at\)metikka.fi](mailto:samuli.niinisto(at)metikka.fi)

Killan kotisivu on **Aatos Kankaan** ylläpitämällä sivuilla: kotisivu.dnainternet.net/safar/epkilta.htm

Kankaanpään Seudun Tykistökilta ry

Tulevaa toimintaa:

Tykkimiehet ry:n tuottaman dokumenttelokuvan ”Sodasta rauhaan” kuvaukset tehdään Niinisalossa elo-/syyskuussa 2011. Aikataulu vahvistetaan toukokuun kuluessa. Kuvauksissa tarvitaan aktiivisia reserviläisiä esiintymässä ja näyttelemässä eri tehtävissä. Pyydän jakelussa mainittua tykistökieltojen puheenjohtajia selvittämään kiltansa jäsenien halukkuutta osallistua elokuvan kuvauksiin.

Erityisesti tarvitaan 20 -50 vuoden ikäisiä miehiä. Kuvaukset kestävät kaikkiaan seitsemän vuorokautta, mutta osallistuminen on mahdollista 1 –2 vuorokauden jakoisissa. Tällöin myös henkilöstön vaihtuvuus on sopiva.

Halukkaat ilmoittautukaa nopeasti joko puheenjohtajalle tai sihteerille.

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja ja jäsenasiat **Hannu Vettenranta**, Jäkäläkatu 5, 38700 Kankaanpää, mp 044 530 5943, [hannu.vettenranta\(at\)dnainternet.net](mailto:hannu.vettenranta(at)dnainternet.net), Varapuheenjohtaja **Pauli Huhtamaa**, Silmäkkeentie 9, 38720 Vihetjärvi, mpt 040 199 4220, mpk 044 578 7045, [pauli.huhtamaa\(at\)sataedu.fi](mailto:pauli.huhtamaa(at)sataedu.fi) Sihteeri **Esko Isohannu**, Sevionranta 9, 38700

Tykistöprikaatin komentaja, eversti Markku Myllykangas piti kokouksen Porin Seudun Tykistökillan kevätkokouksessa Porin Suomalaisella Klubilla 12.4. Luennon aihe, Niinisalon varuskunta ja Tykistöprikaati kiinnosti satakuntalaista maanpuolustusväkeä, sillä klubin alasaliin tuli kuuntelijoita myös veljeskilloista. Kuva: Vesa Niemenmaa

Kankaanpää, mp 050 550 9420, *esko.isohannu(at)kuntke.fi*, Rahastonhoitaja Jari Anttila, Katajakatu 4, 38700 Kankaanpää, pk 0400 954 536, *jariant(at)gmail.com*

Mittamies- ja Tiedustelukilta ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Pentti Pohjola**, Sepänkyläntie 303 A, 02400 Kirkkonummi, mp 044 884 7112, *pentti.pohjola(at)mobisan.fi*. Sihteeri Antero Yläkorpi, Aamutie 3 B 1, 01670 Vantaa, mp 0500 415 308, *antero.ylakorpi(at)hel.fi*

Varainhoitaja **Mika Aarnio**, Kurkelankatu 8 A 1, 21100 Naantali, mp 040 510 8499, *mika.aarnio(at)utu.fi*.

Killan toiminnasta tiedotetaan Tykistöpriikaatin Killan sivuilla: www.tykistopriikaatikilta.fi/mittaus-.htm

Mittamies- ja Tiedustelukillan alaosastot:

Helsinki: **Pekka Majuri**, Suomenniemenkuja 4 C, 00950 Helsinki, mp 040 755 8554, *pekkaolavi.majuri(at)kolumbus.fi*. Kankaanpää: **Juha Jokinen**, Vanhantie 12, 38700 Kankaanpää, mp 050 396 2859, *juha.jokinen(at)mol.fi*. Pori: **Eija Koskenniemi-Saarivirta**, Länsipuisto 18

**Liity kiltaan!
Saat lehden.**

A 1, 28100 Pori, mp.050 525 6953, *eija.koskenniemi-saarivirta(at)dnainternet.net*. Tampere: **Pertti Heikkilä**, Rinnetie 13, 33610 Tampere, mp 040 702 3933, *pertti.heikkila(at)dnainternet.net*. Turku: **Risto Koristo**, Rauhamaantie 7, 21500 Piikkiö, puh. 040 757 6306, *risto.koristo(at)turunkonekeskus.fi*
Joukkoyksikkö: Tiedustelupatteristo, PL 5, 38841 Niinisalo, p. (02) 181 62602 (toimisto/TiedPsto)

Tampereen Seudun Tykistökilta ry

Toimihenkilöt:

Puheenjohtaja **Yrjö Inkinen**, Karkonmäenkatu 2 C, 33580 Tampere, mp 0400 211997, *yrjo.inkinen(at)dnainternet.net*. Sihteeri **Jukka Piirto**, Amurinkuja 20 B 42, 3320 Tampere, mp 040 7191 377, *jukka.piirto(at)tampere.fi*. Rahastonhoitaja **Urpo Ahlgren**, Paavolantie 126, 34240 Kämenniemi, puh. 0400-666549.

Tykistöpriikaatin Killan tämän vuoden kevätkokous aloitettiin komasti kenttähartaudella kulttuuria ja historiaa tihkuvassa kirkossa Sastamalassa. Lue lisää sivulta 11

OIKAISU

Tulikomentaja-lehden numerossa 1/2011 olleessa Museoesineet kertovat 4: Kenttätykistönäyttelyn sensuuri -jutussa kerrottiin kapteeni Antti Uimolasta. Kyseessä oli kuitenkin kapteeni **Antti Uimonen**.

Pahoittelemme virhettä.

Toimitus

UUTISIA

Puolustusvoimilta materiaaliapua Japaniin

Puolustusvoimat lähettää humanitaarisin perustein 880 telttapatjaa, 2800 kenttäpulloa ja 130 vesiasiaa Japaniin. Japanin viranomaiset ovat esittäneet Euroopan unionille materiaalipyynnön avun saamisesta maaliskuussa tapahtuneen maanjäristyksen tuhoalueille.

Avustuksen lähettäminen perustuu ulkoasianministeriön pyyntöön ja puolustusministeriön päätökseen. Lähetettävät materiaalmäärät koordinoidaan EU:n pelastuspalvelun johto- ja koordinaatiokeskus MIC:in kautta. Ulkomministeriö osallistuu avustuksen rahtikusannuksiin humanitaarisen avun määrärahasta valtioneuvoston päätöksellä irrotetulla osuudella.

Jäseneksi ilmoittautuminen

Haluan liittyä jäseneksi (kiltaan)

Nimi

Syntymäaika

Arvo tai ammatti

Olen palvellut yllä mainitussa joukko-osastossa

Katuosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

Maa (jos on jokin muu kuin Suomi)

Allekirjoitus

Arvoisa lukija!

Jos et vielä saa Tulikomentaja-lehteä kotiisi Sinulla on mahdollisuus päästä lehden vakinaiseen lukijakuntaan, liittymällä johonkin kiltasivuilla mainittuun tykistökiltaan tai -yhdistykseen. Ota yhteys oman joukko-osastosi tai kotipaikkakuntasi lähimmän tykistökillan sihteerin ja lähetä hänelle oheinen ilmoittautumislomake. Näin varmistat mukanaolosi aselajimme uuden lehden lukijakunnassa. Saat kiltasi sihteeriltä tietoja myös muista jäsenyyteen kuuluvista eduista ja tapahtumista.

Tulikomentaja on tykistökiltojen jäsenlehti eikä sitä voi tilata erikseen.

Suomen Tykistömuseossa tapahtuu

Tykistömuseon kesäkausi pyörähti käyntiin 6.5.2011 avatun *Sotilaan tie* näyttelyn myötä ja siitä löytyy juttu sivulta 4-5.

Seuraavana isona tapahtumana museon ohjelmassa on perinteinen Leiripäivä, jota vietetään perjantaina 17. kesäkuuta. Kyse on tänä vuonna yksipäiväisestä tapahtumasta, johon kuuluu Tykistöprikaatin ja Panssariprikaatin Jääkärikykistöröykmentin kalustesittely Linnankasarmien kentällä. Lisäksi ohjelmassa on asema-ajoa, hevosryhmän esityksiä ja ampumanäytöksiä mustaruutitykillä. Leiripäivän yhteydessä järjestetään myös myös kutsuvierastilaisuus, jonka ohjelmaan kuuluu *Sotainvalidit – taistelimme taistelemme* näyttelyn avajaiset, Tammenlehvän Perinneliiton Suomen Tykistömuseolle myöntämän *Veteraaniperinteen vaalija* -kilven paljastus sekä Mittaus- ja tiedustelukillan kunnostaman lentoratatutkan vihkimistilaisuus.

Kolmen eri museon yhdistyminen yhdeksi Hämeenlinnassa etenee vauhdilla ja museolle on tulossa uusi taustayhdistys tämän muutoksen siivittämänä. Yhdistyminen on siitä poikkeuksellinen, että se hyödyttää kaikkia toimijoita.

Museolle uusi taustayhdistys?

Olen aiemmin tällä palstalla kertonut Tykistö-, Pioneer- ja Viestimuseoiden yhdistyshankkeesta. Puolustusvoimien taholta lähtenyt ajatus yhdistymisestä on työstyty Pioneeriaselajinliiton, Viestikiltojen liiton ja Tykkimiehet ry:n kesken hyvässä hengessä. Aluksi tappiolta näyttänyt museoiden siirtopäätös on muutamien hyvin nukuttujen öiden jälkeen alkanut tuntua mielekkäältä ratkaisulta. Nyt kaikkien kolmen tahtotilana on voimien yhdistämien ja suunnitelmien mukaan Miehhikkälässä sijaitseva Pioneerimuseo ja Riihimäellä toimi-

va Viestimuseo muuttaisivat syksyllä 2012 Hämeenlinnaan Linnankasarmille. Muutto on herättänyt kysymyksiä uuden museon nimestä ja ajatuksena on, että museoiden vanhoja aselaji-identiteettiä heijastavia nimiä ei hylättäisi, vaan ne jatkaisivat elämänsä myös Tykistömuseon yhteydessä. Pioneerien ja Viestimiesten mukaan tulon myötä, myös Tykkimiehet ry:n asema museon ylläpitäjänä tulee muuttumaan. Suunnitelmien mukaan vuoden 2012 alusta nykyistä Tykistömuseota pyörittäisi uusi toimija, *Suomen Tykistö-, Pioneer- ja Viestimuseoyhdistys*. Uudistunut museo avaisi ovensa keväällä 2013.

Kaikki hyötyvät yhdistymisessä

Puolustusvoimien museotoiminnan kehittämistyöryhmän mukaan Pioneer- ja Viestimuseon yhdistämistä puolsi se, että ne olivat Opetusministeriön valtionosuuden ulkopuolella ja niiden sijaintia pidettiin syrjäisenä. Miehhikkälässä Pioneerimuseossa on käynyt 1500 asiakasta vuodessa ja Riihimäen varuskunnan yhteydessä sijaitsevassa Viestimuseossa hieman enemmän. Museotoiminnan kehittämistyöryhmä katsoi, että nämä molemmat kysymykset olisi mahdollista ratkaista yhdistämällä Viest- ja Pioneerimuseot Tykistömuseon yhteyteen. Nykyisin uusia museoita ei juuri hyväksytä valtionosuuden piiriin, mutta liittoutumalla isomman museon kanssa se on mahdollista. Pitkällä tähtäimellä valtionosuuden piiriin pääseminen tulee helpottamaan tuntuvas-

ti Pioneer- ja Viestimuseoiden taustayhdistysten taloudellista taakkaa. Valtionosuus mahdollistaa myös vakituisen henkilöstön palkkaamisen ja sitä kautta toiminnan jatkuvuuden. Lisäksi Tykistömuseolla on tarjota tulokkaille keskeisen sijainti yhdellä Etelä-Suomen vetovoimaisimmista museoalueista. Alueella vieraillee jo nykyisellään vuosittain 150 000 museovierasta, joten potentiaali Pioneer- tai Viestimuseon nykyisiin kävijämääriin nähden on merkittävä.

Tykistömuseolle yhdistyminen etu

Mitä hyötyä yhdistymisestä sitten on Tykistömuseolle? Mielestäni yhdistymisessä on mahdollisuus kehittää Tykistömuseosta entistä vetovoimaisempi matkailu- ja vierailukohde. Toteutus on kuitenkin osattava tehdä taiten ja synenergiaa hakien. Näyttely on mietittävä asiakaslähtöisesti: Millaista näyttelyä vierailija tulee katsomaan? Todennäköisesti uudessa museossa tulee olemaan yksi yhteinen perusnäyttely, joka kertoo Suomen, Puolustusvoimien, tykistö-, pioneer- ja viestiaselajin historian. Näyttely etenisi kronologisesti keskiajalta tähän päivään, nykyisen Tykistömuseon aikajaksotuksen mukaan. Eri aselajien kertomukset ovat pääpiirteiltään samanlaisia ja on mielekästä yhdistää ne yhdeksi sotahistorialliseksi näyttelyksi. Tällaisessa yhteiskonseptissa kaikki kolme museota tukisivat toisiaan, sen sijaan että kilpailisivat keskenään. Toisaalta Tykkimiehet ry:lle on yhdistyminen varmasti myös mahdollisuuden keventää omaa rooliaan museotoiminnan rahoittajana. Kolmella toimijalla taloudellinen rasi-tus jakautuu tasaisemmin.

Mikko Kero, museonjohtaja

Mittamies- ja tiedustelukilta kunnosti vuoden 1958 mallista lentoratatutkaa. Tutkan kunnostustöissä Markku Saarinen. Kuva: Sirkka Ojala.

Suomen Tykistömuseo, Linnankasarmi, 13100 Hämeenlinna, Puhelin (03) 682 4600, toimisto@tykistomuseo.fi, www.tykistomuseo.fi, Avoimna päivittäin klo 11-17

Reserviupseerikoulun omaistenpäivät

Aliupseerikoulu ja reserviupseerikoulun 26.4.2011 alka-va kurssi 238 viettävät omaistenpäiviä 28. ja 29.5.2011.

Lauantaina 28.5. vuorossa ovat: 1.Komppania, Sotilaspoliisikomppania, Tuliasemapatteri ja Viestikomppania. Sunnuntaina 29.5. vuorossa ovat: Sissi-

komppania, Tulenjohtopatteri, Ilmatorjuntapatteri, Pioneerikomppania ja Aliupseerikoulu. Tarkempi ohjelma päivittyi tähän myöhemmin.

Reserviupseerikoulu toivottaa varusmiesten omaiset tervetulleiksi Haminan Ympyräkaupunkiin!

Tykkimiesmitaleilla palkittuja Jääkärirykistön perinnepäivänä 18.3.2011

Tykkimiesmitali soljen kera: Kapteeni **Tuomo Ahonen**, yliluutnantti **Simo Seppälä** ja yliluutnantti **Matti Pirhonen**.

Tykkimiesmitalit: Yliluutnantti **Rauno Lehtinen**, opettaja **Reijo Iso-Sipilä**, isännöitsijä **Timo Kämäri**, toimitusjohtaja **Pekka Lyly** ja toimitusjohtaja **Helge Saarinen**.

Samuel Fabrin Tykistömuseolle

Tykistömuseossa avoinna olleeseen tutkijan toimeen valittiin FM **Samuel Fabrin** Tampereelta. Hän on 28-vuotias Turun yliopistosta, yleisen historian oppiaineesta 2010 valmistunut filosofian maisteri. Fabrin on valmistumisensa jälkeen työkenneellyt erikoistutkijana tieliikennealan erikoismuseo Mobiliassa. Nuoresta iästään huolimatta Fabrin on lahjakas tutkija ja hänellä on Tykistömuseossa tarvittavaa aselajituntemusta. Fabrin on saanut tykistön tulenjohtajan koulutuksen ja on sotilasar-

Tykistömuseon uusi tutkija FM Samuel Fabrin.
Kuva: Puolustusvoimat.

voltaan reservin luutnantti. Hän aloittaa tehtävässään kesäkuun alusta ja varmaa on, että Tykistö-, Pioneer- ja Viestimuseoiden yhdistämishanke tulee pitämään uuden tutkijan kiireisenä seuraavien kahden vuoden ajan. ■

Raketinheittimet

Viimeisimmän 44 kpl:n tilauksen jälkeen Yhdysvaltain armeija saavuttaa tavoitteenaan olevan 375 HIMARS-raketinheittimen määrän tammikuussa 2013. (Jane's Defence Weekly, 9 February 2011)

Ukrainalainen KrAZ on modernisoinut useita kuorma-autotyyppejään soveltuviksi venäläisen Splyv-yhtiön raketinheittinten alustoiksi. KrAZ-6322PA Bastion-01 –maastokuorma-autoa tarjotaan 122 mm Grad-raketinheittimen alustaksi. Ajoneuvo voidaan myös varustaa panssaroidulla hytillä. Pidentetyssä Bastion-02 –versiossa voidaan kuljettaa heitinpakan ja hytin välissä 40 lisärakettia. (Jane's News Briefs thisweek@janes.com, 15.2.2011 ja International Defence Review, March 2011)

Venäjän Maavoimat tulee saamaan käyttöönsä uusia Tornado-G –raketinheittinjärjestelmiä. Ne korvaavat nykyisiä Grad-järjestelmiä. Tornadot ovat ylivoimaisia Gradeihin nähden tehokkuutensa, ammunnanhallintansa, suuntausjärjestelmänsä ja satelliittipaikanusjärjestelmänsä vuoksi. (RIA Novosti, March 28 2011)

Grad-raketinheittimeen on kehitetty uusia raketteja. Niillä on suurempi kantama, niissä on sirpale- tai kuormataistelukärki ja ne voivat laskeutua laskuvarjolla kohteeseensa. Uuden ampumatarvikkeen kantama on 40 km. (RIA Novosti, julkaisuajankohta tuntematon)

Ohjukset

Vuoden 2006 jälkeen Syyrian uskotaan toimittaneen Hizbollahin käyttöön M600-ohjuksia. Niiden kantamaksi uskotaan 250 km ja taistelukärjen painoksi 500 kg. Lisäksi huhtikuussa 2010 Syyrian kerrottiin toimittaneen myös Scud-ohjuksia. On kuitenkin epäselvää, onko ohjukset varsinaisesti toimitettu Libanoniin vai onko Hizbollahin henkilöstö saanut vain koulutuksen järjestelmien käyttöön Syyriassa. (Jane's Defence Weekly, 9 February 2011)

Tulenjohtovälineet

Ranskan Puolustusmateriaalihalinto on ostanut Sagem-yhtiöltä 1 175 kpl uuden sukupolven JIM LR 2 -monitoimitähystimiä. Sagem toimittaa myös käyttökoulutuksen sekä huoltojärjestelmän. (Military Technology, 2/2011)

KIERTOKAPULA

arkkitehtuuri oy
A R K K I T E H T I T O I M I S T O
lehtinen mieltunen

Sotamuseo

JATKOSOTA
TK-PIIRTÄJIEN
SILMIN

Lüsaninkatu 1, 00170 Helsinki (talvisotinäyttelyn yhteydessä) avoinna 17.6.-31.12.2011 ti-to 11-17, pe-su 11-16, ma suljettu hinnat 5/3 €, perhelippu 12 €, p. 0299 530 259

www.maanpuolustuskorkeakoulu.fi/sotamuseo

Kartta tilanteesta kesällä 1944.

Toimin tulenjohtajavänrikkinä Uuraansalmen edessä olevassa saaristossa, Viipurinlahdella ja lopuksi ratkaisutaisteluissa, Harjuniemen torjunnassa 9.7.1944. Usein rauhallisempina aikoina pohdimme: ”Mitä sitten, jos vihollinen pääsee tästä lävitse ja aina Viipuri-Hamina-maantielle, kuten kävi talvisodassa?” Tulimme siihen päätelmään, että Puna-armeija yrittää suunnata kiireesti voimansa kohden Salpalinjaa, joka tietojemme mukaan oli täysin miehittämätön, ehkä vähäisiä suoje-luskuntajoukkoja lukuun ottamatta. Sotahistorioitsijollamme esimerkiksi eversti evp **Matti Koskimaalla** on käsitys, että hyökkäyksen pääsuunta olisi ollut eri.

Jälkeenpäin on todettu, että Uuraan hyökkäysjoukkoihin kuului 40-50 tankkia käsittävä osasto tarkkailemassa tilanteen kehittymistä. Sitä mukaan kun vihollinen sai uusia saaria haltuun, se rakensi niille siltoja ja kulkuteitä Uuraansalmen ylittävistä ponttonisillasta aina alueemme länsireunaan Tervasaareen asti.

Viimeinen tulenjohtopaikka

Tervasaarta vastapäätä, lähes mantereessa kiinni olevassa Pukinsaarella, oli viimeinen tulenjohtopaikkani ennen välirauhan tuloa. Hiipimällä aamuyöllä radistini kanssa Pukinsaaren kärkeen, saimme näkyviimme Tervasaaren ja Kattilasaaren välille rakennettua ponttonisillan, jolle pojat antoivat nimen *Kissanaskel*. Edeltäjäni tulenjohtaja **Veikko Viherluoto**, sittemmin Helsingin kaupunginsihteeri oli tuhonnut sen jo kahdesti ja mekin kerran johtamallamme tykistötulella, mutta se rakennettiin kiireesti aina uudelleen. Edellä mainitut valmistelutyöt oli selvästi tehty kohden Salpalinjaa suuntautuvaa operaatiota varten. Kiitos saksalaisen *Greif*-divisioonan ja suomalaisen tykistön emme joutuneet näkemään, jos hyökkäys olisi alkanut.

Ohjeita Salpalinjan turvaamiseksi

Vähän ennen välirauhan tuloa, **Mannerheimin** tultua

Salpalinjan merkitys aselevon teon 4.9.1944 jälkeen

Lukijan kynästä

TEKSTI: JAAKKO KONTIO

Välirauhan aikana paljon uhrauksia vaatineella Salpalinjalla ei jouduttu taistelemaan sodissamme 1939–1945. Se on siksi saanut vähemmän merkitystä myöhemmissä sodan lopun ja vuoden 1944 välirauhan tutkimuksissa. Meillä jatkosodan koke-neilla upseereille on kuitenkin toisenlaiset käsi-tykset ja kokemukset Salpalinjan merkityksestä.

presidentiksi, meidät etulinjan upseerit komennettiin taakse kahdessa eri ryhmässä kuuntelemaan Päämajasta tulleen majurin esitystä. Sen pääsisältö oli varoittaa vastikään Romaniassa tapahtuneesta rauhasta. Venäläiset eivät alkuunkaan noudattaneet juuri tehtyjä sopimuksia, vaan valloittivat maan, ottivat varastoihin kootut aseet haltuunsa ja aloittivat upseerien teloitukset *Katynin* malliin.

Majurin esityksen kaksi pääkohtaa olivat:

1. ”Jos joudutaan vetäytymään Salpalinjalle, on teidän heti miehittävä se, saatava aikaan täysi taisteluvalmius, mm. määritettävä maalit ja vedettävä tapsilinjat, selvitetävä radioyhteydet jne.” Näin sitten tapahtuikin syyskuun 1944 puolivälissä. Tulenjohtopaikkani sijaitsi tuolloin Hämeenkylässä, joka kuului Virolahteen.

2. ”Yrittäkää välttää aseiden luovuttamista varastoihin ja mieluummin kätkekää ne varmuuden vuoksi, jos...” Tämän voi tulkita suoraksi kehoitukseksi asekatkentaan.

Aselepo solmittu, sota jatkuu

Välirauha astui voimaan Suomen puolella 4.9. klo 7 aamulla. Vastapuoli jatkoi kuitenkin sotaansa ja tulenjohtopäiväkirjastani olen kopioinut havainnot muistiinpanoihini tältä ajalta. Sen mukaan rauhantilan aikana vastapuoli ampui yli 150 laukausta kaikenlaisilla tykeillä ja kranaatinheittimillä meitä kohti. Viimeinen merkintä koski tulenjohtopaikkamme ympäristöä. Se oli kannaltamme pahin, noin 20 kranaatinheitinlaukausta, jolloin tukikohtamme päällikkö luutnantti **Raitasuo** kaatui. Kaatumisajaksi olen merkinnyt noin klo 13!

Miehikkälässä Salpalinjan esteitä. Kuva wikipedia.

Votkaa tarjottiin

Seuraavana päivänä tilanne rauhoittui ja vastapäätä sousti suuri kalastajavene, jossa soutajien lisäksi oli everstiksi arvioimamme korkea upseeri sekä hänen kaksi adjutanttiansa, kaikilla lukemattomia kunniamerkkejä rinnassaan. Yrittivät näyttää voittajilta meidän ”resupekkojen” edessä. Onneksi eräs jalkavaen pojistamme oli kotoisin Kannakselta ja puhui kohtalaisesti venäjää ja pystyi tulkitsemaan everstin sanoman. Eversti ehdotti, että he rakentaisivat salmen yli sillan: ”...ja sitten voitte tulla meille vierailulle ja meillä on paljon votkaa...”

Silmäräpäyksessä tuli mieleeni Salpalinja sekä Päämajan majurin esitelmä! Totesin, että minulla ei ole valtuuksia, mutta voin kysyä neuvoa takaa esimiehiltäni. Sain puheilmella yhteyden majuri **Eino**

Tirroseen, joka kauhistui ideasta. Hän lupasi soittaa hetken päästä ja kohta sain Tirroksen neuvon, jonka välitin: ”Kääntykää Viipurissa olevan neuvottelukunnan puoleen, jonka suomalaisena edustajana toimii eversti **Haanterä**”.

Onneksi Salpalinjaa ei tarvittu

Stalinilla oli kiire *Berliiniin* ja myöhemmin, kun lisäksi asekkärentä paljastui, selvisi hänelle kuinka vaikea olisi ollut rauhoittaa tilanne Suomessa. Oliko Stalinilla tarkoitus sopimuksista huolimatta tehdä sama kuin Romaniassa, jäi epäselväksi. Kannaksella lähellä *Leningradia* oli pitkään, huolimatta Berliinin kilpajuoksusta, 2 venäläistä divisioonaa. Suomen miehitysjoukkojako, joiden siellä olemisen tarkoitusta ei ole koskaan saatu selville? ■

Romanian vallankaappaus

Elokuun 23. päivä 1944 tehtiin Romaniassa vallankaappaus, jossa Kuningas Mikael syrjäytti diktaattori Ion Antonescun vallasta. Kuningas solmi aselevon Neuvostoliiton kanssa 12. syyskuuta, joka käsitti Romanian ehdottoman antautumisen ja maan miehittämisen.

Salpavaellus uusin teemoin

Salpavaellus patikoidaan uusin teemoin kaakonkulmalla viikko jälkeen juhannuksen. Tarjolla on kolme erilaista ja eripituista reittiä. Kaikista niistä heijastuu viime sotavuosien aikainen suomalainen luja maanpuolustustahto.

Suomenlahden rannasta Virolahdelta alkava kahden yön yli kestävä Luolareitti valottaa mm. Salpa-aseaman lukuisia luolia ja ruotsalais-ten linnoittajien työtä.

Luumäen Kivijärveltä lähtevä yhden yöpymisen sisältä-

vä Kivireitti nimensä mukaisesti pureutuu muun ohessa estekevityihin. Reitti piipah-
taa myös Ukko-Pekka Svinhufvudin kotimuseossa.

Miehikkälän keskustaajamassa pyörähtävän yhden päivän Kyläkierroksen varteen osuvat niin Salpalinja-museo kuin Pioneerimuseo.

Vaelluksen yksityiskohdat avautuvat netistä: www.salpavaellus.net. Salpalinjan sal-
lat -blogi kertoo itärajan linnoituksesta laajemmin.

Lisätietoja:

Salpavaelluksen tiedottaja Terho Ahonen
Pakkasentie 205, 49770 SALO-MIEHIKKÄLÄ
040 504 0293, terho.ahonen@haminetti.net

RAVINTOLA SEISKA

Avoinna ark. 8-15, muulloin tilauksesta

Lounas noutopöydästä arkisin klo 10.30-13.30

Kokoukset ja koulutuspäivät sujuvasti:

- useita kokouskabinetteja
- peruskokoustekniikka
- tilava saunaosasto ja ruokailutila soveltuu myös kokouskäyttöön

Perhejuhlat helposti, kysy tarjous.

Teemme yhteistyötä Suomen Tykistö-museon kanssa ja tarjoamme kaikille aselajikilloille mahdollisuuden retkiensä yhteydessä edulliseen ruokailuun.

A-oikeudet. Ota yhteyttä.

RAVINTOLA SEISKA

Suomen kasarmi rak 7

13130 Hämeenlinna

Puh: (03) 67 43 433 tai 040 451 5229

www.kerhoravintolaseiska.fi

S-posti: ravintola@kerhoravintolaseiska.fi

Pettu-Eerikki

Pettu-Eerikki on ravintola, museo ja majoitusta tarjoava elämyksellinen perheyritys, joka on rakennettu uudelleen perinteitä kunnioittaen vanhasta maatilamiljööstä.

Monipuolinen tarjontamme tarjoaa ryhmille ja yksityisille vierailijoille yllättävän elämyksen sekä makujen että kulttuurin parissa.

Ruokailut porvarillisessa Eerikin salissa jopa 200 hengen ryhmille tai Nahkurin orsilla, Pohjoismaissa ainutlaatuisessa keskiaikaisessa kidutusammiossa.

Monipuolinen pysyvä näyttelymme

”Sortokausista – vaaran vuosiin”

luotaa laajasti Suomen taivalta Venäjän vallan alta II maailmansodan jälkeiseen Suomeen.

Järjestämme ryhmille monipuolisesti ohjelmaa niin luonnossa kuin vanhassa miljöössämme.

Olemme Niinisalon varuskunnan läheisyydessä

Puh: 02 5789310 tai 040 5423789
pettu@dnainet.net - www.pettueerikki.com
Venestie 470, 38760 Venesjärvi

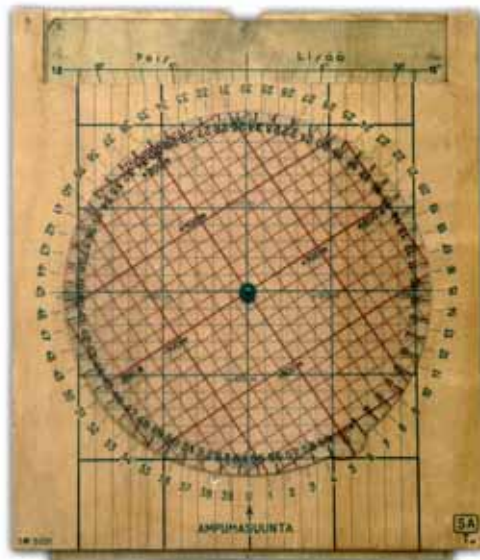

YLLÄ: Korjausmuuntimen keksijä kapteeni Unto Petäjä.
OIKEALLA: Korjausmuunnin Tykistömuseon näyttelystä. Suomen Tykistömuseolla on kaksi korjausmuunninta nähtävillä perusnäyttelyn toisessa kerroksessa.

Jatkosodan alettua Nenonen työskenteli Päämajassa suoraan ylipäällikön alaisuudessa. Tykistön toimintaa koskevat määräykset ja ohjeet Nenonen jakoi joukkojensa tietoon Tykistön tarkastajan käskyinä ja Tykistöpalveluohjeina. Käskyt sisälsivät ohjeita ja tietoja tykistön käytöstä ja sen toimintamahdollisuuksista sekä sellaisia määräyksiä tykistölle, joilla saattoi olla mielenkiintoa myös muille aselajeille.

Miten ohittaa raskaat laskutehtävät tulenjohtossa?

Vaikutuksiltaan kauaskantoisin Nenosen sodan aikana suorittamista ampumateknisistä uudistuksista koski tulenjohtomenetelmän vaihtamista. Nenosella oli tapana kutsua yhtymien tykistökomentajat aika-ajoin Päämajaan keskustelemaan ja kuulemaan esitelmiä heille etukäteen määrättyjen aiheiden mukaisista kysymyksistä. Aiheet olivat sekä taktisia, että ampumateknisiä. Eräissä neuvottelutilaisuudessa eversti **Honko** esitelmöi ja teki ehdotuksen siitä, kuinka tulenjohtajan olisi meneteltävä tulikeskiytyksen siirtämiseksi tai korjaamiseksi tarvittaessa. Nenonen piti menetelmää liian monimutkaisena, mutta tärkeänä ja hän lupasi miettiä asiaa. Yön yli nukuttuaan Nenonen teki esitettyyn ehdotukseen muutamia korjauksia. Nenosen lähökohta oli, että tulenjohtaja täytyi vapauttaa monimutkais-

Suuri sotasalaisuus

TEKSTI: ILKKA VAHTOKARI, KUVAT: TYKISTÖMUSEO/SIRKKA OJALA

Syksyllä 1940 tykistön tarkastajan tehtävään palannut kenraaliluutnantti Vilho Petter Nenonen otti Suomen tykistön johtoonsa ja tykistön sodanajan organisaatiota uudistettiin. Nenosen kauskantoinen päätös ja erään kapteenin nerokas keksintö tulisi vaikuttamaan ratkaisevasti jatkosodan taisteluissa.

ten laskutoimisten suorittamisesta, jotta hänen huomionsa voisi kohdistua itse maaliin ja vihollisen toimintaan sen läheisyydessä. Yksityiskohtaisen ohjeensa korjausmuuntajan (myöh. korjausmuuntimen) käytöstä Nenonen antoi Tykistön tarkastajan käskyssä n:o 11/12.7.1943.

Yksinkertainen ratkaisu on usein paras

Uudella menetelmällä oli kaksi suurta etua entiseen verrattuna; tulenjohtajan ei tarvinnut tietää sen patterin sijaintipaikkaa, jonka tulta hän johti ja toinen oli tulenjohtomenetelmän yksinkertaisuus. Tulta saattoi tyydyttävästi johtaa kuka tahansa etulinjassa oleva mies, jolla oli käytössään viestiyhteys tuliasemaan, kompassi suunnan mittaamiseen maaliin sekä kykyä arvioida iskemien etäisyys metreinä tähystyssuunnasta ja maalista.

Keksintö pidettävä salaisena

Uuden menetelmän salassapitomääräykset olivat tiukat.

Käskystä ei saanut antaa tietoa ulkomaalaisille ja käsky jaettiin tykistössä ainoastaan patteriston esikuntiin ja jalkaväessä rykmentin esikuntiin saakka. Sen vieminen näitä alempiin esikuntiin tai komentopaikoille kiellettiin. Lisäksi käskyt oli numeroitu ja ne piti palauttaa divisioonan esikuntaan sen jälkeen, kun ne oli omaksuttu.

Ihantalan ihme

Korjausmuunnin teki mahdolliseksi sen, että kesän 1944 ratkaisutaisteluissa tykistön tehokas keskitetty tulenkäyttö ja jalkaväkimiesten peräänantamaton sitkeys pysäytti mies- ja asevahvuudelta ylivoimaisen Puna-armeijan aikeet. Tali-Ihantalassa pystyttiin keskittämään lähes viidensadan tykin tuli samaan maaliin. Tähän ei pystynyt yhdenkään muun maan tykistö.

Ampumakoulun kapteenin nerokkuus

Korjausmuunnin ei ollut Nenosen, sen paremmin kuin Hongon keksintö. Jatkosodan

aikana perustettiin selustaan Maaselän Kannaksen Suvi-Kumsaan Tykistön ampu-makoulu. Koulussa annettiin opetusta sekä vakinaisen väen tykistöupseereille, että reservinupseereille. Koulun ampu-maopin opettajana toimi kapteeni **Unto Petäjä**. Hän oli kehitellyt korjausmuuntajan ja esitellyt sen eversti Hongolle joka puolestaan esitteli sen tykistön tarkastajalle kenraali Nenoselle. Nenonen kutsui Unto Petäjän luokseen kertomaan mullistavasta keksinnöstä. Eversti **Matti Koskimaa** haastatteli Unto Petäjää tapaamisesta 22.3.1993. ”Suuresti arvostamani tykistönkenraali Nenonen kutsui minut päämajaan, jossa esittelin hänelle korjausmuuntimen. Tykistönkenraali oivalsi heti korjausmuuntimen käytön edut. Kun palasin Suvi-Kumsaan, teetin Ampumakoulun asekorjaamolla korjausmuuntimen prototyypin faneerista. Eversti Honko vei sen päämajaan tykistönkenraali Nenoselle. Hänen johdollaan laadittiin Päämajan tykistöosastossa selkeät korjausmuuntimen käyttöohjeet pattereille ja jaettiin tykistöjoukoille.”

Kunnia sille kelle se kuuluu

Keksinnön tekijä sai ansaitsemansa tunnustuksen arvovaltaisessa juhlassa, Kuninkaallisen Suomen Tykistörykmentin 200-vuotisjuhlassa 3.6.1994, kun entinen Tykistön tarkastaja kenraalimajuri **Pertti Jaakkola** juhlapuheessaan sanoi ”Jatkosodan aikana keväällä 1943 tehtiin Itä-Karjalassa Suvi-Kumsan kylässä sijainneessa tykistön Ampumakoulussa tykistön ampumatekniikan mullistanut keksintö ns. korjausmuunnin. Keksinnön tekijä oli Ampumakoulun ampu-maopin opettaja majuri Unto Petäjä.” Kertoessa Petäjän keksinnöstä ei kenraalimajuri Jaakkola eikä kukaan läsnäolijoista tiennyt, että everstiluutnantti Unto Petäjä oli kutsuttu viimeiseen iltahuutoon vain pari viikkoa ennen tätä 200-vuotisjuhlaa. ■

Miehistöstä aliupseeriksi kurssilla - Erikoisosaaaja puolustusvoimille

TEKSTI: MIKKO KERO, KUVA: SIRKKA OJALA

Armeija tarjoaa mahdollisuuden saada varusmiespalvelusaikana väliin jäänyttä johtajakoulutusta miehistöstä aliupseeriksi kurssilla. Tykistömuseon johtaja Mikko Kero osallistuu kurssille ja kertoi kokemuksestaan Tulikomentoja-lehdelle.

Osallistuin Kaartin Jääkäri-rykmentissä, Santahaminassa 7. maaliskuuta 2011 käynnistyneelle järjestyksessään viidennelle miehistöstä aliupseeriksi kurssille. Kurssimme herätti Santahaminassa palvelustaan suorittavissa varusmiehissä mielenkiintoa ja on siis paikallaan kertoa, mikä on tämä reservin aliupseerikoulu tai virallisemmin Täydennyskurssi 5/31. Mikä motivoi meitä 25–40-vuotiaita perheen äitejä ja isiä kouluttautumaan aliupseereiksi reservissä? Tämän vuoden koulutukseen hakijoita oli kaikkiaan yli 250, joista kurssille valittiin vain 16. Kurssi seuraa Kaartin Jääkäri-rykmentin aliupseerikoulun opetussisältöjä ja sillä annetaan ryhmänjohtajakoulutus. Se ei kuitenkaan ole kurssin ensisijainen tavoite, vaan lähökohtana ovat Puolustusvoimien tarpeet kouluttaa eri alojen siviiliosaaaja Puolustusvoimien sodanajan tehtäviin. Varusmiespalveluksen jälkeen moni on käynyt kouluja lisää ja ansioitunut työelämässä. Kokemus on kerryttänyt pääomaa, jonka hyödyntämisestä myös Puolustusvoimat on kiinnostunut.

Taustalla kokemusta rauhanturvatehtävistä ja/tai maakuntajoukoista

Kurssille valittujen joukko oli kirjava sikermä eri ammatteja: kokki, vartija, palomies, pelastaja, rehtori, atk-ohjelmoija, museonjohtaja. Yhteisenä nimittäjänä kaikilla oli kiinnos-

tus maapuolustustyöhön ja kokemus rauhanturvatehtävistä tai maakuntajoukoista. Rauhanturvatehtävissä olleita kurssille motivoi lähteminen uusiin operaatioihin. Aliupseerina heillä olisi mahdollisuus päästä vaativampiin tehtäviin, joissa siviiliosaamisesta olisi enemmän hyötyä. Maakuntajoukkojen toiminnassa mukana olleille kurssi antaa myös mahdollisuuden syventää maapuolustusharrastusta. Harrastus tuntuu mielekkäämmältä, kun sen parissa voi yhdistää siviiliosaamistaan ja ansioitua vielä senkin jälkeen, kun on saavuttanut korkeimman miehistöarvon. Lisäksi rauhanturvatehtävissä ja maakuntajoukoissa palvelleita yhdistää kiinnostus Puolustusvoimien tarjoamaan johtajakoulutukseen, jota arvostetaan myös siviilimaailman puolella.

Kolme lähiopetusjaksoa

Kurssi on rytmitetty siten, että sen voi mielekkäästi suorittaa työelämässään kiinni oleva. Kurssi kestää kaikkineen 7 kuukautta, maaliskuusta lokakuuhun 2011. Sen aikana suoritetaan kolme kahden viikon lähiopetusjaksoa, sekä joukko etäopiskelutehtäviä. Tällä hetkellä takana on ensimmäinen lähiopetusjakso, josta ensimmäisen viikon vietimme Santahaminan kasarmeilla ja toisen leirillä Kiikalan lentokentän maastossa Salon seudulla. Toisen lähiopetusviikon aikana toukokuun lopulla kurssilla päästään johtamistaidon pa-

Tykistömuseon johtaja Mikko Kero suoritti varusmiespalveluksena Panssariprikaatissa 1994–1995. Aliupseerikurssi jäi silloin käymättä, kun Prikaatin hiihtoja suunnistusvalmennusryhmä kutsui.

riin, jolloin kaikki suorittavat koulutaidon- ja johtamistaidon peruskurssit. Viimeisellä lähiopetusjaksolla lokakuussa suunnataan ampumaleirille Syndaleniin ja kurssi huipentuu ryhmänjohtajan tutkintoon.

Taistelijan hiihtotaidot

Mitä sitten jäi mieleen ensimmäiseltä lähiopetusjaksolta?

Viikko oli säiden puolesta mitä parhain, kevätaurinko paistoi koko viikon, kun harjoitelimme jalkaväen taistelijan perustaitoja. Päivisin oli mukava liikkua suksilla yöpakkasten kovettamilla hangilla ja harjoitella hyökkäystä tai puolustustaisteluun ryhtymistä. Hanki kanto ja harju-suppien rinteet tarjosivat vauhdikkaita laskuja. Sivakoidessa ymmärsi hyvin, kuinka tärkeä taistelija-taito hiihtäminen suomalaiselle taistelijalle on. Vaikka suksen ääni kuuluu hangella pitkälle, on suksin liikkuva taistelija mielestäni verrattomasti paremmassa asemassa jalan hangessa liikkuvaan taistelijaan verrattuna. Hangessa rämpivä taistelija ei jaksakaan kantaa kymmeniä kiloja painavia taistelija-varusteita muutaman sadan metrin matkaa pidemmälle. Sen sijaan suksin liikkuva taistelija jaksaa taivaltaa tamineineen kymmeniä kilometrejä.

Iltalomillekin pääsi...

Suomalaisilla sotilaille on vaalittavanaan talvisodan taistelija-joiden hiihtoperinteet, mutta Kiikalan viikon jälkeen voin sanoa, että reserviläisten kuin varusmiesten hiihtotaidot ovat kalpea aavistus talvisodan ajoista. Kaartin Jääkäri-rykmenttiä on kuitenkin kiitettävä siitä, että se pitää huolta koulutettaviensa hiihtotaidoista. Suksia ei ole unohdettu, eikä koulutusta laiminlyöty, mutta jos hiihtoon alkeet ovat palvelukseen tultaessa heikot, niin niitä ei muutamassa kuukaudessa pysty opettamaankaan.

Kiikalassa tuli hiihdettyä tuli yöllä ja päivällä, mikä palokittiin reserviläisjoukolle joka ilta lämmitetyllä saunalla. Saunomisen jälkeen auton keula suunnattiin luonnollisesti sivistyksen pariin, eli paikalliselle huoltamolle.

Miehistöstä aliupseeriksi -kurssin etenemistä Kaartin Jääkäri-rykmentissä seurataan tulevissa Tulikomentoja lehdissä. ■

Suomenkin tykistöllä taktinen ohjusvalmius –

M270 MLRS -järjestelmää ajetaan sisään

TEKSTI: JAAKKO BERGQVIST

Raketinheitinjärjestelmien kehitys tuo uusia haasteita myös Suomen armeijalla ja nykyään on mahdollista valita entistä tehokkaampien vaihtoehtojen välillä.

Suomen tykistö on moneksi. Ei ole pitkää aikaa siitä, kun tykistöksi kelpuutettiin vain takaaladattavat pitkät putket. Sivulinjoja olivat rannikkotykistö ja ilmatorjuntatykistö, jotka täyttivät perusedellytykset. Vaikka kranaatinheitimet olivat sotavuosina osoittaneet pätevyytensä lähitorjunnassa, ne olivat vain rännipattereita oikeitten tykkimiesten silmissä. Sitten rupesi tapahtumaan. Tuli kaksiputkinen AMOS-kranaatinheitinjärjestelmä, joka ladattiin takaa ja jolla voitiin ampua suorasuuntausta. Oliko se sitten tykki vain kranaatinheitin?

2000-luvun alkuvuodet toivat tykistölle tehokkaat raketit, kun Suomi hankki 298 RSRAXH 06 -heitinvaunuja, jotka maailmalla tunnetaan M270 MLRS -vaunuina. Raskas raketinheitin pystyy ampumaan kasetista myös taktisia ATACMS -ohjuksia, joten nyt Suomen tykistölläkin on ohjusvalmius ilman ohjuksia. Tänään tykistö ei enää katso kieroon mihinkään suuntaan, vaan käsitteen alla toimivat joustavasti niin tykit, kranaatinheitimet kuin raketitkin. Samaan kokonaisuuteen on myös liitetty pieni, miehittämättömiä lentolaitteita UAV käyttävä tiedusteluyksikkö, joten tykistö on saanut jopa omat ”ilmavoimat”.

Suomikin rakettiaikaan

Suomen oikea rakettiaika alkoi, kun 2006 Hollannista ostettiin täydellinen asejärjestelmäpaketti, johon kuului

22 heitinajoneuvoa, satakunta muuta ajoneuvoa ja runsaasti erilaista tarvikkeistöä. Heittimet tulivat Suomeen alkuvuodesta 2007 ja ensimmäiset koeammunnat tehtiin loka-kuussa 2007. Lavetina on telavetoinen heitinvaunu, jonka runko-osa on modifioitu Bradley-rynnäköpanssarin alusta. Tekniikaltaan ajoneuvot ovat jo melko vanhanaikaisia, mutta luotettavia ja käytännössä testattuja. Heitinvaunujen nopeus on tiellä 64 km/t, maastossa 35 km/t ja toimintasäde 480 km. Yhdysvalloissa vaunut tulivat tuotantoon jo 1983.

Koko asepaketti maksoi 20 miljoonaa euroa ja myös Saksa tarjosi samanlaista kalustoa, mutta kalliimmalla. Miksi sitten keskieuropalaiset maat myyvät raketikalustoaan? Keski-Euroopassa arvioidaan geopoliittisen tilanteen muuttuneen niin, ettei raketikalustolle enää ole käyttöä. Vaunut ovat myös varsin raskaita sillä niiden tyhjäpaino on 21 tonnia ja lentokuljetuksiin tarvitaan raskaita strategisia kuljetuskoneita, joita on vähän. Niin ikään telakaluston huoltokustannuksia pidetään erittäin korkeina.

Lavetilta voidaan ampua myös ATACMS-ohjuksia

Yhdysvalloissa on käytössä varsin laaja MLRS-ammus-

MLRS M270-raketinheitinjärjestelmä, raskas raketinheitin (298 RSRAXH 06). Kankaanpää, Niinisalo 30.10.2008. Kuva: Puolustusvoimat/Juhani Kandell.

valikoima. Suomella on tois-taiseksi tarjolla vain kaksi: Harjoitusraketti ja AT2-miinaraketti, jonka kuormana on 28 panssarimiinaa. Sen kantama on noin 40 km. Raketit on tehtaalla pakattu kuuden raketin kasetteihin, joita laukaisualustalle sopii kaksi. Vaunun kolmen hengen miehistö pystyy vaihtaman 2.3 tonnin kasetin noin neljässä minuutissa. Ammunta-arvot saadaan tulenjohtolta ja vaunun tietokone laskee raketille ammunta-asetukset. Lentorataa ei voida enää korjata lennon aikana.

Vaunu voidaan myös ladata M30 GMLRS -raketein, joitten lentorataa voidaan muuttaa pienin, raketin etupäässä olevin siivikkein. Muutosarvot välitetään raketille GPS/Intertia -ohjauksella. Ohjattavien raketien kantomatka voi olla

satakin kilometriä. Tehokkain MLRS-lavetilta ammuttava ase on ATACMS-ohjus, jonka kantomatka voi ylittää yli 300 kilometrin. ATACMS-kaseteissa on vain yksi ohjus kussakin. Suomi kuitenkin vasta opettelee raketien käyttöä ja opetusvälineenä on käytetty myös tšhekkiläistä 122 RAKH 88-heitintä.

Operatiivinen porras näkee tositilanteessa parhaaksi ammuksiksi ATACMS-ohjuksen. Siitä on valmistettu lukuisia eri variaatioita taistelutilanteen vaatimusten mukaan. Sotilasiantuntijat pitävätkin ATACMS-ohjuksia tärkeimpänä ammustyypinä, jota MLRS-kalustolle kannattaisi ja olisi syytä hankkia, kun puolustusvoimien iskukykyä kehitetään. Hankinnossa ilmeisesti kuitenkin tullaan törmäämään rahan lisäksi po-

liittisiin esteisiin, sillä *Pietari* olisi jo rakettien kantomatkan sisällä.

Raketinheittimistöä päivitetään

Sota-ajan organisaatiossa raketinheitinpatteristo koostuu kahdesta neljä heitintä käsittävistä jaksesta eli patteristossa on kahdeksan heitintä. Patteriston kokonaisvahvuus olisi noin 200 miestä ja sen käytössä noin 80 ajoneuvoa. Hankitut 22 heitinvaunua mahdollistaisivat siten kolmen sotavahvuisen patteriston perustamisen. Raketinheittimistöön päivitys on jo käynnistetty ja ohjelmassa vähennetään tähtäämis- ja lataamisaikaa, pienennetään opeointi- ja huoltokustannuksia, tehostetaan GPS- ja Inertia-paikannuskykyä ja päivitetään elektroniikkaa. Koko päivitysohjelman hinta on 40 miljoonaa euroa, eli kolmanneksen suurempi kuin koko kaluston alkuperäinen hankintahinta.

Rakettiaseet ovat osoittautuneet varsin käyttökelpoisiksi. Nykyisin suurin osa niistä on rakennettu pyörälustoilta, jolloin laukaisulaitteista on tullut kevyehköjä ja hinnaltaan edullisia. Näitten pyörävetoisten aseitten esiäiti oli toisen maailmansodan legendaariset *Stalinin urut*, jotka 'soittivat kuolemaa' itärintaman saksalaisjoukoille. Stalinin urut, BM-13 Katjusha, oli rakennettu 6x6 maastokuorma-auton rungolle ja itse aseessa oli 16 rakettia. Sen vaikutus pohjautui sekä rakettien räjähdysvoimaan että ääniefektiin, joka herätti erityistä pelon tunnetta.

Kaikki suurvallat ja joukko pienempiäkin valmistavat nykyisin rakettiaseita ja niiden kirjo on laaja. Rakettien läpimitat vaihtelevat välillä 107-425 mm ja laukaisualustat on asennettu 4x4, 6x6 tai 8x8 maasto-ajoneuvoihin. Ka-

seteissa on 4-40 laukausta ja lennonaikaiseen ohjaukseen käytetään GPS/Inertia -järjestelmiä. Yleensä raketit on tarkoitettu lähitoimintaan noin 30 km asti, mutta useilla jär-

Stalinin urut toiminnassa Berliinissä huhtikuussa 1945.

jestelmillä pystytään ampu- maan myös ohjuksia, joitten kantomatkaksi mm. kiinalaiset ilmoittavat jopa 400 km. Tulenjohtossa yhä keskeisemmiksi ovat nousseet erilaiset UAV-koneet, joita ohjataan paikallisesti tai sitten tulenjohto liittyy laajempaan lentotiedusteluun.

And the rockets' red glare

Yhdysvaltojen asevoimilla on käytössään kuusi, seitsemän erilaista rakettiasejärjestelmää. Niistä uusimpia on 2005 käyttöön otettu HIMARS, joka on M270 MLRS -raketinheittimen pikkuveli. Se on rakennettu viiden tonnin 6x6 maastokuorma-auton rungolle. Se käyttää samoja ampumatarvikkeita kuin M270 MLRS, mutta kapasiteetti on vain puolet M270 MLRS:n kapasiteetista: Lataus on yksi kauden raketin kasetti tai yksi ohjuskasetti. Rakettien ampumominaisuudet ovat samat kuin M270 MLRS:n a-tarvikkeissa, lisänä vielä mahdollisuus käyttää sitä maasta ammuttavan AMRAAM it-ohjuksen laukaisualustana. Helmikuussa kerrottiin, että Yhdysvallat aikoo hankkia 375 HIMARS

-järjestelmää. M270 MLRS -vaunuja sillä tuhatkunta.

Merkittävää on HIMARSin suhteellinen keveys, 10 900 kg, mikä mahdollistaa sen kuljetuksen laajasti käytetyssä C-130 kuljetuskoneessa. Miehistöä on kolme ja matkanopeus tiellä 85 km/t sekä toimintasäde 480 km. Rakettien käsittely on tehty niin helpoksi, että ääritapauksessa yksi mies pystyy vaihtamaan ammuskasetin. HIMARS on myös nopea ja saatuaan maalin koordinaatit, se pystyy avaamaan tulen 16 sekunnissa. Heittimen tietokoneeseen voidaan maalit määrittää myös etukäteen, jolloin se on valmis toimintaan heti saatuaan tulenavauskäskyn.

Suomella vähemmän aseita, mutta enemmän tehoa

Kun nyt puhutaan tykistöstä, ei puhuta vain tykeistä, kranaatinheitimistä ja raketeista, vaan kokonaisuuteen kuuluvat myös orgaaninen tulenjohto sekä integroitu johtamis- ja tiedustelujärjestelmä.

Tulivaikutukseen on tullut merkittävästi lisää syvyyttä, kun tykistöohjusten kantomatka ylittää jo 300 km. Kehitys on johtanut siihen, että nyt Suomella on vähemmän aseita, mutta enemmän tehoa. Näin tykistön merkitys varsinkin kaukotoiminnassa tehostuu. Tykistön toimintaa seuranneet ovat kuitenkin olleet huolestuneita siitä, että ampuvaan kalustoon on panostettu enemmän kuin maalitukseen, joka varsinkin kaukotoiminnassa on keskeistä.

Niinialossa on jo muuttaman vuoden harjoiteltu UAV-lennokkien käyttöä maalituksessa, mutta muutama lennoki ei tee kesää, kun ajatellaan koko tykistöä, koska UAV:t ovat lähinnä vain harjoittelua varten. Parannusta näyttäisi kuitenkin olevan tulossa, sillä maailmalla kerrottiin viime joulukuussa, että puolustusvoimat on pyytänyt tarjouksia lennokkitason UAV-järjestelmistä viideltä tunnetulta valmistajalta. Kyseessä on 30-45 järjestelmää ja niiden hinnaksi arvioidaan 25 miljoonaa euroa. Tarjousten piti tulla perille helmikuussa ja tarkoitus on, että esivalinta eli ns. *short list* julkaistaisiin huhtikuussa. ISR-kapasiteetin kasvattaminen täydentääkin merkittävästi Suomen tykistön kokonaisu-tehoa. ■

AMOS = Advanced Mortar System

AMRAAM = Advanced Medium-Range Air-to-Air Missile

ATACMS = Army Tactical Missile System

GMLRS = Guided Multiple Launch Rocket System

ISR = Intelligence, Surveillance, and Reconnaissance

MLRS = Multiple Launch Rocket System

RSRAKH = Raskas Raketinheitin

UAV = Unmanned Aerial Vehicle

Tykistöprikaatin Kilta lähellä sydäntä

TEKSTI JA KUVA: SIRKKA OJALA

Tulikomentoja-lehti haastatteli teollisuusneuvos Matti Niemeä tämän täyttässä 75 vuotta. Suomen kohtalonvuodet ja teollisuuden nousu ovat osa hänen tari-naansa.

Joulukuun 19. päivänä 2010 teollisuusneuvos **Matti Niemi** täytti 75 vuotta, mitä ei helpolla uskoisi. Matin yksi salaisuus on varmasti ollut se, että hän on saanut tehdä elämänsä ajan työtä, joka on ollut mieleistä sekä antoisaa ja varmasti myös positiivinen elämänasenne on ollut hyödyksi. Päivät kuluvat edelleen monenlaisissa toimissa, Niemen Tehtaitten raaka-aineostoissa, paikallisten Sotaveteraanien toiminnassa ja usein myös Vammalan Seudun Tykistökillan kiltaveljet ja -sisaret kokoontuvat Rautajoen kartanoon suunnittelemaan killan toimintaa.

Matti ja **Sirkka Niemen** koti on Rautajoen kartano, jonka kunnostustyö vei heiltä viisi vuotta. Työ oli kuitenkin vaihan arvoinen, sillä lähes rappioutilasta kunnostettu kartano on tänään todella kaunis, kartanon aikakauden sopivine huonekaluineen, esineineen ja tekstiileineen.

Niemen Tehtaat elämäntyönä

Niemen Tehtaat on vanha ja merkittävä huonekalujen valmistaja. Yritys on ollut samalla suvulla yli 110 vuotta, puuta on jalostettu jo kolmella vuosisadalla ja neljässä polvessa. Tehtaan toiminta alkoi Matin isoisän **Wilho Niemen** pienessä torpassa polkusorvin äärelä vuonna 1898, jolloin yhtenä tuotteena olivat puunapit. Monet saattavat muistaa kaksikymmentäluvulla tuotantoon otetut leikkikalut ja ensimmäiset elinvuotensa monet ovat nukkuneet Niemen sängyissä. Matkan varrella yritysyhmään on tullut myös me-

talliteollisuutta ja nykyään ka-uimmainen teollisuuslaitos on aina Vietnamissa asti.

Kirje kotoa muutti kaiken

Matti oli päättämässä opintojaan Teknillisessä Korkeakoulussa vuonna 1962, kun sai isältään kirjeen Vammalasta. Matin isä, viisi vuotta sodassa ollut veteraani esitti, että Matti tulisi Vammalaan jatkamaan edellisten sukupolvien työtä Niemen Tehtailla. Matti päätti lähteä isän avuksi ja tohtorin väitöskirja jäi tekemättä. Matti ei ole kuitenkaan katunut yrittäjäksi ryhtymistään ja vetovastuu siirtyi hänelle kokonaan vuonna 1965 isän äkillisen kuoleman jälkeen. Vaikka Matti luovutti tehtaitten johdon pojalleen jo vuonna 1989, hän hoitaa edelleen moninaisia tehtäviä mm. koivutukki- en oston ja lähiseutujen metsänomistajat ovatkin tuttuja pitkältä ajalta. Kauan suvussa olleen kotitilan viljelykset sekä Rautajoen oston mukanaan tuomat pellot vaativat myös huolenpitoa, joten aika kuluu rattoisasti kevään syksyyn kylvö- ja puintitöissä.

Isänmaallisuus kulkenut suvussa

Maanpuolustusaate lähti jo kotoa, Matin isä palveli tykistössä ja oli sekä talvi- että jatkosodassa. Isä ei paljon sodista puhunut, mutta isän rintamalta kotiin lähettämät kirjeet ovat säilyneet. Matin oma tykistöharrastus sai ensisysäyksensä Niinialossa vuonna 1954 jolloin hän astui vapaaehtoisena asepalvelukseen,

KTR2:n tykkipatteriin ja oli RUK:ssa kurssilla 84. Tykistöprikaatin Killan puheenjohtajana hän on ollut yhden jakson, hallituksen jäsenenä ja Vammalan Seudun Tykistökillan puheenjohtajana useita vuosia. Hänen aloitteestaan perustettiin pääkilttaan stipendirahasto, joka myöntää stipendejä kotiutuville, hyvin menestyneille tykkimiehille. Matti lahjoitti rahaston alkupääoman omista varoistaan.

Killassa kaikki ovat tasa-arvoisia

Kiltatyö on erittäin mielekäs, sillä killassa kaikki tekevät tasavertaisesti maanpuolustustyötä sotilasarvoon ja sukupuoleen katsomatta. Vammalan killan jäsenmäärä on kasvanut tasaisesti viime vuosina ja mukaan toimintaan on liittynyt runsaasti myös kiltasisaria. Killan toiminta on aktiivista ja kiltalaiset viihtyvät hyvin yhdessä ja myös nuoria on liittynyt mukaan toimintaan. Viime kesänä kiltalaiset kunnostivat Rautajoen kartanon pihassa olevan tykin 152 H 38 nro 870 Matti Niemelle syntymäpäivälahjaksi. Kilta tekee myös maanpuolustushenkisiä retkiä ja viime vuonna vierailtiin Marskin majalla, Ilmatorjuntamuseossa ja Syvärannan Lottamuseossa. Kiltapäivien järjestelyihin Niinialossa osallistuu säännöllisesti 20-30 jäsentä.

Monia luottamustehtäviä

Työvuosiensa aikana Matti toimi aktiivisesti kunnalliselämässä, kaupunginvaltuuston jäsenenä sekä puheenjohtajana teknisessä lautakunnassa, ammatillisen koulutuksen kuntayhtymässä ja puhelinyhtiössä. PK-teollisuuden luottamustehtävien lisäksi hän on työskennellyt Valtion Takuukeskuksen johtokunnassa, Finnverassa, KTM:n eri työryhmissä ja Teollistamisrahastossa. PK-teollisuuden skandinaavisen katto-organisaation

puheenjohtajana toimiessaan ja sitä kautta eri tilaisuuksiin osallistuessaan ovat Matin mieleen erityisen mieleenpainuvasti jääneet tapaamiset **Kaarle Kustaan, Margareeta II:n** ja prinssipuoliso **Henrikin** sekä **Vigdís Finnboga-dóttirin** kanssa.

Vapaa-aika kuluu lukiessa

Vapaa-aikaansa Matti viettää usein kirjojen parissa ja erityisesti häntä kiinnostaa poliittinen historia. Kesäisin Sirkka ja Matti Niemi autoilevat kotimaassa, vierailukohteina ovat usein kirkot ja sankarihaudat. Yhtenä monista kunnianosoituksista hänen maanpuolustustyötään kohtaan Tykkimiehet ry myönsi Matti Niemelle 26.11.2010 tykkimiesmitalin kultaisella soljella hänen ansiostaan maanpuolustustyössä.

Maanpuolustustyö jatkuu

Sotaveteraanit ovat kohtaan keskuudestamme, kuten myös ne jotka ovat eläneet sodan aikaa. Haasteellinen tehtävämme on välittää nuoremalle sukupolvelle, ettei itsenäisyytemme ja nykyinen hyvinvointimme ole itsestään selvä asia. Työsarkaa on tässä riittävästi kaikille maanpuolustusjärjestöille ja myös Tykistöprikaatin Kilta on mukana tässä työssä, toteaa Matti Niemi. ■

Pelaamisen sietämätön keveys

TEKSTI: LAURI HAAVISTO

Yhä useampi lapsi, nuori ja aikuinen viettää aikaansa pelaamalla netissä. Harrastus voi helposti viedä kymmeniäkin tunteja viikossa. Mikä sitten pelaamisessa viehättää?

YOU FUCKING LOW LIFE! Pitkän pelisession jälkeinen viesti tuijottaa minua ruudusta kolmen aikaan yöllä ja se on mitä ilmeisimmin lähetetty pelityylini vuoksi *Call of Duty: Modern Warfare 2*:ssa. Henkilökohtaisesti tykkään käyttää rynnäkkökiväärin alle kiinnitettyä kranaatinheitintä, jota kutsutaan tuttavallisemmin myös *noobtubeksi*. Sen käyttö voidaan tulkita amatöörimäiseksi ja ilmeisesti olin pelissä tappanut jonkin pelaajan sillä niin monta kertaa, että sietoraja oli ylittynyt. Pelaaminen herättää itsessänikin joskus suuria tunteita, mutta vielä en ole alkanut lähetellä haistatte-luja kanssapelaajilleni.

Pelaamisen perusteet

Lyhyesti ilmaistuna pelejä voi pelata netissä tietokoneella tai pelikonsolilla. Itse pelaan vain *Playstation 3*:lla ja vain räiskintäpelejä kuten *COD*:ia tai

Battlefield Bad Company 2:sta. Kyseisissä peleissä ollaan sotilas, jonka tehtävänä on ampua muut tai esimerkiksi vallata tukikohta. Näkymä on kuvattu sotilaan silmien kautta eli kyseessä on niin sanottu *first person shooter*. Peleissä on toki yksinpelit, mutta niiden varsinainen idea on pelata toisia ihmisvastustajia vastaan netissä, jossa voi parhaimmillaan olla useita kymmeniä samassa taistelussa. Peliin suosiota on turha vähätellä, sillä esimerkiksi *Modern Warfare 2*:ta myytiin vuonna 2009 ensimmäisen päivän aikana 400 miljoonan dollarin edestä eli noin viisi miljoonaa yksittäistä kappaletta.

Riippuvuutta aiheuttavaa

Mikä sitten tekee pelaamisesta harrastuksen, johon on valmis laittamaan satoja tunteja elämästään. Ensinnäkin itse olen 1970-luvulla syntyneenä sitä

sukupolvea, joka vietti lapsuudesta ison osan pelaamalla tietokoneella esimerkiksi *Wolfensteinia* ja *Doomia*. Lukiossa vietimme jo iltoja pelaten sisäisessä verkossa ja myöhemmin sitten internetissä. Nykyisin monella ystävälläni on esimerkiksi PS3 ja pelaamme yhdessä iltoisin. Mahdollisuus pelata yhdessä kavereiden kanssa on iso osa pelien viehätystä. Yhteydenpito sujuu näppärästi langattomien headsettien kautta ja huudot VARO, EIKU VASEMMALLA TOSTA TANKISTA ja VOI V**** MÄ KUOLIN TAAS tulevat useampaan kertaan kuulokkeista pelin aikana.

Lääkintämies, tarkk' ampuja, pioneeri, jääkäri

Hahmon valinta on tärkeä osa peliä. Esimerkiksi BF Bad Company 2:ssa voit valita, *assault*, *engineer*, *medic*, tai *recon* hahmojen välillä, joilla kaikil-

la on erilaiset erikoiskyvyt ja vaihteleva aseistus. Esimerkiksi *engineer* saa singon, jolla tuhota tankkeja ja *medic* taas voi herättää juuri kuolleita henkiin *shock padeilla*. Tämä lisää pelin kiinnostavuutta, koska eri hahmoluokilla ja erilaisilla aseilla saa paljon vaihtelua pelikokemukseen. Lisäksi pelissä on mahdollisuus myös lentää esimerkiksi helikopterilla tai huristella tankilla tai vaikkapa vesiskootterilla. Lukuisat eri kentät tekevät pelikokemuksesta aina erilaisen.

Miksei tykkimiehenä voi pelata?

Kun eri hahmoja on tarjolla ja paljon erilaista kalustoakin, niin mikseivät sitten tykkimiehet ole edustettuina. Varmastikin siitä hyvin yksinkertaisesta syystä, että tykkimiehenä pelaaminen olisi luokattoman tylsää. Tykin lataaminen ja sillä ampuminen tarkasti parinkymmenen kilometrin päähän vain ei ole sellaista, mistä pelissä saa adrenaliinitason nousemaan. Kaikkien räiskintäpelien idea on, että pelaaja näkee ketä ampuu ja kuoleeko vastustaja vai ei. Sinänsä esimerkiksi *recon* hahmolla on mahdollisuus ampua kranaatinheitinkeskityksiä, mutta niitä ei ole jatkuvasti tarjolla ja siinäkin hän toimii tulenjohtajan roolissa. Tykkimies onkin pelien statisti, jonka jäljet näkyvät ja kuuluu ruudulla rakennusten pirstoutuessa kranaattien osuessa, mutta jota itseään ei ikinä pelissä näy.

Bad Company 3 odotellessa

Playstation Network on tätä kirjoittaessa ollut kaatuneena jo useamman viikon, joten pelaamisen tilalle on pitänyt kehitellä sijaistoimintoja. Pahimpiin vieroitusoireisiin auttavat Korkeajännitys sarjakuvat ja Taistelutoverit tv-sarja (josta arvostelu myös tässä lehdessä). Seuraava osa Bad Company pelisarjaan pitäisi tulla syksyllä ja sitä odotellessa voi vaikka pelata yksinpelit kaikista hyllyssä pölyttyneistä peleistä vielä kerran lävitse. ■

Viron vapaustaistelun museo - Eesti Vabadusvõitluse Muuseum

TEKSTI JA KUVAT: JYRI VILAMO

Tallinnasta runsaat 10km itään on Lagedin kylä Harjumaalla, jossa sijaitsee Viron vapaussodista kertova museo. Museon ylläpitäjä on Johannes Törs, joka esittelee asiantuntevasti museotaan vierailijoille.

Museolle löytää perille opasteitten avulla Tallinnaa kiertävältä numero 11 maantieltä. Pienen pieni hiekkatie vie museolle, tosin tietä ajaessa alkaa ihmetellä löytyykö periltä museota lainkaan. Lopulta saavutaan museon parkkipaikalle ja edessä avautuu joki, jonka ylittää vaikuttava vartiotornein varustettu riippusilta.

Museo tarkoin vartioitu

Sähköportin avautuessa meidät ottaa museon pihalla vastaan vartiokoiran haukunta. Ulkona on runsaasti erilaisia ajoneuvoja ja muuta sotakalustoa. Valitettavasti useimpien kunto ei ole kaksinen, mutta osalla voi ajaa maksua vastaan pihapiirissä. Itse museo on ulkopäin tavallisen omakotitalon näköinen rakennus ja ovelle saapuessamme isäntä ottaa meidät ystävällisesti vastaan. Johannes kierrättää vieraita ympäri taloa kertoen mitä mielenkiintoisimpia tarinoita Viron vaiheista viime vuosisadalla. Museossa on runsaslukuisesti esineistöä, valokuvia ja kirjoja. Tunnin esittelykierron vierähtää hetkessä.

Pohjan pojat esillä

Alakerran kellarista löytyy kaksi huoneellista museoesineitä ja sotakalustoa. Isännän esitellessä museota puhe on vi-

ron ja suomen sekoitusta, josta pääasia tulee kyllä ymmärretyksi ilman vironkielen taitoa. Museossa on myös oma talvisota-aiheinen installaatio ja vitriinejä eri maiden vapaaehtoisista sotilasta Viron vapaussodassa. Suomalaisista on luonnollisesti laajin esittely ja Pohjan poikien vaiheet tulevat tutuiksi. Neuvostoajalta on myös runsaasti esineistöä ja kuvitusta.

Uusi näyttely tulossa

Kierroksen lopuksi jäämmen nauttimaan illallista alakerasta löytyvästä kellariravintolasta. Pihvit ja perunat maistuvat kera vodka ryyppyjen ja vierailun kustannukset jäävät sangen kohtuuhintaisesti alle kymmeneen euroon per mies.

Johanneksen hyvästellessä meitä, huomio kiinnitty

Näyttely ja Johannes Tör.

museorakennuksen takana harjakorkeudessa rakennusvaiheessa olevaan toiseen taloon. Kysymme mitä siihen ollaan rakentamassa. Johannes vastaa, että hän laajentaa näyttelyään koskemaan itsenäisen Viron sotilaiden vaiheita Irakin ja Afganistanin sodissa. Tämä tarkoittaa ehdottomasti sitä, että paikalle on tulnava myöhemmin uudestaan.

Vierailu sovittava etukäteen

Johannes Törsin museolle ei kannata suunnata ilman etukäteen sopimista. Museo on avoinna vain ennakkovarauksesta ja vierailua varten kannatta kerätä kasaan isompi ryhmä. Johannekseen saa yhteyttä sähköpostitse: evvml@hot.ee ■

Vedettävät tykit

Yhdysvaltain Puolustusministeriö on tilannut BAE Systemsiltä 46 kpl M777-haupitsia. Tällä tilauksella kyseisten haupitsien kokonaistilauksmäärä nousee 1001:een. (Jane's News Briefs thisweek@janes.com, 24.2.2011)

Kanadan Armeija aikoo hankkia yhteensä 36 vedettävää kevyttä 155 mm M777-haupitsia. Tähän mennessä se on ottanut käyttöön 12 tykkiä. (Jane's Defence Weekly, 12 January 2011)

Intian 400 raskaan 155 mm vedettävän kenttätykin hankinta on edennyt uuteen tarjouspyyntövaiheeseen. Tarjouksia pyydetään ainakin BAE Systems-yhtiöltä sen FH-77 B05 L52-tykistä ja STK-yhtiö on valmistautunut tarjoamaan kehittämäänsä IFH2000-tykkiä. (Jane's Defence Weekly, 2 February 2011)

Ajoneuvotykit

Sagem on voittanut kilpailun, jolla se toimittaa SIGMA 30 paikantamis- ja suunnastuslaitteet 48:aan BAE Systemsin Archer-ajoneuvotykkiin, jotka tullaan toimittamaan Ruotsin ja Norjan armeijoille. (Military Technology, 3/2011)

Nexterin oli tarkoitus toimittaa Ranskan armeijalle viimeiset sen tilaamista 77 CAESAR-ajoneuvotykistä maaliskuussa 2011. Ensimmäiset aseet toimitettiin kesäkuussa 2003 ja varsinaiset sarjatoimitukset aloitettiin heinäkuussa 2008. Ranska käyttää seitsemää asetta Afganistanissa ja viittä Libanonissa. Muita käyttäjiä ovat Thaimaa (6 kpl) ja Saudi-Arabia (100 kpl tilaus). (Jane's Defence Weekly, 9 March 2011)

Kiinalainen Norinco on tuonut 155 mm 52 kaliiperin SH1-panssarihaupitsinsa IDEX-näyttelyyn. Ase on sijoitettu 3-akselisen ajoneuvon päälle. Norinco väittää, että suurin kantama rakettiväestisellä perävirtausyksiköllä varustetulla ammuksella on 53 km. Järjestelmällä voidaan ampua myös laser-ohjautuvia ammuksia. (Jane's Defence Weekly, 2 March 2011)

Tykkien ampumatarvikkeet

Italia jatkaa yksinään jo useita vuosia jatkunutta pitkän kantaman Vulcano-ammusprojektia huolimatta Espanjan vetäytymisestä hankkeesta. (Jane's News Briefs thisweek@janes.com, 12.4.2011)

Perussuunta 2011 -kilpailu

TEKSTI JA KUVA: JYRI VILAMO

Kenttätykistökerho suuntasi jo seitsemättä kertaa Viron Tapaan, tykistökoululle 20.-22. maaliskuuta järjestettävään Perussuunta kilpailuun.

Kahdeksan hengen joukko koostui yhtä lukuunottamatta kokeneista kisaajista. Ensiker-talaisuus ja nuoruus olivat kuitenkin tällä kertaa valttia, kun 24-vuotias reservin vänrikki **Jarmo Keto** sijoittui suomalaisista parhaiten, neljännelle sijalle. Pronssimitali oli enemmän kuin lähellä, sillä tasapisteissä virolaiselta kilpakumppanilta löytyi yksittäisistä lajeista parempi sijoitus, joka ratkaisi himmeimmän mitalin kohtalon. Kilpailun voitossa kokemus oli valttia ja mestaruus meni jo neljättä kertaa virolaiselle **Hannes Möllitsille**.

Useita eri taitoja testattiin

Virolaiset isäntämme olivat tällä kertaa koonneet kokelman lajeja, jotka mittasivat tykistö- ja yleissotilaallista osaamista kattavasti. Kilpailulajeja olivat: Ilmakivääriammunta,

Galil rynnäkkökiväärin purku, kokoaminen ja turvatarkistus, kaluston tunnistus, suunnistus, suuntakehällä sunnan mittaaminen, tasotehtävän laskeminen, etäisyyden mittaaminen piirukolmion avul-

la, tykin suuntaus, sekä Harris tykistöradion käyttökuntoon laitto ja yhteyden ottaminen.

Ensi vuonna uudestaan

Paluumatkalla suomalaiset poikkesivat tutustumaan Viron vapaussodista kertovaan museoon *Lagedissa*, 10 kilometrin päässä Tallinnasta. Kyseinen museo oli erittäin mielenkiintoinen ja valotti veljeksansam-

me kohtalon hetkiä menneellä vuosisadalla, museokäynnistä löytyy juttu ohesta. Ensi kevättä ja Perussuunta 2012 tapahtumaa odottaessa, suomalaiset ja virolaiset tykkimiehet kilpailivat keskenään Niinisolassa, Hedberg-tapahtumassa huhtikuussa. ■

Tykinsuuntausrastilla ei sää suosinut

UUTISIA

Pääsykokeisiin valmistautuminen

Pääsykokeisiin valmistautuminen kasarmilla voi tuntua mahdottomalta. Häiriötekijöitä on useita, eikä lukeminenkaan aina rankan päivän jälkeen maita. Unelmien vuoksi on nähtävä vähän vaivaa.

Joillakin opiskelualoilla luetaan hyväksi varusmiespalveluksen aikana suoritettu johtajakoulutus. Tästä on opiskelupaikkakohtaisia eroja, jotka kannattaa varmistaa opiskelupaikasta.

Puolustusvoimat pyrkii kannustamaan ja tukemaan varusmiesten pyrkimyksiä hakea opintoihin palvelusajana. Varusmiesten käyttöön tarjotaan esimerkiksi hiljaisia tiloja, joissa voi rauhassa kes-

kittyä pääsykoemateriaaliin. Todellisen kipinän opiskeluun pitää lähteä itse varusmiehestä.

Tykkimies **Janne Pihlaja** suorittaa palvelustaan Upinniemiessä meripioneerina. Sen ohessa hän valmistautuu kauppatieteellisen alan yhteisvalintaan. Opinahjoja on monia, mutta päätätymässä on Vaasa.

– Haluaisin vähän kauemmaksi Uudeltaamaalta. Vaasa

tuntui myös helpoimmalta, Pihlaja perustelee.

Pääsykoemateriaalin lukemiseen on hänen mielestään tarjolla riittävästi aikaa. Meripioneerit ovat esimerkiksi saaneet luvan lukea pääsykoekirjoja päivystysvuoron aikana.

Pihlaja viihtyy hyvin armeijassa. Hänen mielestään armeija tarjoaa riittävät mahdollisuudet opiskelupaikan hakemiseen, esimerkiksi myöntä-

mällä lomaa pääsykokeisiin. Tärkeintä kasarmilla opiskelemisessä on varusmiehen oma itsekuri.

Pihlaja ei ota paineita valintakokeista. Yhdeksän kuukautta palvelevana miehenä hänellä on armeijan jälkeen lähes varma välivuosi edessään. Hän on myös varma siitä, ettei halua opiskella mitään muuta alaa. Pihlajan mielestä armeija ei myöskään ole vienyt hänen mahdollisuuksiaan menestyä kokeissa.

– Uskon menestyväni pääsykokeessa paremmin, kuin jos olisin nyt siviilissä, hän arvioi. Opiskelurutiini on tullut takaisin.

Tykistöseminaari Hämeenlinnassa

”Vaik on synkeä yö tykki leimua lyö”

TEKSTI: PEKKA MAJURI JA JYRI VILAMO

Tykkimiehet Ry:n puheenjohtaja Jouko Alasjärvi.

Helsingin Reserviupseeripiirin Kenttätykistökerho, Uudenmaan Tykistökilta ja Suomen Tykistömuseo tekivät yhteistyössä Suomen kenttätykistön ja koko tykistöjärjestelmän kehittymistä viimeisen 60 vuoden aikana käsittelevän kirjan ja seminaarin. Kahden vuoden työ saatiin päätökseen seminaarissa Tykistömuseolla 5. maaliskuuta.

Kenttätykistön historiasta on kirjoitettu paljon ja oli suuri haaste löytää tykistön käyttöperiaatteista, koulutuksesta ja materiaalisesta kehittämisestä jotakin uutta jo aikaisemmin esitettyyn. Seminaarin saama suuri suosio kertoi osaltaan, että kiinnostaviin aiheisiin oli pureuduttu.

Toimikuntaa perustamassa

Projektia käynnistettäessä valittiin julkaisutoimikuntaan

kokenut tykkimiesten joukko. Puheenjohtajana toimi eversti evp. **Esko Hasila**, jonka viimeinen palvelustehtävä puolustusvoimissa oli tykistön tarkastaja. Toimikunnan muut jäsenet olivat Kenttätykistökerhosta ja Uudenmaan Tykistökillasta **Esa Rahkonen**, **Jyri Vilamo** ja **Kai Ahotupa**, Suomen Tykistömuseosta tutkimusjohtaja **Lauri Haavisto** ja Maanpuolustuskorkeakoululta eversti **Pasi Kesseli**. Kirjan päätoimittajaksi toimi-

kunta valitsi eversti evp. **Pekka Majurin**.

Artikkelien kirjoittajiksi valittiin aihepiirin parhaat asiantuntijat. Yksi tärkeä valintaperuste oli, että kirjoittajat ovat olleet pitkään mukana johtamassa ja kehittämässä Suomen kenttätykistöä. Kirjoittajien vahva rooli näkyy siten, että artikkeleihin tavoiteltu uusi näkökulma perustuu pääosin heidän henkilökohtaiseen näkemyskseen ja kokemukseen sa kenttätykistöstä.

Kylmästä sodasta 2000-luvulle

Kirja kuvaa Suomen kenttätykistön kehittymistä erillisten aselajien ja toimialojen toiminnasta kokonaisjärjestelmäksi. Artikkeleissa luodaan katsaus tilanteeseen toisen maailmansodan päättyessä, käsitellään kylmän sodan aikana ja sen jälkeen tapahtunut kehitys, sekä arvioidaan 2000-luvun alun tilannetta ja tulevaisuuden näkymiä.

Kirja antaa selkeän kuvan tykistöjärjestelmämme merkittävästä roolista Suomen sotilaallisessa maanpuolustuksessa. Järjestelmän kehittäminen on integroitu osaksi maavoimien kokonaiskehittämistä, mutta perusasetelma on säilynyt muuttumattomana. Joukkomme raskas epäsuora lähitulituki ja syvälle vastustajan ryhmittymiseen ulottuva tulivaikutus on levännyt ja lepää edelleen tykkimiesten harteilla.

Jatkoa toivottiin

Lauantaina 5.3.2011 järjestettiin liki kaksi vuotta kestäneen projektin huipentuma – seminaari. Suomen Tykistömuseo Hämeenlinnassa oli luonnollinen valinta tapahtumapaikaksi tälle arvokkaalle tilaisuudelle. Paikalle saapui 90 kuulijaa ja saadun palautteen perusteella he saivat mitä halusivat. Järjestelijoille tuli lukuisia pyyntöjä tehdä jatkoa seminaarille. Teosta ”*Vaik on synkeä yö, tykki leimua lyö*” on saatavana Suomen Tykistömuseosta, Hämeenlinnasta 20 € hintaan. Toimittaminen onnistuu myös postitse. ■

Tykistöseminaariyleisöä. Kuva: Sirkka Ojala.

Kirjan ”Vaik on synkeä yö tykki leimua lyö” sisältö:

Jyri Vilamo, Markku Mantere: Kenttätykistökerho uudelle vuosituhannele
Vaikk’ on synkeä yö, tykki leimua lyö -

Tykistön kehittymien Suomessa kylmästä sodasta uudelle vuosituhannele

Pekka Visuri: Puolustusvoimien ja kenttätykistön asema kylmän sodan Suomessa

Jouko Alasjärvi: Tykistön käyttöperiaatteet ja Ammunnanhallinta

Kari Halonen, Jukka Sippola: Tykistö kouluttaa: Rovajärven merkitys, Vapaaehtoiset tykistöammunnat

Pekka Majuri: Mittaustiedustelusta Tiedustelujärjestelmäksi

Asko Sivula, Leo Ukkonen: Saksan kaupan vaikutus kenttätykistöön

Olavi Jäppilä: Kylmästä sodasta uudelle vuosituhannele

Lakeuden tykkimies

TEKSTI JA KUVAT: AKI KINNUNEN

Maanpuolustustyön ”Grand Old Man” Arvo Ala-Lahti kutsuttiin tämän vuoden maaliskuussa Tykkimiehet ry:n kunniajäseneksi numero 14. Aallon Patteriston perinnetoimikunta on hänelle ansaitusti suuri ylpeydenaihe.

Ala-Lahti aloitti maanpuolustustyön Ilmajoen suojeluskunnan poikaosastossa vuonna 1935 ja siirtyi varttuessaan Ilmajoen tykistöpainotteiseen suojeluskuntaan. ”En voi olla kyllin korostamatta suojeluskunnan merkitystä koulutuksen antajana sekä erityisesti isänmaallisen hengen luoja-
na”, sanoo Ala-Lahti painokkaasti. Talvisodan aika kului kotirintamalla ilmavalvonta- ja vartiotehtävissä, mutta jatkosodan alkaessa alaikäinen nuori mies palveli rintamajoukoissa, III/KTR 10:ssa vapaaehtoisena lähettinä. Varusmiespalvelus tapahtui Riihimäellä 1942–1943 ja rintamapalvelus Maaselän suunnalla mistä komennus Ptri/UK:uun Nii-

nisaloon, josta vänrikki Ala-Lahti ehti raskaisiin Ihantalan ratkaisutaisteluihin toimien I./RsPsto 22:n tulenjohtajana mm. Ämmävuorella Ihantalan kirkon pohjoispuolella.

Aallon Patteristo

Ilmajoen suojeluskunnan aluepäällikkönä toimi ennen sotia **P.G. Aalto**, saavuttaen toiminnallaan alaistensa luottamuksen. Talvisotaan ilmajokiset ja kurikkalaiset tykkimiehet lähitivät majuri Aallon johtamina osallistuen torjuntataisteluihin Kiviniemessä ja Vuosalmella. Jatkosodassa patteristo koostui yksinomaan ilmajokisista tykkimiehistä ja patteristo joutui jatkosotavuosien aikana taistelemaan taukoamatta etu-

Ryhdyks veteraanitykkimies Arvo Ala-Lahti taustanaan ”Bethlehem” ja Aallon Patteriston perinnetalo.

linjassa. Aallon patteristo eteni hyökkäysvaiheessa Kiteeltä Rauhanlahteen ja se taisteli asemasota- ja torjuntataisteluvaiheissa Karjalan kannaksella Vaskisavotan lohkolla, Siiramäessä sekä Talin seuduilla. Jatkosodasta palattiin Ilmajoen viljaville lakeuksille nyt everstiluutnantiksi ylenneen Aallon johdolla.

Perinnetoimikunta

Aallon Patteriston perinnetoimikunta on perustettu vuonna 1980 vaalimaan Aallon Patteriston tärkeää perintöä. ”Ensisijainen tavoite on vaalia ja säilyttää Aallon Patteriston perinteitä. Perinnetoimikunnan muita tehtäviä on yhteydenpito aseveljiin,

heidän merkkipäiviensä huomioiminen, sekä rajan taakse siirtyneiden muistaminen”, kertoo toimikunnan puheenjohtajana pitkän uran tehnyt Ala-Lahti. Paikka jossa hän puhuu vahvistaa perinteitten jatkumista sillä järjestö ylläpitää Ilmajoen museon alueella sijaitsevaa Aallon Patteriston perinnetaloa. Kaatuneen aseveljen perheelle vuonna 1942 rintamalla rakennettuun taloon on kerätty huomattavan paljon sotien aikaista esineistöä, niin patteriston sotatieltä kuin sotiin liittyviä karttoja ja kirjallisuutta. Sotatien kolme tykkimallia osoittavat yhä samaan perussuuntaan museon pihalla. Toiminnan näkyvimpanä muotona ovat asevelitapaamiset ja retket niin itärajan taakse, kuin muihinkin mielenkiintoisiin kohteisiin. Retkien mottona on aina ollut: bussi täyteen ja loput jonneen. Näin on vieläkin ja erityisesti nuoremmat ikäluokat ovat ottaneet asian omakseen. Perinteen ja perinnön siirrossa on Ilmajoella silmin nähty onnistuttu. ”Nuorempien ikäluokkien aktiivisuus pitää toimintaa yllä” korostaa Arvo Ala-Lahti tyytyväisenä.

Kunniajäseneksi tykistön päivänä

Ala-Lahti palkittiin Tykkimiesillan juhlallisuuksien yhteydessä Suomen Tykistön päivänä - tykistönkenraali Nenosen syntymäpäivänä 6. maaliskuuta, jolloin Tykkimiehet ry:n puheenjohtaja, prikaatikenraali Jouko Alasjärvi luovutti ilmajokiselle veteraanitykkimiehelle kunniakirjan ja Tykkimiehet ry:n standaarin. ■

Ala-Lahti, Arvo

Syntynyt 1924 Ilmajoella, rakennusmestari

- Valvojana ja vastaavana mestarina eri rakennusliikkeissä
- Oman rakennusliikkeen johtajana 1959-1993
- Reservin yliluutnantti 1972
- Lukuisia kunnallisia ja ammatillisia luottamustehtäviä
- Ilmajoen Reserviupseerikerhon perustajajäsen
- Lukuisten maanpuolustusjärjestöjen jäsen
- Aallon Patteriston perinnetoimikunnan puheenjohtaja
- Lukuisia kunnia- ja ansiomerkkejä, joista mainittakoon VR 4, VM2, Tykkimiesmitali hopeisen soljen kera, Pro Artilleriamitali ja Sotaveteraanien kultainen ansiomerkki

Aallon Patteristo

- Komentaja everstiluutnantti Paul G. Aalto 1904-1979, Ilmajoen suojeluskunnan aluepäällikkö, patteriston komentaja molemmissa sodissa
- Talvisodassa II/KTR 8 kalusto 76 K 02, jatkosodassa III/KTR 10 ja Kv Psto 24, kalusto hyökkäysvaiheessa 75 K 17 ”Bethlehem” ja torjuntataisteluissa vuonna 1944 105 H 37

Jonathan Szczechura ensimmäinen vasemmalta kuvassa.

Amerikkalainen tykkimies

TEKSTI: LAURI HAAVISTO

Jonathan Szczechura on 21-vuotias tykkimies Yhdysvaltain armeijassa. Tulikomentoja-lehti vaihtoi muutaman sanan nuoren sotilaan kanssa palveluksesta rapakon toisella puolella.

Elämä Suomen armeijassa on tuttua suurimmalle osalle täysi-ikäisistä miehistä, mutta millaista on palvella maailman mahtavimmissa asevoimissa? Muutama Yhdysvaltain suurlähetystöön lähetetty sähköposti myöhemmin, olen pääsemässä yhteyteen tykkimiehen kanssa. Sovin Yhdysvaltain länsirannikolla Washingtonin osavaltiossa sijaitsevan *Joint Base Lewis-McChordin* tiedottajan **Catherine Caruson** kanssa puhelinhaastattelun ja pääsemme tekemään jutun sotilaan elämästä.

18-vuotiaana armeijaan

Haastateltava **Jonathan Szczechura** on 21-vuotias *specialist* eli Suomen armeijan korpraalia vastaavassa arvossa oleva sotilas *Battery B, 5th Battalion, 3rd Field Artillery Regiment, 17th Fires Brigade*. Hänen kotinsa on *Dearbornissa, Michiganissa*, osavaltiossa, joka todennäköisesti tunnetaan Suomessa parhaiten *Detroit Red Wings* jääkiekkjoukkueesta. Jonathan on palvellut armeijassa jo lähes kolme vuotta ja liittyi suoraan *high schoolin* jälkeen 18-vuotiaana. Hän marssi itse värväystoimistoon ja ilmoitti halustaan palvella maataan. Toinen tärkeä tekijä värväytymisessä oli saada elämäkokemusta ammatissa, joka ei ole kaikkein ta-

vallisin. Palvelusta on vielä 2 vuotta jäljellä, ennen kuin on aika siirtyä uusiin haasteisiin.

Juustohampurilaisia Afganistanissa

Yhdysvaltain armeijassa palveleminen voi heittää sotaan toiselle puolelle maailmaa aina Afganistaniin ja Irakiin asti. Jonathan on kokenut jo sodan todellisuuden Afganistanissa. Armeijan koulutus on suhteellisen lyhyt suomalaisiin standardeihin verrattuna. Kymmenen viikon peruskoulutus, joka vastaa suurelta osin suomalaista alokasaikaa, kun sotilaille opetetaan perustaidot ja mitä on esimerkiksi sotilaallinen käytös. Tämän jälkeen tulee viiden viikon erikoistumisjakso, missä saa tarkemman koulutuksen tehtävänsä. Jonathanin tehtävä on *13M- Multiple Launch Rocket Systemin* ajajana toimiminen. Afganistan oli Jonathanin ensimmäinen matka ulkomaille, mutta kaikki oli tehty sotilaiden viihtyvyyden takaamiseksi. Ruoka oli kuin mistä tahansa keskiverrosta kaupungista hampurilaisineen ja tacoineen. Lisäksi nettiä sai käyttää vapaasti ja paljastui, että Yhdysvaltain armeijassa on *Facebookin* käyttäminen sallittua. Vuoden aikana oli myös kahden viikon loma Yhdysvalloissa.

Perinteet arvossa

Bull Runin ensimmäinen ja toinen taistelu Yhdysvaltain sisällissodassa, *San Juanin* kukkulan taistelu espanjalaisia vastaan 1898. Nämä ovat taisteluja joihin Jonathanin yksikkö on ottanut osaa ja jotka kerrotaan aina uusille sotilaille yksikössä, mottona on olla ensimmäisenä taistelussa. Perinteet ovat suomalaisillekin tärkeitä, mutta uskon vain harvan varusmiehen pystyvän sanomaan mihin taisteluihin oman joukon edeltäjät ovat osallistuneet. Amerikkalaisten menneitä taisteluja kunnioittava tapa tuo sotilaille myös ylpeyttä joukkoon kuulumisesta.

Yhdeksästä viiteen työ

Vapaa-aika Jonathanilla kuuluu salilla ja viikonloppuisin

kavereiden kanssa aikaa viettäessä. Kysyin häneltä mitä elokuvia hän suosittelee, jotka kertovat parhaiten Yhdysvaltain armeijasta. Itselleni nimittäin ensimmäinen mielikuva, joka tulee koulutuksesta helposti mieleen, on *Full Metal Jacketin* sadistinen kouluttaja. Jonathan ei pysty sanomaan mikä elokuva olisi lähellä, mutta toteaa, että vaikka sotilas onkin sotilaana 24 tuntia päivästä, on palvelus silti myös lähellä yhdeksästä viiteen olevaa normaalia työtä. Päivän loppu on vapaa-aikaa ja esimerkiksi perheelliset sotilaat voivat asua kasarmin ulkopuolella. Harva elokuva tavoittaa tätä normaaliuden tunnetta palveluksessa.

Hyvät etuudet

Armeija Yhdysvalloissa tarjoaa paljon etuisuuksia. Se tukee koulutuksessa, tarjoaa ilmaisen terveydenhuollon ja maksaa hyvää palkkaa. Monelle nämä syyt ovat tärkeimpiä, mutta puhuessani Jonathanin kanssa minulle jäi hänen isänmaallisuudestaan vahva käsitys ja siitä, että se oli päällimmäinen syy hänelle värväytyä. ■

Palkka Yhdysvaltain armeijassa

(Asumiskorvaukset Washingtonin osavaltion mukaan)

Palkkaan vaikuttaa moni tekijä, alla joitakin perustietoja

Peruspalkka alle 2 vuotta palveluksessa olleelle korpraalille	1915 \$
Peruspalkka 2 vuotta palveluksessa olleelle korpraalille	2014 \$
Peruspalkka 3 vuotta palveluksessa olleelle korpraalille	2123 \$
Ruokaraha kuukaudessa	325 \$
Asuminen varuskunnassa	ilmaista
Varuskunnan ulkopuolella yksin asuvalle korvaus	945 \$
Varuskunnan ulkopuolella asuvalle perheelliselle korvaus	1218 \$
Terveydenhuolto sotilaille ja hänen perheelleen	ilmaista

Lisäksi mahdollisuuksia bonuksiin esimerkiksi värväytyessä.

Tulikomentoja-lehden painajalla ympäristömerkkien käyttöoikeus

Tulikomentoja-lehden painajalle, Kirjapaino Uusimaalle, on myönnetty FSC ja PEFC ympäristömerkkien käyttöoikeus huhtikuussa 2011. Merkit kertovat vastuullisesta metsähoitosta ja paperin valmistukseen käytetyn puun alkuperästä. Samassa yhteydessä myönnettiin Tuusulan Lehtipainolle ensimmäisenä sanomalehtipainona Suomessa Joutsenmerkki. Kirjapaino Uusimaa on toiminut Joutsenmerkitäytynä painolaitoksena jo vuodesta 2009. Tuusulan Lehti-

paino ja Kirjapaino Uusimaa ovat osa Suomen Lehtiyhtiymä konsernia.

Joutsenmerkin sekä FSC ja PEFC metsän alkuperämerkkien myötä Kirjapaino Uusimaa pystyy tarjoamaan sertifioidun, luotettavan ja ympäristöystävällisen tuotantoketjun aina metsästä valmiiksi painotuotteeksi asti. Tulikomentoja-lehdessä käytettävä paperi G-Print voidaan merkitä PEFC-merkillä sekä Joutsenmerkillä ja näin todentaa tuotantoketjun ympäristöystävällisyys.

PYÖRREMYRSKY, Puolustusvoimien sotaharjoitus 2011 kesäkuussa

Puolustusvoimien sotaharjoitus 2011 ”PYÖRREMYRSKY” kokoaa joukkoja maa-, meri- ja ilmapuolustuksesta sekä Rajavartiolaikoksesta yhteistoimintaan 6.-17.6.2011. Harjoituksen johtaa Puolustusvoimien operaatiopäällikkö, kenraalimajuri Mika Peltonen.

PYÖRREMYRSKY toteutetaan kahdessa vaiheessa. Harjoitustoiminta keskittyy ensimmäisen viikon ajan Lohtajan - Kauhavan alueelle sekä pääkaupunkiseudulle. Toisessa vaiheessa harjoitellaan Itä-Suomen Sotilasläänin alueella Taipalsaaren - Tuohikotin - Pahkajärven - Kouvolan sekä Haminan - Kotkan alueilla.

Puolustusvoimat ei järjestä vuonna 2011 perinteistä pääsotaharjoitusta kaikkine johtoesikuntineen. PYÖRREMYRSKY on yhdistelmä kotiutuvien varusmiesten sotaharjoituksia, kertausharjoituksia sekä puolustusjärjestelmää kehittävää pelitoimintaa.

Puolustusvoimien sotaharjoituksessa harjoitetaan reserviläis- ja varusmiesyksiköitä taisteluharjoituksissa niille tyyppillisissä tehtävissä sekä harjoitellaan eri johtoportaiden ja joukkojen operatiivista johtamista ja yhteistoimintaa.

Harjoitukseen osallistuu enimmillään noin 11000 reserviläistä, varusmiestä ja puolustusvoimien henkilökuntaan kuuluvaa.

PROTECT YOUR CAPABILITIES

SAAB DEVELOPS AND PRODUCES

ARTHUR Weapon Locating System. The combat proven radar is designed for Force Protection and Counter Battery Operations in full scale as well as in asymmetric scenarios.

Force Protection in current operations is heavily dependent on sophisticated sensors. ARTHUR is The state-of-the-art Weapon Locating System that makes a difference. ●●●●

www.saabgroup.com

SAAB

Painopiste siirtymässä alueellisiin joukkoihin: Hornetien elinkaaripäivitykset taitekohdassa

Ensimmäinen ylläpitopäivitys käynnistyi suunnitteluvaiheeseen vuonna 2001 ja rakentamisvaiheen jälkeen täysi operatiivinen valmius saavutetaan tämän vuoden kuluessa. Selonteosta operatiiviseen kykyyn meni siis lähes vuosikymmen. Päivityksen hinta oli noin 325 miljoonaa euroa jakautuen vuosille 2001-2010.

Kehittämisen painopiste siirtyy seuraavaksi maavoimien alueellisiin joukkoihin.

2001 selonteon ohjauksen perusteella käynnistettiin vuonna 2004 valmistunut maavoimien iskukykytutkimus, joka puolustusministeriön ohjauksella laajennettiin käsittämään Hornetin rynnäkköky-

ky. Iskukykytutkimuksen tuloksena esitettiin, että iskukykyyn kehittämiseksi hankitaan uusia kaukotorjuntaan tarkoitettuja asejärjestelmiä: raskaita raketinheitelmiä, erikoisammuksia tykistölle sekä ilmas-

ta-maahan -aseistusta Hornet-hävittäjiin.

Tutkimuksen tulokset huomioitiin vuoden 2004 selonteossa, jossa ilmavoimien kehittämistä linjattiin seuraavasti: ”Hornet -kaluston

Kuva ja kaaviot: Puolustusvoimat

suorituskykyä nostetaan lisäksi aloittamalla ilmasta-maahan-toiminnan mahdollistavan kauuskantoisen täsmäasejärjestelmän hankinnat.”

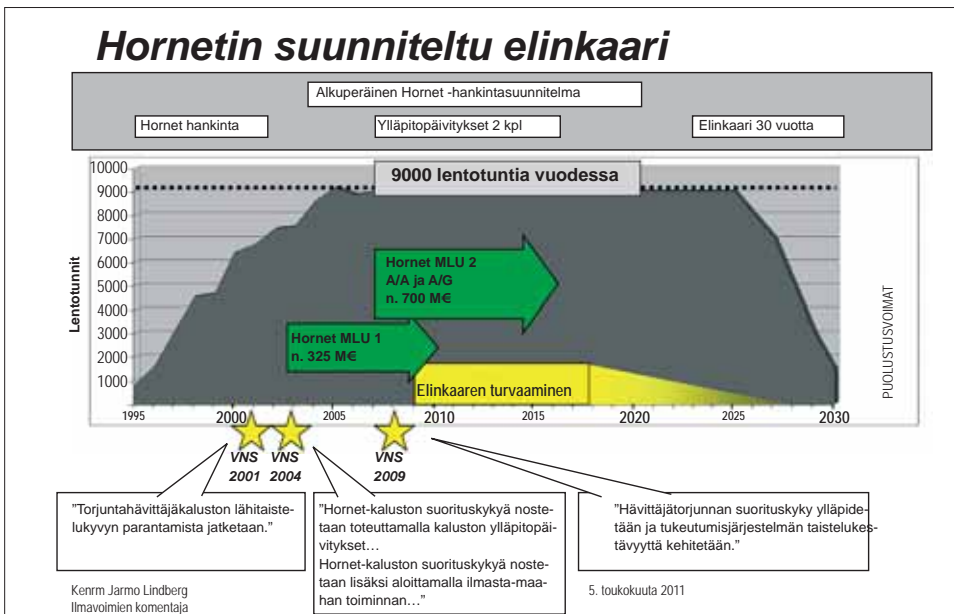
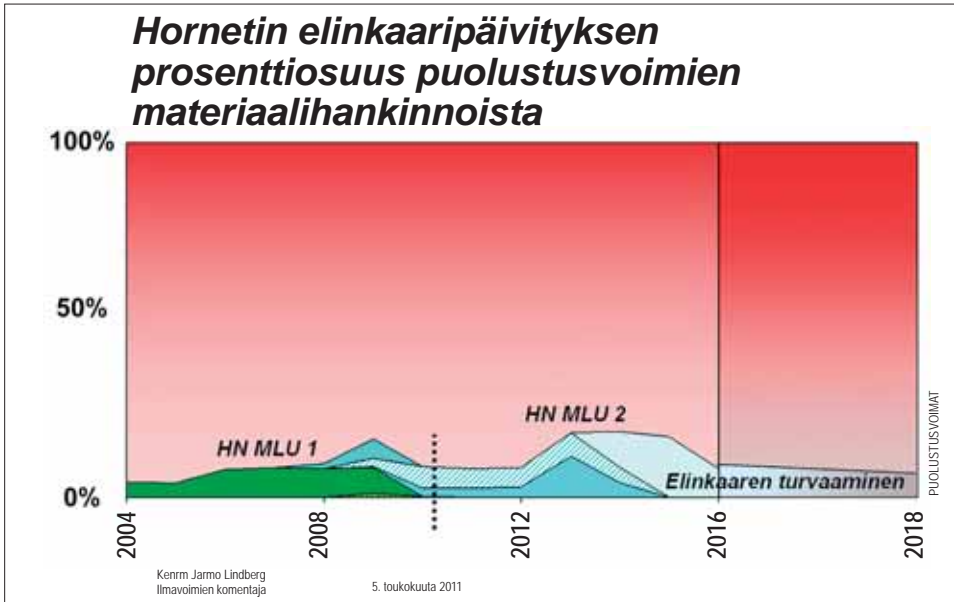
Kehittämistä jatketaan

Päivityksen myötä Hornet -hävittäjä muuttuu torjuntahävittäjästä monitoimihävittäjäksi ja kaluston koko potentiaali otetaan käyttöön vuosikymmenen puoliväliin mennessä. Selonteossa linjatut hankinnat on esitelty eduskunnan normaalissa valiokuntakäsittelyssä vuosien varrella sekä puolustusvaliokunnassa että valtionvarainvaliokunnassa.

2004 selonteon mukaisesti ilmataistelukykyyn kehittämistä jatketaan tekemällä Hornetin toinen ylläpitopäivitys, jonka kokonaiskustannus on noin 700 M€. Hornetin jälkimmäinen elinkaaripäivitys oli alun perin suunniteltu vuoden 2015 jälkeen, mutta sitä aikaistettiin Hornet -käyttäjäkokouksissa saatujen muiden käyttäjämaiden ja Yhdysvaltain merivoimien elinkaarisuunnitelmien perusteella. Viisi vuotta selonteon jälkeen keväällä 2009 allekirjoitettiin Yhdysvaltain hallinnon kanssa Foreign Military Sale (FMS) sopimus toisesta elinkaaripäivityksestä, minkä jälkeen tilattiin sarjalaitteet ja osa asennustyöstä kotimaiselta Patrialta.

Kansainvälisesti yhteensopiva järjestelmä

Hävittäjätorjuntaa on kehitetty Puolustusministeriön mate-

riialipoliittisen strategian mukaisesti kansainvälisesti yhteensopivaksi. Ilmapuolustukseen käytettävä materiaali täyttää kansainväliset yhteensopivuusvaatimukset. Myös vuoden 2004 selonteossa todetaan, että kaikissa puolustusmateriaalihankkeissa järjestelmien kansainvälinen yhteistoimintakelpoisuus on kansallisen puolustuksen ja eurooppalaisen kriisinhallintakyvyn kannalta keskeisin vaatimus. Tilannetietoisuutta ja kansainvälistä yhteistoimintakykyä lisätään ottamalla käyttöön yhteensopiva tietovuojärjestelmä *Link 16*.

Hornetin varaosavaraston alkuhankinnan jälkeen varaosavaje on kumuloitunut ja tätä vajetta korjaamaan perustettiin lentokalustojen elinkaaren turvaamisen hanke, mihin on kohdennettu yli kolmannes toisen elinkaaripäivityksen varoista. Hornet-kaluston suunniteltu elinkaari turvataan vuoteen 2030 saakka tekemällä tarvittavat rakennekorjaukset ja hankkimalla varaosia, vaihtolaitteita sekä ylläpitopalveluita.

Seuraavaksi alueellisiin joukkoihin

Vuoden 2009 selonteossa ei tullut uusia linjauksia verrattuna 2001 ja 2004 selontekoihin, joissa linjatut ensimmäinen ja toinen ylläpitopäivitys ovat kumpikin olleet noin vuosikymmenen mittaisia projekteja. Suorituskyky-päivitysten noin miljardin euron kustannus on jakautunut puolustusvoimien materiaalihankintamäärärahojen sisään ilman lisäkorotuksia yli vuosikymmenen mittaiselle ajalle päättyen vuosikymmenen puoliväliin mennessä, jolloin puolustusvoimien kehittämisen painopiste siirtyy maavoimien alueellisiin joukkoihin.

Hornetin elinkaari-päivitysten prosenttiosuus vuotuisesta materiaalihankintamäärärahasta on vaihdellut 10 - 15 prosentin välillä. Koko puolustusbudjetista vuotuinen päivitysten prosenttiosuus on ollut noin 3 - 5 prosenttia. ■

Niinisalon Sotilaskodissa riitti viiskettä 23. helmikuuta, kun villasukat jaettiin 750 alokkaalle. Sotilaskotisarten kanssa sukkaa oli jakamassa kiltasisar Sirkka Niemi.

Vammalan kiltasisarret osallistuivat Sotilaskotiliiton sukkaprojektiin

TEKSTI JA KUVAT: SIRKKA OJALA

Vammalan Seudun Tykistökilan kiltasisarjoukko otti Sotilaskotiliiton haasteen vastaan ja innostui ahkeroimaan villasukkia varusmiehille. Sotilaskotiliiton 90-vuotisjuhlan kunniaksi käynnistetty kampanja ”Kudo sukkat tuntemattomalle sotilaille” on mittava, sillä vuoden aikana jaetaan kaikkiaan noin 25.000 sukkaparia. Tavoitteena on, että omat villasukat saa jokainen tänä vuonna palvelukseen astuva varusmies.

Yhteinen projekti

”Sukkaprojekti on ollut iloinen asia myös tekijöilleen ja mukaan lähdettiin isänmaan puolesta, sillä isänmaan hy-

väksi ei koskaan voi tehdä tarpeeksi”, totesi kiltasisar **Sirkka Niemi** joka sai sisarten lisäksi houkuteltua mukaan projektiin myös Vammalan Kansallisten Senioreiden käsityökerholaiset.

Sastamalassa syntyi kaikkiaan 63 villasukkaparia, vaikka varsinainen kutominen aloitettiin vasta joulun jälkeen. Kiltasisarret kertoivat, että sukkat syntyvät yhdessä päivässä. Kaikille kutojille sukan tekeminen oli vanhastaan tuttua puuhaa eikä kantapään tekeminenkään tuottanut vaikeuksia.

Sukat tarpeeseen

Vammalan kiltasarten villasukat pääsivät heti kovaan

käyttöön, kun Niinisalon Sotilaskotiyhdistys jakoi sukat 750 alokkaalle 23. helmikuuta. Varusmiehet kertoivat, että maastokengät eivät ole kovin lämpimät kovilla pakkasilla, joten sukat tulivat tarpeeseen. Jo saman viikon valapäivänä oli sukat suojaa pakkaselta tuoreiden tykkimiesten ja naisten varpaita. Sukkien mukana varusmies saa myös pienen henkilökohtaisen mieltä lämmittävän viestin, jossa kiteytyy projektin kaunis ajatus ”Nämä sukat ovat lahja sinulle Sotilaskotiliiton 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Toivon sinulle oikein antoisaa varusmiespalvelusta.” ■

Raketien ja ohjusten torjunta

Israel on ostamassa toisen Iron Dome –raketientorjuntajärjestelmän. Järjestelmä on suunniteltu erityisesti lyhyen kantaman raketien torjuntaan. Kukin järjestelmä koostuu useista pattereista. Kussakin patterissa on tutka, tulenjohtokeskus ja kolme laukaisualustaa, joissa kussakin 20 torjuntaohjusta. (Jane's Defence Weekly, 9 February 2011)

Tykistötiedustelu ja sensorit

Puolalaiset joukot aloittivat joulukuussa 2010 Afganistanissa ajoneuvoalustaisen RZRA-201 –tykistötutkan käytön. Ensimmäisten kokemusten mukaan tutka on luotettava ja tarkka. Puolan Puolustusministeriö ostaa yhteensä 9 tutkaa operatiiviseen käyttöön ja yhden koulutusvälineeksi. Tähän mennessä on toimitettu yhteensä kolme tutkaa. (Jane's Defence Weekly, 9 February 2011)

Australian asevoimien raketien, tykistön ja kranaatinheitin paikantamiseen tarkoitettu C-RAM –järjestelmä on saavuttanut alustavan operatiivisen suorustason. Se on käytössä Uruzganin provinssissa Afganistanissa. Järjestelmä perustuu Saabin Sea Giraffe –valvontatutkaan. Havaitsemisetaisyys on noin 25 km. Nyt käytössä oleva laite on liisattu, ja Australia on ostanut kolme tutkaa, jotka tulevat käyttöön runsaan vuoden kuluttua. (Jane's Defence Weekly, 9 February 2011)

Pohjoismainen tykistöharjoitus 2010 (NAX10)

TEKSTI: EVERSTILUUTNANTTI PAAVO KESKIRUUSI JA YLILUUTNANTTI RIIKKA TYRKKÖ

Pohjoismainen tykistöharjoitus 2010 Nordic Artillery Exercise, NAX järjestettiin Norjan Renassa 6.–10.12.2010. Harjoitus järjestetään vuosittain yhdessä pohjoismaassa tarkoituksena harjoitella yhteistoimintaa ja yhteisiä toimintatapamalleja. Osallistujamaat olivat Suomen lisäksi Ruotsi, Norja ja Tanska. Tämän vuoden harjoitukseen osallistui yhteensä 58 henkilöä, joista 13 oli Suomesta Tykistöprikaatista ja Porin Prikaatista.

Harjoituksen sisältö vaihtelee hieman vuosittain. Tämän vuoden harjoitus toteutettiin pelinä, jossa keskityttiin epäsuoran tulen suunnittelu- ja johtamistoimintaan. Harjoitustilanne oli rakennettu kuvitteelliseen tilanteeseen kriisinhallintaoperaatioissa, jossa monikansallisen joukon tehtävänä oli luoda edellytyksiä kansainvälisen yhteisön toiminnalle ja taata turvallinen elinympäristö ja liikkumisen vapaus alueella. Harjoitus ei tällä kertaa sisältänyt varsinaista ampumavaihetta, mutta esimerkiksi vuoden 2009 harjoitus, joka järjestettiin Suomessa Niinisolassa, sisälsi myös toiminnan harjoittelun kovien ampumatarvikkeiden kanssa.

Harjoituksen laajoilla tavoitteilla

Suomalaisten tavoitteet harjoitukseen liittyen oli saada kokemusta tulenkäytön suunnitte-

lusta ja johtamisesta kansainvälisessä ympäristössä, erilaisista esikuntasimulaattoreista ja johtamislaitteista, sekä kehittää yhteistyötä Pohjoismaiden välillä. Tavoitteiden saavuttamiseksi suomalaiset ja ruotsalaiset löytyivät tehtävistä jokaiselta organisaatiotasolta.

Lentoemännät pysäyttivät tykistön

Alun perin tarkoituksena oli matkustaa Norjaan koko harjoitusosastolla 5.joulukuuta, jotta harjoituksen aloittaminen 6. joulukuuta aamulla olisi mahdollisimman tehokasta. Finnairin lentoemäntien lakko muutti kuitenkin suunnitelmia ja lopulta päädyttiin ratkaisuun lähettää kolmen miehen etuosasto alkuperäisenä matkustuspäivänä tehtävään selvittää harjoituksen valmistelujen vaihe sekä käytännön järjestelyt. Kokonaisuudessaan harjoitusjoukko oli *Renassa 6*.

joulukuuta noin kahdeksan aikaan illalla. Näin maanantai-iltana oli palaveri tulevan viikon kulusta, harjoitustilanteesta ja -järjestelystä. Tämän lisäksi järjestettiin myös itenäisyyspäivän kunniaksi tilaisuus, jossa suomalaisten lisäksi oli myös muista pohjoismaista harjoitukseen osallistuvat sotilaat.

Mitä on ammunnanhallinta norjaksi?

Varsinaisesti rutiineihin päästiin kiinni tiistaina, jonka ohjelma oli osittain räätälöity suomalaisetustukselle siten, että erilaisten esikuntasovellusten käytön harjoittelu järjestettiin erikseen suomalaisille ennen harjoitustilanteeseen siirtymistä. Esimerkiksi patteriston eri tehtävissä toimivat saivat opastuksen norjalaisten käyttämään ammunnanhallintasovellukseen, jotta sillä toimiminen olisi tulevina päivinä mahdollista. Se muodostuikin melko haastavaksi tehtäväksi, koska opiskelumateriaalina oli norjankielinen manuaali. Siitä piti saada tarvittava tieto englanninkielisen sovelluksen käyttämiseen. Iltapäivän alussa kyettiin aloittamaan varsinaisen yhteistoiminta omassa esikunnassa ja omassa toimipisteessä. Harjoitustilat yllättivät autenttisuudellaan ja tilat kokonaisuudessaan oli saatu muistuttamaan oikeaa toimintaympäristöä todella hyvin.

Sovellettu vaihe onnistunut

Harjoituksen sovellettu vaihe, eli tilanteenmukainen pe-

litoimintavaihe alkoi keskiviikosta kestäen torstai-iltaan asti ja kaksipäiväinen peli tarjosi haasteita sekä esikuntien suunnittelutoiminnalle, että alimpien tasojen tehtävien toteuttajille. Harjoituksen ryhti mahdollisti hyvin erilaisten tehtävien suunnittelun, toteuttamisen ja erilaisten toteutusmallien vertaamisen. Sekä keskiviikko- että torstai-iltana järjestettiin kaikille yhteiset tarkastelut päivän tapahtumista, joissa kerrattiin päivän pelitilanteet, niihin reagointi ja koetun perusteella havaitut niin hyvät kuin huonot asiat.

Positiivinen kokemus

Perjantaina järjestettiin palautetilaisuus koskien koko harjoitusta, jonka avulla saataisiin tulevat harjoitukset entistä tehokkaammiksi ja palvelemaan entistäkin paremmin kaikkien osapuolien tavoitteita. Suomalaisen osalta onnistuneeksi koettiin erilaisten toimintatapojen vertaaminen ja kanssakäyminen eri kansallisuuksien välillä. Keskustelut haastoivat ajattelemaan omia toimintatapoja ja koettelemaan omia kielellisiä valmiuksia. Kokonaisuudessaan harjoituksesta jäi hyvä jälkimaku ja tunne, että jo muutaman päivän sisällä olimme kytäneet saamaan aikaan toimivan kokonaisuuden. Tästä on hyvä jatkaa vuoden 2011 harjoituksessa, joka tullaan järjestämään Ruotsin Bodenissa.

Havaintoja harjoituksesta

Vertaillen eri maiden toimintatapoja ja järjestelmiä nousi esiin joitakin havaintoja:

- monet toiminnot ja ajattelumaailma on pääosin samantaisia - ballistiset laitteet ovat globaalit
- erot tulevat eri maiden painotuksista - kriisinhallintaoperaatiot, taistelutilan hallinta ja täydellinen ilmaylivoima
- jälleen voidaan todeta peilaten omiin resursseihimme, että meillä suomalaisilla ei ole mitään hävettävää toimintoja ja henkilöstön ammattitaitoa vertaillen. ■

VASEMMALLA: Tilannekatsaus patteriston komentopaikalla.

ALLA: Suomalaiset poseeraavat Pyhän Barbaran patsaan edessä.

Fiini

- Lounaat • Kahvio-
palvelut
- Tilaustarjoilut

Matinkatu 2, SEINÄJOKI
puh. (06) 420 4860, fax (06) 412 1177
fiini@marttilankortteeri.fi

Ravintola

Marttilan Talli

Puskantie 38, SEINÄJOKI
puh. (06) 420 4816, fax (06) 423 4226
talli@marttilankortteeri.fi

- Lounaat • Kokoukset
- Häät ja muut juhlat

Kivirikon Juhlahuoneisto

- Perhejuhlat,
häät ja muut juhlat
- Kokoukset

MARTTILAN KORTTEERI

Puskantie 38, Seinäjoki, puh. (06) 420 4816
www.marttilankortteeri.fi

Tykkimiessolmi

**Hanki nyt ennakkoti-
lausperiaatteella
tykkimiessolmio!**

**tilaukset 6.6.2011
mennessä**

Materiaalivaihtoehdot

Polyester	25€
Silkki	40€

Solmioita valmistetaan tilausten mukaan!

Puhelimitse (03) 682 4600 tai sähköpostitse toimisto@tykistomuseo.fi

toimisto@tykistomuseo.fi , www.tykistomuseo.fi , avoinna päivittäin klo 11-17